

ส่วนที่ 1

1. ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดพังงา

1.1 ความเป็นมา

1.2 ลักษณะทางกายภาพ

1.3 การบริหารราชการ/การปกครอง/ประชากร

1.4 ข้อมูลเศรษฐกิจ

1.5 ข้อมูลทางสังคม

1.6 โครงสร้างพื้นฐาน

1.7 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.8 ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่

1.9 ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา

จังหวัด พังงาในช่วง 4 ปี ที่ผ่านมา

(พ.ศ.2557-2560)

ส่วนที่ 1

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดพังงา

1.1 ความเป็นมา

จังหวัดพังงานั้นเดิมน่าจะเรียกกันว่า "เมืองงูงา" ตามชื่อเขางาหรือเขาพังงา ซึ่งตั้งอยู่ในตัวจังหวัดพังงา ในปัจจุบัน ในสมัยก่อนเมืองงูงาขึ้นอยู่กับนครศรีธรรมราช ในสมัยรัชกาลที่ 2 ชื่อของ "เมืองงูงา" ได้ปรากฏอยู่ในทำเนียบข้าราชการเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งน่าจะเป็นเมืองขึ้นของพระสุริยสวัสดิ์ฝ่ายซ้าย เมืองงูงานี้อาจจะตั้งชื่อให้คล้องจองกับเมืองภูเก็ต และเหตุที่เมืองงูงากลายเป็นเมืองพังงานั้น สันนิษฐานกันว่าน่าจะเนื่องมาจากเมืองงูงาเป็นเมืองที่มีแร่อุดมสมบูรณ์ มีชาวต่างชาติมาติดต่อซื้อขายแร่ดิบกันมาก และชาวต่างชาติเหล่านี้ คงจะออกเสียงเมืองงูงาเป็นเมือง "พังงา" ไปเพราะแต่เดิมชาวต่างชาติเขียนชื่อเมืองงูงาว่า PHUNGA หรือ PUNGA ซึ่งอาจอ่านว่า งูงา หรือ พังงา ก็ได้ จังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่เก่าแก่อีกจังหวัดหนึ่ง ในประเทศไทยจากการขุดค้นของนักโบราณคดีพบเครื่องมือและภาพเขียนสีแบบต่างๆ ตามถ้ำในละแวกอ่าวพังงา ซึ่งอยู่ในเขต อ.เมือง และ อ.ทับปุด และยังพบเครื่องมือขวานหินขัด อาวุธที่ทำด้วยกระดูกสัตว์และภาชนะที่ทำจากดินเผาที่บริเวณ อ.ตะกั่วป่า ทำให้เชื่อว่าบริเวณดังกล่าว เคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์โบราณเมื่อราว ๆ หลายพันปีมาแล้ว จากหลักฐานทางโบราณคดี ประกอบกับการวิเคราะห์ของนักประวัติศาสตร์ แสดงให้เห็นว่าพื้นที่บริเวณกลุ่มน้ำตะกั่วป่าเคยเป็นที่อยู่อาศัย ของชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อประมาณ 5,000 ถึง 3,000 ปีมาแล้ว เดิมทีชุมชนเหล่านี้อาศัยอยู่ในป่าเขตต้นลำน้ำตะกั่วป่า และแถบเทือกเขาในจังหวัดพังงา โดยพบหลักฐานสำคัญแบบเดียวกับกลุ่มชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในภาคใต้ทั่วไป เช่น การใช้ขวานหินขัด แบบขวานยาว และแบบจะงอยปากนก หินทุบเปลือกไม้เพื่อใช้ทำผ้า และขวานหินขัดแบบมีป้าและไม่มีป้าต่อมาชนกลุ่มนี้จึงเคลื่อนย้ายมาอยู่ริมฝั่งใกล้ทะเลมากขึ้น เพื่อตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนเกษตรกรรม และชุมชนชาวน้ำ จากการสำรวจของกรมศิลปากรในปี พ.ศ. 2530 - 2531 ค้นพบหลักฐานโบราณวัตถุจากผิวดินที่มนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์ประกอบกิจกรรมต่าง ๆ แล้วทิ้งร่องรอยโบราณวัตถุเหล่านี้ ไว้ตามถ้ำและเพิงผาหินปูนในระดับที่ไม่สูงมากนักและอยู่ไม่ไกลจากชายฝั่งทะเลสาเหตุที่มนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์พักอาศัยอยู่ในบริเวณนี้อย่างหนาแน่น ก็เพราะความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรจากทะเล และยังสามารถล่าสัตว์และหาสมุนไพรจากป่าได้เช่นกัน บางแหล่งที่ค้นพบมีลักษณะเป็นเกาะอยู่บริเวณป่าชายเลน เข้าใจว่าเป็นที่ทำกิจกรรมเป็นครั้งคราว เพราะไม่มีน้ำจืดสำหรับอุปโภคบริโภค หรือนักประวัติศาสตร์บางท่านก็ว่าเป็นที่พักของเรือนสินค้าก่อนเข้าสู่ฝั่ง อันเป็นแหล่งโบราณคดีที่กรมศิลปากรพบจากการสำรวจในอ่าวพังงา เช่น เขาช้าง เขาจุ่ม ถ้ำถ้ำสุวรรณค์ วังหม้อแกง เขาพังงา เขาเฒ่า เขาหนุ่ย ถ้ำกลาง เขาบ่อ ถ้ำผึ้ง ถ้ำพระ เขาพัง เขาแดง ส่วนแหล่งโบราณคดีที่มีศิลปะถ้ำ ซึ่งลักษณะของแหล่งที่พบ

ส่วนใหญ่จะไม่พบหลักฐานทางโบราณคดีบนผิวดิน หรือบนพื้นถ้ำ เฝิงผา แหล่งที่พบ ศิลปะถ้ำ เช่น เขาเขียน เขา
ระย้า เขาพระอาทิตย์ จังหวัดพังงา ถ้ำผีหัวโต แหล่มไฟไหม้ แหล่มขาวเล ถ้ำขาวเล แหล่มท้ายแรด จังหวัด
กระบี่ ภาพที่พลก็มีลักษณะแตกต่างกันออกไป มีทั้งภาพคนและภาพสัตว์ต่าง ๆ โดยภาพนั้นจะมีลักษณะที่เป็น
เงาที่บ และแบบโครงร่างภายนอกภายใน สีที่ใช้ก็มีทั้งสีเหลือง น้ำตาล ส้ม

บริเวณที่ตั้งของจังหวัดพังงาในปัจจุบันนั้น เคยเป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์สมัยก่อนประวัติศาสตร์มาก่อน
จากหลักฐานทางโบราณคดีที่มีการค้นพบเศษเครื่องปั้นดินเผา กำไลหิน และเปลือกหอยที่ถ้ำในวัดสุวรรณคูหา
อำเภอตะกั่วทุ่ง และการพบภาพเขียนสีที่ผนังเขาเขียนเป็นต้น ประวัติศาสตร์เมืองพังงาอยู่ที่ตำบลเกาะคอเขา
บ้านทุ่งตึก อำเภอกระบุรี ที่มีการค้นพบชุมชนโบราณ ลูกปัด เศษภาชนะแตกหักจำนวนมาก ที่เป็นหลักฐาน
เกี่ยวกับการค้าในสมัยโบราณ ชาวบ้านสูงอายุเรียกบริเวณบ้านทุ่งตึกว่า เมืองตะโกลา หรือ ตะกั่วป่า ในปัจจุบัน
และยังได้มีการขุดค้นพบเทวรูปพระวิษณุ หรือพระนารายณ์ และชิ้นส่วนเทวรูปบนเขาเวียง ที่บริเวณ อ.กะปง
ทำให้เชื่อว่ามีบรรดานักเดินเรือ พ่อค้าพราหมณ์ และช่างฝีมือจากอินเดีย ซึ่งอยู่ในเขตการปกครองของราชวงศ์
ปัลลวะ ซึ่งนับถือศาสนาฮินดูได้มาขึ้นบก ณ ชุมชนโบราณในเขตเมืองตะกั่วป่าแห่งนี้

นอกจากนี้ในตำนานเมืองนครศรีธรรมราชได้กล่าวถึงเมือง "ตะกั่วกลาง" ซึ่งเป็นชุมชนที่มีการขุดแร่ดีบุก
ชาวพื้นเมืองสมัยนั้นเรียกดีบุกว่า "ตะกั่วดำ" ดังนั้นเมืองตะกั่วกลางจึงน่าจะหมายถึงบริเวณ อ. ตะกั่วป่า
และ อ. ตะกั่วทุ่ง ในเขตจังหวัดพังงา และ อ. กลาง ในเขต จังหวัดภูเก็ตในปัจจุบัน

จังหวัดพังงาเคยเป็นเมืองท่าการค้าที่สำคัญของแหลมมลายูทางฝั่งตะวันตก พ่อค้าต่างชาติสมัยโบราณ
อย่างอินเดีย จีน และอาหรับ จะใช้แม่น้ำตะกั่วป่าล่องสินค้า และขนสินค้าต่อทางบก เพื่อไปยังอีกฝั่งหนึ่ง
ของแหลมมลายู ได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสมัยนั้นระบุว่า หัวเมืองริมฝั่งทะเลอันดามันอย่าง
ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่งและกลาง ล้วนเป็นเมืองขึ้นของอาณาจักรศรีวิชัย จนเมื่ออาณาจักรสุโขทัยเรืองอำนาจ
ได้เข้าปกครองศรีวิชัย จึงได้ตั้งเมืองนครศรีธรรมราชเป็นเมืองเอก แล้วนำหัวเมืองทั้ง 3 มาเป็นเมืองขึ้นด้วย
สมัยกรุงศรีอยุธยา ตะกั่วปามีฐานะเป็นหัวเมืองทางใต้ ส่วนเมืองพังงาเป็นเมืองแขวง ขึ้นอยู่กับเมืองตะกั่วป่า
สมัยนั้นเมืองนครศรีธรรมราชเป็นหัวเมืองเอก และมีหัวเมืองต่างๆ ขึ้นกับเมืองนครศรีธรรมราชหลายเมือง
รวมถึงเมืองตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง และเมืองกลางด้วย

ปี พ.ศ. 2328 คราวศึกลาดหญ้าในสมัยรัชกาลที่ 1 พม่ายกกองทัพมาปล้นสะดมเมืองตะกั่วป่าอีกครั้ง
ในปี พ.ศ. 2352 ในการนี้พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระน้องยาเธอ
เจ้าฟ้ากรมหลวงเสนานุรักษ์กรมพระราชวังบวร ยกทัพหลวงมาช่วย จากกรุงเทพฯ และได้มาทันขับไล่ทหารพม่า
หลบหนีไป ระหว่างศึกได้มีราษฎรบางส่วนอพยพไปหลบภัยอยู่ที่ กราภูวา (ภาษามลายู แปลว่า ปากน้ำ ภูเขา)
ที่มีภูเขาล้อมรอบ ครั้นเสร็จศึกแล้วกรมพระราชวังบวรมหาเสนานุรักษ์ ทรงพระราชดำริว่า พม่าได้เผาเมืองกลาง
ทำให้บ้านเมืองอ่อนแอยากที่จะสร้างขึ้นใหม่ จึงโปรดให้รวบรวมพลเมือง จากกลางข้ามฟากมาตั้งภูมิลำเนา
อยู่ที่ กราภูวา และจัดการปกครองขึ้นเป็นเมือง จนกระทั่ง พ.ศ. 2383 เมืองตะกั่วป่า เริ่มเป็นปึกแผ่นมากขึ้น

ความร่ำรวยจากการค้าขายแร่ดีบุกที่เมืองตะกั่วป่า ในระหว่างปี พ.ศ. 2404 - 2433 มีฐานะสูงเท่าเทียมเมืองพังงา และถลาง บางครั้งเจ้าเมืองตะกั่วปายังได้ดูแลเมืองอื่น ๆ ด้วย รวมทั้งเมืองตะกั่วทุ่ง ถลาง และภูเก็ต

ต่อมาเกิดปัญหาขึ้นภายในเมืองเนื่องจากการขัดผลประโยชน์ทางการค้าของ บรรดาชาวจีนก๊กต่าง ๆ ทำให้การผลิตแร่ดีบุกชะงักงัน กอปรกับราคาดีบุกในตลาดโลกขณะนั้นตกต่ำทำให้เศรษฐกิจของเมืองทรุดลง ในปี พ.ศ. 2433 มีการปฏิรูปการปกครองแบ่งเป็นมณฑลฝ่ายตะวันตก รวมเอาหัวเมืองต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เมืองตะกั่วป่ามีฐานะเป็นจังหวัด ขึ้นอยู่ในปกครองของมณฑลภูเก็ต และเริ่มเก็บภาษีแบบใหม่ พระนราเทพภักดี (สิทธิ) ผู้รักษาเมืองตะกั่วป่าได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าราชการเมืองดูแลแบ่งท้องที่เมืองตะกั่วป่าออกเป็น 3 อำเภอ คือ ตลาดใหญ่ เกาะคอเขา กะปง

ต่อมาในปี พ.ศ. 2444 พระพลยุทธสงคราม ปลัดเมืองผู้รักษาราชการแทน ย้ายเมืองตะกั่วป่าไปตั้งที่เกาะคอเขา ปากน้ำตะกั่วป่า เพื่อสะดวกแก่การคมนาคมค้าขาย ต่อมาในปี พ.ศ. 2448 จึงย้ายศาลากลางจังหวัดและตัวเมืองมาตั้งที่บ้านย่านยาว ตำบลตะกั่วป่า คืออำเภอตะกั่วป่าในปัจจุบัน ต่อมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นมณฑลเมืองพังงาและตะกั่วป่าขึ้นอยู่กับมณฑลภูเก็ต จนถึงสมัยรัชกาลที่ 7 เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วประเทศ จึงยุบเมืองตะกั่วปามาขึ้นอยู่กับเมืองพังงา

1.2 ลักษณะทางกายภาพ

ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดพังงา ตั้งอยู่ทางภาคใต้ตอนบนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกติดกับทะเลอันดามัน อยู่ระหว่างละติจูดที่ 8 องศา 27 ลิปดา 52.3 พิลิปดาเหนือกับเส้นลองติจูดที่ 98 องศา 32 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 788 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 4,170.885 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 2,606,803.125 ไร่ เป็นอันดับที่ 9 ของภาคใต้และเป็นอันดับที่ 54 ของประเทศ ซึ่งแบ่งเป็นพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

พื้นที่ทำการเกษตร	1,806.112	ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ	1,128,824	ไร่
พื้นที่ป่าไม้	1,722.550	ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ	1,076,594	ไร่
เนื้อที่อื่นๆ	642.227	ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ	401,392.625	ไร่

แผนภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดพังงา

อาณาเขตติดต่อ	ทิศเหนือ	ติดต่อกับ จังหวัดระนอง
	ทิศใต้	ติดต่อกับ จังหวัดภูเก็ต
	ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่
	ทิศตะวันตก	ติดต่อกับทะเลอันดามันและมหาสมุทรอินเดีย

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิศาสตร์ของจังหวัดพังงา เป็นภูเขาสลับซับซ้อนทอดเป็นแนวยาวจากทิศเหนือไปทิศใต้ มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 239.25 กิโลเมตร มีพื้นที่ป่าไม้ เป็นป่าไม้ประเภทไม้ผลัดใบ มีชนิดป่าที่สำคัญ ได้แก่ ป่าดิบเขา ป่าดิบชื้น และป่าชายเลน สำหรับบริเวณที่เป็นที่ราบจะลาดลงจากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตกลงสู่ทะเลอันดามัน ตามชายฝั่งทะเลจะมีป่าชายเลนเกือบตลอดพื้นที่ประกอบด้วยเกาะประมาณ 105 เกาะ และมีเกาะอยู่ในทะเลอันดามันจำนวนมาก เช่น เกาะยาว หมู่เกาะสุรินทร์ และหมู่เกาะสิมิลัน

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศทั่วไป เนื่องจากจังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้ทะเล อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี มีค่าคงที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และมีฝนตกชุกในฤดูฝน เพราะอยู่ทางด้านรับลม จึงได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ซึ่งพัดผ่านมหาสมุทรอินเดียอย่างเต็มที่ ส่วนฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัด เพราะอยู่ไกลจากอิทธิพลของอากาศหนาวพอสมควร และบางครั้งอาจมีฝนตกได้ เนื่องจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยพาเอาฝนมาตกแต่มีปริมาณน้อยกว่าจังหวัดที่อยู่ทางด้านตะวันออกของภาคใต้

ฤดูกาล ฤดูกาลของจังหวัดพังงาพิจารณาตามลักษณะของลมฟ้าอากาศของประเทศไทยออกได้เป็น 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ระยะเวลานี้เป็นช่วงว่างของฤดูมรสุม จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป เดือนที่มีอากาศร้อนที่สุดคือมีนาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย และมีร่องความกดอากาศต่ำปกคลุมภาคใต้เป็นระยะ ๆ อีกด้วย จึงทำให้มีฝนตกมากตลอดฤดู และเดือนกันยายนจะมีฝนตกมากที่สุด

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนมกราคมซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจะมีลมเย็นและแห้งจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่าน ทำให้มีอากาศเย็นทั่วไป แต่เนื่องจากจังหวัดพังงาอยู่ใกล้ทะเล อุณหภูมิจะลดลงเพียงเล็กน้อยอากาศจึงไม่สับสนหนาวเย็นมากนัก และตามชายฝั่งมีฝนตกทั่วไปแต่มีปริมาณไม่มาก

อุณหภูมิ จังหวัดพังงาอยู่ใกล้ทะเล ฤดูร้อนจึงไม่ร้อนมาก ส่วนฤดูหนาวไม่ถึงกับหนาวจัด อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีประมาณ 27.84°C . อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.60°C . อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.08°C . เดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดคือเดือนมีนาคม

ฝน เนื่องจากพังงาอยู่ทางด้านฝั่งตะวันตกของภาคใต้ ซึ่งรับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้อย่างเต็มที่ ในฤดูฝนจึงเป็นจังหวัดที่มีฝนอยู่ในเกณฑ์ดีมากเมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคเดียวกัน ส่วนในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนตกน้อย เพราะถูกทิวเขาทางด้านตะวันออกของภาคใต้ปิดกั้นลมไว้ ปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 2551 ประมาณ 3,638.3 มิลลิเมตร มีฝนตกประมาณ 185 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือเดือนกันยายนและตุลาคม ฝนตกประมาณ 23-26 วัน

1.3 การบริหารราชการจังหวัดพังงา/การปกครอง/ประชากร

โครงสร้างการบริหารราชการในจังหวัด

การจัดองค์กรบริหารราชการมีหน่วยราชการที่อยู่ในการควบคุมและกำกับดูแลของ ผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด โดยมีทั้งหมด 8 อำเภอ 48 ตำบล 321 หมู่บ้าน

ส่วนราชการในระดับจังหวัดมี 3 ลักษณะ คือ

(1) หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดพังงา มีทั้งสิ้น 34 หน่วยงาน ประกอบด้วย

1. สำนักงานจังหวัดพังงา	2. ที่ทำการปกครองจังหวัดพังงา
3. สำนักงานคลังจังหวัดพังงา	4. เรือนจำจังหวัดพังงา
5. เรือนจำอำเภอตะกั่วป่า	6. สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพังงา
7. สำนักงานที่ดินจังหวัดพังงา	8. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพังงา
9. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
จังหวัดพังงา	10. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพังงา
11. สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา	12. สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดพังงา
13. สำนักงานประมงจังหวัดพังงา	14. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพังงา
15. สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพังงา	16. สำนักงานแรงงานจังหวัดพังงา
17. สำนักงานจัดหางานจังหวัดพังงา	18. สำนักงานประกันสังคมจังหวัดพังงา
19. สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัด	20. สำนักงานขนส่งจังหวัดพังงา
21. สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพังงา
ของมนุษย์จังหวัดพังงา	22. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคง
23. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพังงา	24. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมจังหวัดพังงา
25. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพังงา	26. สำนักงานสถิติจังหวัดพังงา
27. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา	28. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพังงา
29. สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดพังงา	30. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพังงา
31. สำนักงานบังคับคดีจังหวัดพังงา	32. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดพังงา
33. สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดพังงา	34. สำนักงานพลังงานจังหวัดพังงา

(2) หน่วยบริหารราชการส่วนกลางในจังหวัด มีทั้งสิ้น 41 หน่วยงาน

(3) หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มี องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง คือ เทศบาลเมืองพังงา และเทศบาลเมืองตะกั่วป่าและเทศบาลตำบล 13 แห่ง คือ 1.เทศบาลตำบลโคกกลอย 2. เทศบาลตำบลกระโสม อำเภอดะกั่วทุ่ง 3 . เทศบาลตำบลท้ายเหมือง 4. เทศบาลตำบลลำแก่น อำเภอย้ายเหมือง 5. เทศบาลตำบลทับปุด อำเภอบ้านปุด 6. เทศบาลตำบลท่านา อำเภอเกาะปง 7. เทศบาลตำบลคุระ อำเภอคุระบุรี 8. เทศบาลตำบลเกาะยาว อำเภอเกาะยาว 9. เทศบาลตำบลเกาะยาวใหญ่ โดยมีการยกฐานะขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. 2555จำนวน 3 แห่ง คือ เทศบาลตำบลพรุใน อำเภอเกาะยาว เทศบาลตำบลบางเตย อำเภอเมืองพังงา และเทศบาล ตำบลคึกคัก เทศบาลตำบลบางนายสี อำเภอดะกั่วป่า นอกจากนี้ยังมี องค์การบริหารส่วนตำบล 39 แห่ง ดังนี้

- เขตอำเภอเมืองพังงา อบต.เกาะปันหยี, อบต.ถ้ำน้ำผุด, อบต.นบปริง, อบต.ตากแดด, อบต.ทุ่งคาโงก, อบต.ปากอ
- เขตอำเภอเกาะยาว อบต.เกาะยาวน้อย, อบต.เกาะยาวใหญ่,
- เขตอำเภอเกาะปง อบต.ท่านา, อบต.รมณีย์, อบต.เหล, อบต.เหมาะ
- เขตอำเภอดะกั่วทุ่ง อบต.กระโสม, อบต.กะไหล, อบต.คลองเคียน, อบต.โคกกลอย, อบต.ถ้ำ, อบต.ท่าอยู่, อบต.หล่อยูง
- เขตอำเภอดะกั่วป่า อบต.บางนายสี, อบต.โคกเคียน, อบต.บางไทร, อบต.บางม่วง, อบต.เกาะคอเขา
- เขตอำเภอคุระบุรี อบต.คุระ, อบต.บางวัน, อบต.แม่นางขาว, อบต.เกาะพระทอง
- เขตอำเภอบ้านปุด อบต.โคกเจริญ, อบต.ทับปุด, อบต.บ่อแสน, อบต.บางเหริ่ง, อบต.มะรุ่ย
- เขตอำเภอย้ายเหมือง อบต.ท้ายเหมือง, อบต.ทุ่งมะพร้าว, อบต.นาเตย, อบต.บางทอง, อบต.ลำไย

การปกครอง

จังหวัดพังงาแบ่งการปกครอง เป็น 8 อำเภอ 48 ตำบล 321 หมู่บ้าน 2 เทศบาลเมือง 13 เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล 36 แห่ง

จำนวนประชากร

ประชากรของจังหวัดพังงา ณ เดือนกันยายน 2560 มีจำนวน 267,053 คน เป็นเพศชาย 133,260 คน เพศหญิง 133,792 คน และจำนวนบ้าน 111,650 หลังคาเรือน ความหนาแน่นของประชากรประมาณ 60 คน ต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนประชากร

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร จำแนกตามเขตการปกครองรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ห่างจาก จังหวัด	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล		อบต.	ประชากร			จำนวนบ้าน
					เมือง	ตำบล		ชาย	หญิง	รวม	
เมืองพังงา	549.552	-	8	42	1	1	6	20,853	21,565	42,418	17,119
ตะกั่วป่า	478.538	57	8	51	1	2	5	24,551	24,944	49,495	22,580
ตะกั่วทุ่ง	610.779	13	7	68	-	2	7	29,259	22,075	51,334	16,758
ท้ายเหมือง	611.793	57	6	49	-	2	5	24,541	24,255	48,796	21,422
กะปง	588.793	37	5	22	-	1	4	7,148	7,765	14,913	7,950
ทับปุด	272.429	26	6	38	-	1	5	13,019	13,025	26,044	8,844
คุระบุรี	917.948	137	4	33	-	1	4	13,975	13,675	27,650	10,565
เกาะยาว	141.065	40.5	3	18	-	2	2	7,062	6,909	13,971	6,412
รวม	4,170.897	-	48	321	2	13	38	133,260	133,792	267,053	111,650

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพังงา ข้อมูล ณ เดือนกันยายน 2560

1.4 ข้อมูลเศรษฐกิจ

การเกษตร

จังหวัดพังงามีผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 42,777 ครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร 1,128,824 ไร่ จากพื้นที่ทั้งหมด 2,606,812 ไร่ พืชเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา มีการปลูกรวม 1,128,824 ไร่ โดยมีพื้นที่เพาะปลูกกระจายไปในทุกอำเภอ อำเภอที่มีพื้นที่เพาะปลูกมากที่สุด คืออำเภอกะปง มังคุดเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญ ที่มีพื้นที่เพาะปลูกเป็นลำดับที่สามรองจากปาล์มน้ำมันแสดงยางพารา มีพื้นที่ปลูกมี 2558 ไร่ รวม 12,790 ไร่ ผลผลิตรวม 6,939 ตันมี สำหรับการปลูกข้าวในจังหวัดพังงา ในปี 2558 มีพื้นที่เพาะปลูก 1,404 ไร่ ผลผลิตรวม 453 ตัน ซึ่งจังหวัดพังงาเน้นการปลูกข้าวเป็นวิถีชีวิตเพื่อบริโภคภายในครัวเรือน และเพื่อการท่องเที่ยว ไม่นั้นเพื่อการจำหน่าย

ตารางที่ 2 แสดงพื้นที่ทั้งหมดและพื้นที่ทำการเกษตรแยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนทั้งหมด (ครัวเรือน)	ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนเกษตรกร (ราย)
เมืองพังงา	343,470	133,886	15,350	5,501	11,628
กะปง	367,996	121,985	5,604	3,429	11,089
ตะกั่วทุ่ง	381,737	235,199	15,113	6,924	18,245
ตะกั่วป่า	299,086	141,495	22,011	6,558	16,217
ทับปุด	170,268	70,403	7,455	4,474	14,790
ท้ายเหมือง	382,371	160,484	19,292	7,267	18,764
คุระบุรี	573,718	223,536	10,758	5,854	11,250
เกาะยาว	88,166	41,916	4,400	2,770	10,607
รวม	2,606,812	1,128,824	99,983	42,777	102,590

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา

ตารางที่ 3 พื้นที่เพาะปลูก ด้านการเกษตรของจังหวัดพังงา (มังคุด)

มังคุด ปี 2556-2558 จังหวัดพังงา												
อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)			พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558
เมืองพังงา	799	773	715	799	773	715	428	340	252	536	440	352
กะปง	4,368	4,368	4,368	4,368	4,368	4,368	4,782	3,938	2,094	1,095	902	479
ตะกั่วทุ่ง	1,208	1,208	1,208	1,208	1,208	1,203	1,361	1,051	741	1,127	870	616
ท้ายเหมือง	2,115	2,115	2,115	2,115	2,115	2,115	1,323	1,273	1,172	626	602	554
ทับปุด	147	147	147	147	147	147	108	100	92	735	680	626
คุระบุรี	2,217	2,217	2,217	2,217	2,217	2,102	1,600	1,836	1,072	722	828	510
เกาะยาว	42	42	8	42	42	8	10	8	3	238	190	375
ตะกั่วป่า	2,078	2,048	2,012	2,078	2,048	2,012	1,935	1,724	1,513	931	842	752
รวม	12,974	12,918	12,790	12,974	12,918	12,670	11,547	10,270	6,939	890	795	548

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

ตารางที่ 4 พื้นที่เพาะปลูก ด้านการเกษตรของจังหวัดพังงา (เงาะ)

เงาะ ปี 2556-2558 จังหวัดพังงา												
อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)			พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558
เมืองพังงา	744	662	545	744	662	545	368	395	298	495	597	547
กะปง	1,286	1,286	1,286	1,286	1,286	1,286	940	850	760	731	661	591
ตะกั่วทุ่ง	424	424	424	424	424	424	115	180	215	271	425	507
ท้ายเหมือง	789	789	789	789	789	789	520	420	320	659	532	406
ทับปุด	91	91	91	91	91	91	55	46	55	604	505	604
คุระบุรี	806	806	806	806	806	806	423	498	373	525	618	463
เกาะยาว	10	10	10	10	10	10	7	6	5	700	600	500
ตะกั่วป่า	1,650	1,550	1,536	1,650	1,550	1,536	524	492	624	318	320	406
รวม	5,800	5,618	5,487	5,800	5,618	5,487	2,952	2,887	2,650	509	514	483

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

ตารางที่ 5 พื้นที่เพาะปลูก ด้านการเกษตรของจังหวัดพังงา (ทุเรียน)

ทุเรียน ปี 2556-2558 จังหวัดพังงา												
อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)			พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558
เมืองพังงา	859	879	820	759	799	820	487	430	373	642	538	455
กะปง	1,462	1,462	1,462	1,462	1,440	1,440	779	763	647	533	530	449
ตะกั่วทุ่ง	879	879	879	879	879	845	486	420	686	553	478	812
ท้ายเหมือง	534	534	534	534	530	534	274	240	274	513	453	513
ทับปุด	83	83	83	83	83	83	36	32	36	434	386	434
คุระบุรี	1,407	1,407	1,407	1,407	1,395	1,407	695	633	471	494	454	335
เกาะยาว	14	14	14	14	13	14	9	7	5	643	538	357
ตะกั่วป่า	2,088	2,111	2,107	2,035	2,100	2,107	885	922	767	435	439	364
รวม	7,326	7,369	7,306	7,173	7,239	7,250	3,651	3,447	3,259	509	476	450

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

ตารางที่ 6 พื้นที่เพาะปลูก ด้านการเกษตรของจังหวัดพังงา (ลองกอง)

ลองกอง ปี 2556-2558 จังหวัดพังงา												
อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)			พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558
เมืองพังงา	1,481	1,481	975	1,381	1,381	975	877	825	573	635	597	588
กะปง	1,194	1,135	980	1,194	1,035	980	670	510	350	561	493	357
ตะกั่วทุ่ง	631	631	631	531	531	545	285	213	285	537	401	523
ท้ายเหมือง	1,706	1,706	1,706	1,606	1,664	1,706	940	955	870	585	574	510
ทับปุด	423	423	423	395	395	395	209	199	209	529	504	529
คุระบุรี	1,322	1,322	1,322	1,134	1,122	1,100	476	470	606	420	419	551
เกาะยาว	45	45	15	45	45	15	30	33	8	667	733	533
ตะกั่วป่า	1,400	1,400	1,355	1,300	1,300	1,355	685	644	631	527	495	466
รวม	8,202	8,143	7,407	7,586	7,473	7,071	4,172	3,849	3,532	550	515	500

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

ตารางที่ 7 พื้นที่เพาะปลูก ด้านการเกษตรของจังหวัดพังงา (ข้าว)

ข้าว ปี 2556-2558 จังหวัดพังงา												
อำเภอ	พื้นที่ปลูก (ไร่)			พื้นที่ให้ผลผลิต (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558	2556	2557	2558
เมืองพังงา	125	80	80	125	80	75	43	29	27	344	363	364
กะปง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ตะกั่วทุ่ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ท้ายเหมือง	611	548	355	611	518	355	202	175	119	331	338	335
ทับปุด	18	18	15	18	18	15	6	7	6	350	389	400
คุระบุรี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เกาะยาว	964	965	954	964	916	944	301	294	301	344	363	319
ตะกั่วป่า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	1,718	1,611	1,404	1,718	1,532	1,389	321	505	453	321	330	326

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

ศูนย์กลางการค้าและการตลาดที่สำคัญจังหวัดพังงา

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดพังงา โดยทั่วไปขึ้นอยู่กับภาคเกษตรกรรม ประมงและการค้าส่งค้าปลีกเป็นสำคัญ พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล นอกจากนี้ยังมีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การประมงชายฝั่ง และการประมงน้ำลึก จังหวัดพังงามีการประกอบธุรกิจการค้าและการตลาดที่ไม่มีการแข่งขันกันเท่าที่ควรและส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็ก ทำให้มีอัตราการขยายตัวในอัตราค่อนข้างต่ำ ประกอบกับเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ใกล้กับจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีการแข่งขันทางด้านการตลาดสูง ส่งผลให้ราคาสินค้าประเภทของใช้ที่จำเป็นหลายชนิดในจังหวัดภูเก็ตราคาต่ำกว่า ประชาชนนิยมเดินทางไปจับจ่ายซื้อสินค้าในห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ในจังหวัดภูเก็ตโดยเฉพาะในช่วงวันหยุดทำให้ปริมาณเงินหมุนเวียนในจังหวัดลดลง รวมทั้งผลกระทบจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีการเดินทางเข้าไปเยือนกลับทำให้การใช้จ่ายเงินของนักท่องเที่ยวในจังหวัดพังงามีน้อย

การประกอบกิจการค้าในจังหวัดพังงา ส่วนใหญ่เป็นกิจการขนาดเล็ก เนื่องจากผู้บริโภคในจังหวัดมีน้อย ทำให้ฐานการบริโภคแคบ การสั่งซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคโดยตรง ในจำนวนมากๆ จากตลาดต้นทางหรือแหล่งผลิตมีน้อย อำนาจการต่อรองต่ำ นอกจากนี้ปัญหาการคมนาคมที่ไม่สะดวกล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลให้ราคาสินค้าในจังหวัดอยู่ในระดับสูง เนื่องจากต้องผ่านช่องทางการตลาดหลายขั้นตอน โดยโครงสร้างการตลาดสินค้าต่าง ๆ ในจังหวัดพังงา สามารถจำแนกได้เป็นประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

(1.) ตลาดสินค้าเกษตร สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพังงา ได้แก่ยางพารา ปาล์มน้ำมัน โดยปกติช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรในจังหวัดพังงาประกอบด้วย สินค้าจากเกษตรกรไปสู่ผู้บริโภคโดยตรง พ่อค้าเร่หรือพ่อค้าท้องถิ่น รวบรวมผลผลิตไปจำหน่ายให้กับพ่อค้าปลีก/ผู้บริโภค/โรงงานแปรรูป

(2.) ตลาดสินค้าอุปโภคบริโภค ตลาดสดในจังหวัดพังงามีจำนวน 6 แห่ง อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพังงา เมืองตะกั่วป่า ตลาดสด บขส. ตะกั่วป่า เทศบาลตำบลทับปุด ท้ายเหมือง คุระบุรี และยังมีตลาดนัดในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วจังหวัดพังงาอีกเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ จังหวัดพังงายังมีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ อาทิ ห้างสรรพสินค้าบิ๊กซี ซูเปอร์เซ็นเตอร์ (BigC) ห้างเอ็นเคช้อปปิ้งมอลล์ (Nk Shopping Mall) ห้างสรรพสินค้าเทสโก้-โลตัส (Tesco Lotus) และซูเปอร์ซีป (Supper Cheap) เป็นต้น

ปศุสัตว์

จังหวัดพังงา มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคภายในจังหวัดและสามารถส่งจำหน่ายจังหวัดใกล้เคียงได้จำนวนหนึ่ง สัตว์เศรษฐกิจในปี 2556 มีดังนี้ มีมูลค่ารวมประมาณ 1,967.03 ล้านบาท

ตารางที่ 8 แสดงปริมาณการผลิตสัตว์เศรษฐกิจของจังหวัดพังงา ในปี 2556

ปีการผลิต	ชนิดสัตว์	ปริมาณการผลิต	ราคา (บาท/ตัว)	มูลค่าผลผลิต
2556	โค	4,625	32,625	150,890,625
	กระบือ	2,189	31,500	68,953,500
	สุกรขุน	90,140	7,125	642,247,500
	แพะ	8,488	3,960	33,612,480
	ไก่เนื้อ	2,266,800	100	226,680,000
	สุกรพื้นเมือง	31,501	6,300	198,680,000
	ไก่พื้นเมือง	834,419	180	150,195,420
	เป็ดเทศ	32,142	270	8,678,440
	ไข่ไก่ (ฟอง)	132,538,201	3.60	447,137,523
	ไข่เป็ด (ฟอง)	2,262,000	4.50	10,179,523

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญในปี พ.ศ. 2556

ชนิดสัตว์	ปริมาณการเลี้ยง (ตัว)	ราคา (บาท/ตัว)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)
กระบือ	2,189	31,500	68.95
โค	4,625	32,625	150.89
สุกรขุน	90,140	7,125	642.25

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดพังงา

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนฟาร์มปศุสัตว์ที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP จังหวัดพังงา

ชนิดฟาร์มปศุสัตว์	จำนวนฟาร์ม	จำนวนตัว	หมายเหตุ
ฟาร์มไก่ไข่	27	406,740	GAP (Good Agricultural Practice) หมายถึง ระบบการผลิตที่ถูกต้องในฟาร์ม โดยพิจารณาตั้งแต่พื้นที่การปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังเก็บเกี่ยว เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มีลักษณะตรงตามความต้องการ และมีความปลอดภัยต่อการบริโภค
ฟาร์มไก่เนื้อ	49	441,000	
ฟาร์มสุกร	72	36,000	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพังงา

การประมง

จังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางด้านการประมงมากจังหวัดหนึ่ง เนื่องจากสภาพพื้นที่มีอาณาเขตติดต่อกับทะเลอันดามัน ดังนั้น อาชีพทำการประมงจึงเป็นอาชีพหลักสำคัญอีกอาชีพหนึ่งของจังหวัด โดยพื้นที่ทำการประมงส่วนใหญ่ คือ บริเวณท้องทะเลอันดามันไปจนถึงแนวเขตประเทศพม่าและในบริเวณอ่าวพังงา มีการทำประมงขนาดใหญ่ด้วยเรืออวนดำหรืออวนล้อมจับ อวนลอยปลาอินทรี อวนลากแผ่นตะเฒ่า อวนรุน อวนไถหมึก เป็นต้น และการประมงขนาดเล็กส่วนมากใช้เครื่องมือพื้นบ้าน ได้แก่ อวนลอยปลา อวนลอยปู อวนลอยกุ้ง ลอบปลา ลอบปู ลอบหมึก และระวางกุ้งเคย เป็นต้น

เนื่องจากจังหวัดพังงามีท้องทะเลอ่าวพังงาที่อุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งแพร่ขยายพันธุ์สัตว์น้ำ และรักษาตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ปลาหู” กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ 24 ตุลาคม 2551 เรื่องกำหนดห้ามใช้เครื่องมือทำการประมงบางชนิดทำการประมงในฤดูปลาที่มีไข่และวางไข่เลี้ยงลูกในที่จับสัตว์น้ำ บางส่วนของจังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ และตรัง ภายใน

ระยะเวลาที่กำหนด ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน ถึง 30 มิถุนายน ของทุกปี จากการประกาศการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ ดังกล่าว ทำให้ชาวประมงจังหวัดพังงาประกอบอาชีพการประมงได้อย่างยั่งยืน

ในปี 2556 มีผู้ประกอบการอาชีพการประมง 9,683 ครีวเรือน ประกอบด้วย การประมงทะเล พาณิชย 220 ราย การประมงทะเลพื้นบ้าน 4,424 ราย การทำฟาร์มเลี้ยงปลาน้ำกร่อย 759 ราย การทำฟาร์มเลี้ยงหอย 159 ราย การทำฟาร์มเลี้ยงกุ้ง 301 ราย การเพาะพันธุ์ / อนุบาลกุ้งทะเล 26 ราย การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด 108 ราย มีทำเทียบเรือขึ้นปลาและขนส่งพาณิชยจำนวน 25 ท่า ปริมาณทำประมง 115,002 ตัน กุ้งทะเลจากการเพาะเลี้ยง 13,617,310 กก. การจับสัตว์น้ำจืด 721,000 กก. ปลาน้ำกร่อยจากการเพาะเลี้ยง 704,790 กก. โดยมีรายละเอียดผลผลิตทางการประมงดังนี้

ตารางที่ 11 ปริมาณผลผลิตทางการประมงจังหวัดพังงา ปี 2551 – 2556

ปี พ.ศ.	การทำประมง ปริมาณ (ตัน)	การเลี้ยงกุ้งทะเล ปริมาณ (กก.)	สัตว์น้ำจืด ปริมาณ (กก.)	ปลาน้ำกร่อย ผลผลิต (กก.)
2551	87,946	27,996,141	644,353	1,823,524
2552	138,724	30,182,450	612,135	1,732,347
2553	157,456	20,204,030	684,460	1,956,064
2554	111,759	25,998,695	878,814	1,162,264
2555	118,223	22,868,570	629,611	1,162,597
2556	115,002	13,617,310	721,000	704,790

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพังงา

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนฟาร์มประมงที่ผ่านการตรวจรับรองมาตรฐานฟาร์ม จังหวัดพังงา

ชนิดฟาร์ม	Safety level	GAP	COC	หมายเหตุ
ฟาร์มเลี้ยงกุ้งทะเล	-	180	6	หมายเหตุ : COC (Code of Conduct) ระบบโคัด ออฟ คอนดัค หมายถึง การ จัดระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมสำหรับ อุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลอย่าง ยั่งยืนตลอดสายการผลิตจากฟาร์มถึง โรงงานแปรรูปเพื่อพัฒนาให้ได้กุ้งคุณภาพ มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค
ฟาร์มหอย	-	86	-	
ฟาร์มปลา	-	157	-	
โรงเพาะฟักและอนุบาลลูกกุ้ง	-	12	7	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดพังงา

อุตสาหกรรม

ตารางที่ 13 แสดงโรงงานในพื้นที่จังหวัดพังงา

รายการ	หน่วย	ปี พ.ศ.		
		2555	2556	2557
จำนวนโรงงานที่เปิดดำเนินการใหม่	ราย	41	69	35
ทุนทะเบียน	ล้านบาท	463.37	848.34	406.15
แรงงาน	คน	348	647	215

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพังงา

ด้านสถาบันเกษตรกร

ตารางที่ 14 แสดงรายละเอียดจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกตามประเภทสหกรณ์

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)			จำนวนสมาชิกสหกรณ์ (คน)		
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. สหกรณ์การเกษตร	38	35	35	35,110	34,445	34,019
2. สหกรณ์ประมง	2	2	1	60	194	104
3. สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-	-
4. สหกรณ์ออมทรัพย์	5	5	5	7,131	7,230	7,578
5. สหกรณ์ร้านค้า	-	-	-	-	-	-
6. สหกรณ์บริการ	5	5	6	620	492	422
7. สหกรณ์เครดิตยูเนียน	-	-	-	-	-	-
รวม	50	47	47	42,921	42,361	42,123

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพังงา

ตารางที่ 15 แสดงรายละเอียดข้อมูลพื้นฐานการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อสนับสนุนการวางแผนพัฒนา
จังหวัด 4 ปี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพังงา

ประเภทกลุ่มเกษตรกร	จำนวนกลุ่มเกษตรกร (แห่ง)			จำนวนสมาชิกกลุ่มเกษตรกร (คน)		
	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558
1. กลุ่มเกษตรกรทำนา	3	3	3	481	658	547
2. กลุ่มเกษตรกรทำ	24	23	23	2,090	3,896	3,831
3. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์	-	-	-	-	-	-
4. กลุ่มเกษตรกรทำไร่	-	-	-	-	-	-
5. กลุ่มเกษตรกรทำ	2	2	2	58	58	53
6. กลุ่มเกษตรกรอื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
รวม	29	28	28	2,629	4,554	4,431

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพังงา

ตารางที่ 16 แสดงผลิตภัณฑ์ที่สำคัญและมีชื่อเสียง

รายการข้อมูล	ข้อมูลปี 2558	ข้อมูลปี 2557	ข้อมูลปี 2556
ชื่อประเภทผลิตภัณฑ์ พื้นที่ และผลผลิตต่อเดือน			
กลุ่มขมิ้นผง เลขที่ 2/2 หมู่ที่ 1 ตำบลถ้ำทองหลาง อำเภอทับปุด จังหวัดพังงา	450,000.-	300,000.-	250,000.-
กลุ่มภูตาล เลขที่ 40/1 หมู่ที่ 5 ตำบลโคกกลอย อำเภอดงทับปุด จังหวัดพังงา	280,000.-	250,000.-	230,000.-
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านปริง (น้ำพริกกุ้งเสียบ) เลขที่ 72/9 หมู่ที่ 4 ตำบลนบปริง อำเภอเมืองพังงา จังหวัดพังงา	300,000.-	150,000.-	120,000.-
กลุ่มขนมเต้าส้อแม่ประมวล เลขที่ 63 ถนนมนตรี อำเภอดงทับปุด จังหวัดพังงา	260,000.-	240,000.-	220,000.-
กลุ่มอาชีพเพื่อการส่งเสริมอาชีพบ้านโคกไคร (กุ้งย่าง) เลขที่ 29/1 หมู่ที่ 1 ตำบลมะขาม อำเภอทับปุดจังหวัดพังงา	450,000.-	400,000.-	300,000.-

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพังงา

ด้านการท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา

อำเภอเมืองพังงา

ถ้ำพุงช้าง อยู่ในวัดประภาสประจิมเขต หลังศาลากลาง จังหวัดพังงา สภาพภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงาม มีธารน้ำไหลตลอดปี

ถ้ำฤาษีสวรรค์และถ้ำลูกเสือ อยู่ในสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ริมถนนเพชรเกษมเยื้องกับศาลากลางจังหวัด เป็นถ้ำที่สามารถทะลุถึงกันได้โดยมีถ้ำฤาษีสวรรค์อยู่ด้านหน้า ภายในถ้ำมีธารน้ำใสและมีหินงอกหินย้อย ด้านหน้าถ้ำเป็นสวนสาธารณะ

วนอุทยานสระนางมโนห์รา หรือธารน้ำตกสระนางมโนห์รา ใช้เส้นทางพังงา-ตะกั่วป่า จากตัวเมืองพังงา ไปประมาณ 5 กิโลเมตร แล้ว แยกขวาข้างสถานีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตไปอีก 3 กิโลเมตร ถึงบริเวณธารน้ำตก สภาพโดยทั่วไป เป็นป่าร่มรื่น มีธารน้ำตกที่เกิดจากลำธารไหลจากไหล่เขาตกลงสู่แอ่งใหญ่ตลอดปี

อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา อยู่ในเขตอำเภอเมือง และอำเภอตะกั่วทุ่ง ครอบคลุมพื้นที่ 250,000 ไร่ ประกาศเป็นเขตอุทยานฯ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2524 การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ซึ่งมุ่งไปสู่ตำบล โคกกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 5 กิโลเมตร แยกซ้าย เข้าทางหลวงหมายเลข 4144 อีก 2 กิโลเมตรถึงที่ทำการอุทยานฯ การเดินทางไปชมอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงาโดยทั่วไปใช้เวลาประมาณ 2-3 ชั่วโมง ซึ่งจะมีเรือนำเที่ยวไปยังเกาะปันหยี เขาพิงกัน เกาะตะปู ถ้ำลอด เกาะห้อง หรือแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง แล้วแต่ จะตกลงกับเรือนำเที่ยว โดยมีที่ให้เช่าเรือหลายแห่งดังนี้

- ท่าเรือด้านศุลกากร ใกล้โรงแรมพังงาเบย์ริสอร์ท
- ท่าเรือสุระกุล หรือท่าเรือกระโสม ในอำเภอตะกั่วทุ่ง เป็นเรือหางยาว
- ท่าเรือในบริเวณอุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา เป็นเรือหางยาว
- เรือจุ ลำละ 6-8 คน เสียค่าเช่า ประมาณ 1,000-1,500 บาท

อำเภอตะกั่วป่า

อุทยานแห่งชาติเขาหลัก - ลำรู่ ครอบคลุม เขตอำเภอท้ายเหมือง อำเภอกะปง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอเมือง เมื่อผ่านอำเภอตะกั่วป่าไป 33 กิโลเมตร จะถึงที่ทำการอุทยานฯ มีแหล่งท่องเที่ยวที่เรียกโดยทั่วไปว่า ชายหาดเขาหลัก ซึ่งอยู่ห่างจากตัวอำเภอตะกั่วป่า 25 กม. ตามเส้นทางหมายเลข 4 (สายท้ายเหมือง – ตะกั่วป่า) แล้วเลี้ยวซ้ายที่กิโลเมตร ที่ 56 - 57 ก่อนเข้าเขตอำเภอท้ายเหมือง จะเห็นเขาลูกหนึ่ง ชื่อเขาหลักมีศาลเจ้าพ่อเขาหลักตั้งอยู่บริเวณฝั่งตรงข้ามของเขาลึกจะเป็นชายทะเลเขาหลัก ซึ่งเป็นหาดหิน และหาดทรายสวยงามตลอดชายฝั่ง เช่น ชายหาดนางทอง หาดบางเนียง

แหลมปะการัง อยู่ระหว่างเส้นทางตะกั่วป่า - เขาหลัก จากตัวเมืองตะกั่วป่าอยู่ด้านขวามือเลี้ยวเข้าไปจาก ถนนเพชรเกษมประมาณ 5 กม. เป็นหาดทรายที่มีคลื่นซัดซากปะการังเขากวางหักขึ้นมาบนฝั่งจนเต็มหาดจนได้ชื่อหาดว่า "แหลมปะการัง" มีทิวสนเป็นแนวร่มรื่น เหมาะสำหรับตั้งแคมป์พักผ่อนหย่อนใจ

หาดบางลึก จะอยู่ในท้องที่ตำบลบางม่วง ริมถนนเพชรเกษม กิโลเมตรที่ 76 -77 มีทางแยกขวามือเข้าไปอีก 1 กม. หาดบางลึกเป็นหาดทรายขาวสะอาดเป็นแนวยาว ร่มรื่นด้วยทิวสน

น้ำตกโตนซ่อฟ้า อยู่ระหว่างเส้นทางตะกั่วป่า - เขาหลัก เช่นเดียวกับแหลมปะการัง

อำเภอตะกั่วทุ่ง

วัดสุวรรณคูหา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 2 ตำบลกระโสม อำเภอตะกั่วทุ่ง การเดินทางใช้เส้นทางสาย พังงา -โคกกลอย (ทางหลวงหมายเลข 4) ไป 7 กม. ถึงหมู่ที่ 2 (กิโลเมตรที่ 31) อำเภอตะกั่วทุ่งจะมีถนน เข้าไปทางขวามืออีก 1 กม. วัดสุวรรณคูหาชาวบ้านทั่วไปเรียกว่า “วัดถ้ำ” เป็นวัดที่น่าสนใจและมีความสำคัญมากวัดหนึ่งของจังหวัดพังงา เนื่องจากเป็นโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ในบริเวณ ที่ตั้งวัดมีภูเขาสูงหนึ่ง ซึ่งเขาสูงนี้มีถ้ำใหญ่น้อยหลายแห่งทั้ง ถ้ำใหญ่ ถ้ำแจ้ง ถ้ำมืด และถ้ำแก้ว ถ้ำใหญ่ซึ่งอยู่ตอนล่างสุด เวลาเข้าถ้ำจะต้องผ่านก่อนเสมอ มีขนาดใหญ่กว่าถ้ำอื่น กว้างประมาณ 20 เมตรเศษ ยาวประมาณ 40 เมตรเศษ พื้นถ้ำเรียบ เพดานโค้งครึ่งวงกลมเหมือนประทุนเรือ ตลอดความยาวของถ้ำ ประดับด้วยกระเบื้องถ้วยจานเชิงลายคราม และเบญจรงค์ ซึ่งมีขนาดต่างๆ ถ้ำใหญ่ใช้เป็นวิหาร มีพระพุทธรูปปูนปั้นต่างๆ อยู่หลายองค์ ที่สำคัญคือ พระพุทธไสยาสน์ ขนาดยาว 7 วา 2 คอก มีความสวยงาม

น้ำตกgramมัญ อยู่ใกล้กับวัดสุวรรณคูหา จากกิโลเมตรที่ 31 มีทางแยกขวาเข้าไปอีก 7 กม. น้ำตกgramมัญเป็นน้ำตกขนาดกลางบริเวณโดยรอบเป็นป่ารก มีน้ำตกตลอดปี

ชายทะเลทำนุ จากทางหลวงหมายเลข 4 ต่อเข้า จังหวัดภูเก็ตโดยหลวงทาง หมายเลข 402 ก่อนถึงเกาะภูเก็ต บริเวณช่องแคบปากพระ จะมองเห็นหาดทรายทั้งด้านซ้ายและขวา

อำเภอท้ายเหมือง

อุทยานแห่งชาติเขาลำปี - หาดท้ายเหมือง ครอบคลุมพื้นที่ 45,000 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานฯ เมื่อวันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2529 สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจในเขต อุทยานแห่งชาติเขาลำปี - หาดท้ายเหมือง ได้แก่ น้ำตกลำปี ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลท้ายเหมือง ริมถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) บริเวณกิโลเมตร ที่ 32 -33 จะมีทางแยกซ้ายมือเข้าไปอีก 1.5 กิโลเมตร น้ำตกลำปี เป็นน้ำตกขนาดกลางมี 3 ชั้น แต่ละชั้นมีความสูง ประมาณ 100 เมตร มีน้ำตกตลอดปี น้ำตกโดนไพร ที่บริเวณกิโลเมตร 28- 29 จะมีทางแยกซ้ายเข้าไปอีก 7 กิโลเมตร แล้วเดินเข้าไปอีก 1 กิโลเมตร น้ำตกโดนไรมีขนาดใหญ่มีน้ำตลอดปี การเดินทางไปชมน้ำตกโดนไรมันควรไปชมในฤดูแล้ง

หาดท้ายเหมือง อยู่ในเขต อบต.ท้ายเหมือง มีถนนแยกขวาเข้าไปอีก 1.5 กิโลเมตร จากนั้นเข้าถนนเลียบชายหาดไปอีก 5 กิโลเมตร สภาพเป็นหาดทรายสะอาดขนานไปกับทางหลวงแผ่นดินมีความยาวกว่า 13 กิโลเมตร น้ำทะเลใสเล่นน้ำได้ เป็นที่ตั้งสนามกอล์ฟแห่งแรกของจังหวัดพังงา ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ จะมีเต่าทะเลขึ้นมาวางไข่ จึงมีประเพณีเดินดูเต่าในตอนกลางคืนเดือนหงาย

ศูนย์อนุรักษ์กลางโครงการอุทยานใต้ทะเลจุฬารักษ์ ตั้งอยู่ ในกองเรือภาค 3 ทับละมุ จังหวัดพังงา จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับทรัพยากร ธรรมชาติใต้ทะเลแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไป เป็นอาคาร 2 ชั้น จัดแบ่งออกเป็นส่วนที่ประทับ และห้องทรงงานขององค์ประธานสถาบันวิจัยจุฬารักษ์ ห้องอาหาร ห้องประชุม ศาลาการแสดง และห้องแสดงนิทรรศการซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกแบ่งเป็น 4 ห้อง ห้องที่ 1 แสดงจุดกำเนิดของโครงการ ห้องที่ 2 แสดงคุณค่าและความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมทางทะเล ห้องที่ 3 แสดงมิติใหม่ของการท่องเที่ยวไทยเชิงอนุรักษ์ ห้องที่ 4 แสดงจินตนาภาพของโลกใต้ท้องทะเล ส่วนที่ 2 เป็นห้องนิทรรศการ " แหล่งความรู้ ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวที่หมุนเวียนถ่ายทอดเรื่องราวเชิงสร้างสรรค์ "

บ่อน้ำพุร้อนบ้านบ่อตาน ตั้งอยู่ที่ตำบลนาเตย ริมฝั่งทะเลอันดามันหากเดินทางจากภูเก็ตผ่านสี่แยกตำบลโคกกลอย ตรงไปหลักกิโลเมตรที่ 6 จะเป็นเห็นทางเข้าข้างโรงเรียนบ้านบ่อตาน เข้าไปประมาณ 3 กิโลเมตร

อำเภอทับปุด

เป็นอำเภอเดียวของจังหวัดพังงาที่ไม่มีพื้นที่ติดกับทะเล แหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นลักษณะแหล่งน้ำตก และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเดินทางไปอำเภอทับปุด จากตัวเมืองพังงาตามเส้นทางสายเพชรเกษม ระยะทางประมาณ 26 ก.ม. แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ

วัดราษฎร์อุปถัมภ์ (วัดบางเหรียง)
ตั้งอยู่ในพื้นที่ ต.บางเหรียง ห่างจากที่ว่าการ อำเภอทับปุด ถนนเพชรเกษม 11 ก.ม. โดย เลี้ยวเข้าเส้นทางสายทับปุด - พนม วัดบางเหรียงเป็นวัดที่มีสภาพแวดล้อมอันสวยงาม เพราะ เป็นวัดที่มีภูเขาล้อมรอบ มีถาวรวัตถุที่สำคัญ คือ พระบรมธาตุเจดีย์นิมิตร ตั้งอยู่บนยอด เขาล้าน เป็นเจดีย์รูประฆังคว่ำ รูปหล่อเจ้าแม่ กวนอิมอันงดงาม และพระพุทธรูปองค์โตซึ่ง ประดิษฐานอยู่บนยอดเขาใกล้เคียงกับ พระบรมธาตุเจดีย์นิมิตร และรูปหล่อเจ้าแม่กวนอิม

น้ำตกเต่าทอง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 9 ก.ม. การเดินทางใช้เส้นทางสายเพชรเกษม เดินทางถึงหมู่ที่ 3 ตำบลบ่อแสน อำเภอทับปุด จะมีทางลูกรังแยกเข้าน้ำตกอีก 11 กม. สามารถเล่นน้ำได้

อำเภอเกาะยาว

ประกอบด้วย 2 เกาะใหญ่ คือ เกาะยาวน้อย และเกาะยาวใหญ่ล้อมรอบด้วยเกาะเล็กๆ เกาะยาวน้อย และเกาะยาวใหญ่มีชายหาดที่น่าสนใจมากมายได้แก่

หาดโล๊ะปาแรด ตั้งอยู่บนเกาะยาวใหญ่ เป็นหาดทรายร่มรื่นไปด้วยสวนมะพร้าว หาดทรายขาวละเอียดเป็นแนวยาวเหยียด ทางเหนืออ่าวมีแหลมประกอบด้วยโขดหินสวยงามลงเล่นน้ำทะเลได้ทุกเวลา

หาดป่าทราย อยู่ห่างจากอำเภอเกาะยาวน้อยราว 7 กิโลเมตร หาดทรายขาวสะอาด มีทิวไม้ร่มรื่นสามารถลงเล่นน้ำได้โดยปลอดภัย ทิวทัศน์นอกฝั่งมองเห็นเกาะต่างๆ ของจังหวัดกระบี่

หาดเต่าเขา มีหาดทรายประกอบด้วยโขดหิน นอกจากนี้ยังมีก้อนหินเล็กๆ หลากหลายลวดลาย ห่างจากฝั่งออกไปเล็กน้อยมีเกาะนก ซึ่งเป็นเกาะเล็กๆ ยามน้ำลดสามารถเดินไปเที่ยวเกาะนี้ได้โดยสะดวก บนเกาะมีไม้ป่าและกล้วยไม้ปกคลุมอยู่ทั่วไป

อ่าวคลองสน ตั้งอยู่บนเกาะยาวใหญ่ หาดทรายร่มรื่นไปด้วยทิวสน ด้านซ้ายมือมีโขดหินเล็กหลากสีสวยงาม อ่าวนี้เล่นน้ำทะเลได้ และสามารถชมปะการังสวยงาม เวลान้ำลดสามารถหาหอยต่างๆ บริเวณชายหาดได้

อ่าวทราย ตั้งอยู่บนเกาะยาวใหญ่ เป็นหาดทรายละเอียดมีโขดหินสวยงาม เล่นน้ำได้

อ่าวล้าน ตั้งอยู่บนเกาะยาวใหญ่ เป็นหาดทรายสวยงามลงเล่นน้ำได้ ทิศเหนือของอ่าวเป็น หน้าผาชันน้ำลึก การคมนาคมทางบกไม่สะดวกไปได้สะดวกเฉพาะทางเรือ

อ่าวหินกอง ตั้งอยู่บนเกาะยาวใหญ่ เป็นหาดร่มรื่นไปด้วยป่าไม้เขียว มีลูกปลากะเบนมากมาย ไม่เหมาะสมสำหรับการเล่นน้ำ

แหลมนอกอก ตั้งอยู่บนเกาะยาวใหญ่ เป็นหาดทรายมีโขดหิน สามารถเล่นน้ำได้

เกาะไข่ เป็นเกาะเล็กๆ 2 เกาะ เรียกว่าเกาะไข่นอก และเกาะไข่นอก ทั้ง 2 เกาะมีหาดทรายขาว น้ำทะเลใส มีปลาสวยงาม และปะการัง การเดินทางไปเกาะไข่ สามารถซื้อทัวร์จากบริษัทนำเที่ยวในจังหวัดพังงา หรือ บริษัทนำเที่ยวบริเวณเขาหลัก หรือเช่าเรือเหมาลำได้จากท่าเรือเกาะสิเหร่ ท่าเรือแหลมหินหรืออ่าวฉลอง จังหวัดภูเก็ต

อำเภอกะปง

น้ำตกลำรู่ เป็นอุทยานแห่งชาติอยู่ในเขตป่าเทือกเขากระได เป็นน้ำตกที่มีความสูง ขนาดกลางรวม 5 ชั้น เดินทางโดยใช้ทางแยกจาก ทางหลวง 4090 ผ่านที่ว่าการ อำเภอกะปง ไปยังหมู่บ้านลำรู่ ประมาณ 9 กม. และเดินทางต่อไปยังน้ำตกลำรู่อีก 1 กม.

น้ำตกหินลาด ห่างจากที่ว่าการอำเภอกะปงไปทางทิศตะวันออกประมาณ 8 กิโลเมตร เกิดจากคลอง 3 คลอง คือ คลองบางใหญ่ คลองเขาไม้แก้ว และคลองมะละกอ ไหลมาบรรจบกัน เกิดเป็นน้ำตกหินลาดที่มี โชดหินสวยงามธารน้ำใสสะอาด

วัดนารายณิการาม อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 14 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐาน เทวรูปพระนารายณ์ พระลักษมณ์และนางสีดา รูปสลักเหล่านี้มีความสำคัญเกี่ยวกับ ประวัติความเป็นมาของเมือง "ตะโกลา" (ชื่อเดิมของเมืองตะกั่วป่า) และการเผยแพร่เข้ามาของวัฒนธรรมอินเดียในภูมิภาคแถบนี้ สถานที่ประดิษฐานพระนารายณ์ จัดเป็นสวนสาธารณะ เนื้อที่ประมาณ 20 ไร่เศษ เป็นที่สาธารณะหมู่บ้าน ดูแลโดย อบต.เหล

บ่อน้ำร้อนอำเภอกะปง อยู่ห่างจากตัวอำเภอ 8 กม. มีน้ำแร่ไหลผ่านทางอำเภอได้จัดบ่อกักน้ำแร่ไว้ น้ำแร่มีอุณหภูมิประมาณ 65 องศาเซลเซียส เป็นที่สาธารณะหมู่บ้านประมาณ 12 ไร่

น้ำตกแสงทอง เป็นน้ำตกขนาดกลาง ห่างตัวเมือง พังงา 48 กม. ตรงข้ามโรงพยาบาล กะปง มีทางเข้าน้ำตกระยะ ทาง 6 กม. น้ำตกแสงทองมีทั้งหมด 11 ชั้น เล่นน้ำได้ตลอดปี

น้ำตกเขาชัน หมู่ที่ 1 ตำบลรมณีย์ ห่างจากอำเภอ 20 ก.ม.

น้ำตกโตนหมาก หมู่ที่ 1 ตำบลเหล ห่างจากอำเภอ 15 ก.ม.

อำเภอกระบุรี

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อยู่ห่างจากตัวจังหวัดไปทางทิศตะวันตกประมาณ 50 กิโลเมตร เป็นหมู่เกาะเล็กๆ 9 เกาะ ในทะเลอันดามัน เรียงลำดับจากเหนือมาใต้ ได้แก่ เกาะบอน เกาะบางู เกาะสิมิลัน เกาะปายู เกาะเมียง (มี 2 เกาะติดกัน) เกาะปาหยัน เกาะปายัง เกาะหุยง ที่ทำการอุทยานฯ อยู่ที่เกาะเมียง เพราะเป็นเกาะที่มีน้ำจืด

หมู่เกาะเหล่านี้ " ได้รับการยกย่องจากนิตยสารสกินไดฟวิ่งของอเมริกาว่ามีความสวยงามทั้งบนบกและใต้น้ำเป็น 1 ใน 10 ของสถานที่ท่องเที่ยวของโลกที่น่าสนใจ "

เกาะสิมิลัน เป็นเกาะใหญ่ที่สุดลักษณะอ่าวโค้ง เหมือนเกือกม้าใต้ท้องทะเลอุดมไปด้วยก้อนหิน และแนวปะการังสภาพหาดทรายเนื้อละเอียดสวยงามมากเหมาะสำหรับดำน้ำดูปลา และปะการัง ทางด้านเหนือของเกาะมีก้อนหินขนาดใหญ่รูปร่างแปลกตามาก เช่น หินรูป รองเท้าบูท หินรูป | เรือใบซึ่งเป็นจุดชมวิวยที่สวยงาม

เกาะบางู หรือ เกาะหัวกะโหลก สภาพใต้น้ำเหมือนหุบเขาใต้น้ำที่เต็มไปด้วยทุ่งหญ้า ปะการัง หุบเหวลึก และฝูงปลา

เกาะหุยง เป็นเกาะที่มีหาดทรายขาวสะอาดและยาว มากที่สุดในจำนวน 9 เกาะ เมื่อถึงฤดูวางไข่ของเต่าคือระหว่าง เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ จะมีร่องรอยของเต่าที่ขึ้น มาวางไข่ บนชายหาดคล้ายกับรอยตีนตะขาบเล็ก

เกาะเมียง เป็นเกาะขนาดใหญ่รองจากเกาะสิมิลัน เป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานฯ มีแหล่งน้ำจืด มีหาดทรายที่สวยงามเหมาะแก่การพักผ่อน

การเดินทาง และที่พัก ไปเกาะสิมิลัน สามารถติดต่อจองที่พักได้ที่ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน หมู่ 1 ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา โทร. 0-7659-5045 การเดินทางจากท่าเรือทับละมุ อำเภอท้ายเหมืองใช้เวลา ในการเดินทาง 3 ชม. มีเรือขนาดใหญ่ ให้เช่า หรือติดต่อผ่านที่ทำการอุทยานฯ เช่นกัน ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการเดินทางท่องเที่ยวทางทะเล อยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนเมษายน หลังจากนั้น ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม จนถึงตุลาคม ทางอุทยานจะปิดเกาะงดรับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไปลงเรือที่ท่าเรือทับละมุ จากทางหลวงหมายเลข 4 (ช่วงระนอง-พังงา) ช่วง ต.ลำแก่น มีทางแยกขวาไปท่าเรือทับละมุอีกประมาณ 5 กิโลเมตร ก่อนถึงท่าเรือด้านซ้ายมือเป็นที่ตั้งของที่ทำการและศูนย์บริการ

นักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน หากเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางจากสถานีขนส่งสายใต้สามารถไปได้ทุกคันที่วิ่งสายระนอง-พังงา ลงที่ทางแยกไปท่าเรือทับละมุแล้วต่อรถรับจ้างมาที่ท่าเรือช่วงกลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนพฤษภาคม เป็นฤดูท่องเที่ยว มีเรือโดยสาร จากท่าเรือทับละมุไปเกาะสิมิลันทุกวัน โดยเรือส่วนเรือออกช่วงเช้า หากมาเป็นหมู่คณะสามารถเช่าเหมาเรือได้ หมู่เกาะสิมิลันอยู่ห่างจากฝั่งที่ท่าเรือทับละมุซึ่งเป็นจุดที่ใกล้ที่สุดประมาณ 70 กิโลเมตร แต่ก็มีเรือท่าเรือ โดยสารธรรมดาและเรือเร็วบริการพานักท่องเที่ยวมาจากภูเก็ตด้วย หมู่เกาะสิมิลันอยู่ห่างไกลจากฝั่งมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จำกัด การเดินทางไปเกาะสิมิลันจึงต้องติดต่อล่วงหน้าเท่านั้น

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ประกอบด้วยเกาะ 5 เกาะ คือเกาะสุรินทร์เหนือ เกาะสุรินทร์ใต้ เกาะรี เกาะไข่ และเกาะกลางเป็นหมู่เกาะที่อยู่ติดกับเขตแดนไทย - พม่า มีแนวปะการัง น้ำตื้นที่อุดมสมบูรณ์และสวยงามมาก เหมาะเป็นแหล่งน้ำตื้นดูปะการัง

สถานที่ที่น่าสนใจ เกาะสุรินทร์เหนือ และเกาะสุรินทร์ใต้ ในเกาะนี้มีอ่าวทั้งหมด 10 กว่า อ่าวที่มีชื่อเสียงคือ อ่าวแม่ม่าย หรือแม่ใหญ่ เป็นอ่าวที่มี คลื่นลมสงบและมีขนาดใหญ่ที่สุด อ่าวลึกอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะ สุรินทร์เหนือมีน้ำลึกจนเป็นสีเขียวเข้ม มีปะการังน้ำตื้นที่สวยงามมาก หมู่เกาะสุรินทร์มีชาวเลเผ่ามอญแกวที่ยังดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมกลุ่มสุดท้ายในประเทศไทยที่บริเวณชายหาดเกาะสุรินทร์ใต้ ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3ของทุกปีจะมีงานพิธีกรรมลอยเรือชาวเล การเดินทางจากกรุงเทพฯ ถึงอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา ใช้ทางหลวงหมายเลข 4 ช่วงกิโลเมตร ที่ 720 (ห่างจากตัวอำเภอคุระบุรีประมาณ 6 กิโลเมตร) จะมีทางแยกไปท่าเรือคุระบุรีอีกประมาณ 2 กิโลเมตร ถึงที่ทำการและศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ หากเดินทางโดยรถโดยสารประจำทางจากสถานีขนส่งสายใต้สามารถไปได้ทุกคันที่ผ่านอำเภอคุระบุรี ลงที่ทางแยกไปท่าเรือคุระบุรี หรือที่ตัวอำเภอคุระบุรีแล้วต่อรถมาที่ท่าเรือช่วงกลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนพฤษภาคม เป็นฤดูท่องเที่ยว มีเรือโดยสารจากท่าเรือคุระบุรีไปเกาะสุรินทร์ทุกวัน ออกเวลา 9.00 น. ใช้เวลาประมาณ 3-4 ชั่วโมง และเที่ยวกลับออกจากเกาะสุรินทร์เวลา 10.00 น. ถึงฝั่งประมาณ 14.00 น.

ตารางที่ 17 แสดงเทศกาลงานประเพณีสำคัญของจังหวัดพังงา

ชื่องาน	ห้วงระยะเวลา	กิจกรรม	สถานที่จัดงาน	ผู้รับผิดชอบ/ติดต่อ
กาชาดและงานประจำปี	ปลายเดือนมกราคม – ต้นเดือนกุมภาพันธ์ (ตรุษจีน)	การออกร้านกาชาด และหน่วยงานต่าง ๆ กิจกรรมรื่นเริง	หน้าศาลากลางเก่า	สนง.กาชาด และที่ทำการ ปกครองจังหวัด พังงา
แห่เทพเจ้าศาลเจ้า แม่มาจ้อโป	เดือนกุมภาพันธ์	นำรูปปั้นของเจ้าแม่ไฉ่เกี้ยว โบราณแล้วเดินแห่รอบเมือง ร่วมกับสรรพาวุธประจำเทพ ต่างๆ ในศาลเจ้า	ถนนในเขตเมือง และเขต ต.ถ้ำน้ำผุด อ.เมือง	เทศบาลเมืองพังงา
วันแตงโม	ประมาณเดือน ก.พ. ของทุกปี	ประกวดผลผลิตแตงโมและ พืชผลทางการเกษตร	หน้าที่ว่าการ อ.คุระบุรี	อ.คุระบุรี
เทศกาลปล่อยเต่า	1-10 มีนาคมของทุก ปี	การปล่อยลูกเต่าลงทะเล มหรสพ กิจกรรมรื่นเริง	บริเวณหาด หาดท้ายเหมือง	อ.ท้ายเหมือง
งานประเพณีสงกรานต์	วันที่ 13 เม.ย. ของทุกปี	ทำบุญตักบาตร รดน้ำขอพรผู้สูงอายุ	บริเวณหน้า เทศบาลเมืองพังงาและ ตะกั่วป่า	เทศบาล
งานประเพณีลอยเรือ	เม.ย.-พ.ค. ของ ทุกปี	เป็นงานประเพณีของชนเผ่า มอญแกนซึ่งอาศัยอยู่บริเวณ หมู่เกาะสุรินทร์ มีการประกอบพิธีฉลอง เสาวิญญานชาวบรรพบุรุษ	เกาะสุรินทร์ใต้	อุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะสุรินทร์
บวงสรวงเทวรูปพระนารายณ์ และบริวาร	พฤษภาคมของทุกปี	ทำพิธีบวงสรวง เทวรูปพระนารายณ์ และกิจกรรมรื่นเริง	อุทยาน พระนารายณ์ อ.ตะกั่วป่า	อ.ตะกั่วป่า
ประเพณีถือศีลกินผัก	ขึ้น 1-9 ค่ำ เดือน 11	การถือศีลกินผักของชาวไทย เชื้อสายจีน	ศาลเจ้าต่าง ๆ	ศาลเจ้าต่าง ๆ
วันสารทเดือน 10	แรม 15 ค่ำ เดือน 10	การทำบุญใหญ่ให้บรรพ บุรุษ โดยนำอาหารไปถวาย พระที่วัด และการจัดงาน เทกระจาดที่ อ.กะปง	วัดต่าง ๆในจังหวัด	วัดต่าง ๆ และ อ.กะปง
งานเปิดฤดูกาลท่องเที่ยว ของจังหวัด	ต้นเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี	กิจกรรมการท่องเที่ยว ของจังหวัด กิจกรรมรื่นเริง นิทรรศการแหล่งท่องเที่ยว	ชายหาดเขาหลัก	สนง.การท่องเที่ยว และกีฬาจังหวัดพังงา

1.5 ข้อมูลด้านสังคม

สภาพทางสังคมในจังหวัดพังงาเป็นสังคมเกษตรกรรม เพราะอาชีพหลักของคนพังงา คือการเกษตร ความเป็นอยู่ของชาวพังงาเป็นแบบเรียบง่าย ไม่นิยมความฟุ้งเฟ้อ สถานบริการ หรือสถานบันเทิงในจังหวัดพังงา มีน้อย คนพังงาชอบทำอาหารทานกันเองที่บ้าน หรือสังสรรค์กันในกลุ่มญาติพี่น้อง ไม่นิยมเที่ยวนอกบ้าน เนื่องจากอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของจังหวัดพังงา แต่คนพังงาไม่นิยมเป็นการเป็นลูกจ้างของคนอื่น เจ้าของกิจการ หรือเจ้าของสวนที่มีพื้นที่มาก ๆ ต้องใช้แรงงานจากต่างชาติ เช่น พม่า ลาว ทำให้เกิดปัญหาตามมาในเรื่องของการเกิดอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตามตำรวจภูธรจังหวัดพังงาได้มี มาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในจังหวัดพังงา โดย

- 1) ระดมกำลังในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมประจำเดือน
- 2) ระดมกำลังป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในช่วงเทศกาลต่าง ๆ
- 3) เร่งรัดสืบสวนจับกุมคดีค้างเก่า
- 4) จัดระบบสายตรวจให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพิ่มความถี่ของสายตรวจตามสภาพพื้นที่ในการเกิด

อาชญากรรมและในด้านมาตรการการรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยว ดังนี้

- 4.1 จัดกำลังรักษาความสงบเรียบร้อยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

ตามสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบ

- 4.2 จัดกำลังอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาลต่าง ๆ
- 4.3 เร่งรัดปราบปรามอบายมุขผิดกฎหมายตามสถานที่ท่องเที่ยว สถานบันเทิง
- 4.4 จัดอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ท่องเที่ยวให้มีความรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษ

เพื่อการท่องเที่ยว

๐ การศาสนา

ชาวพุทธในจังหวัดพังงานิยมไปวัดหรือพุทธศาสนสถาน เพื่อไปทำบุญหรือประกอบพิธีกรรม ในวันสำคัญต่างๆ เช่นเดียวกับพุทธศาสนิกชนจังหวัดอื่น ได้แก่ วันธรรมสวนะ, วันมาฆบูชา, วันวิสาขบูชา วันเข้าพรรษา, วันออกพรรษา, วันอาสาฬหบูชา และเทศกาลประเพณีสำคัญ เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ ประเพณีประเพณีสารทเดือนสิบ เป็นต้น และที่สำคัญประชาชนนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน สร้างความมั่นคงในสังคมได้ตลอดมา ศาสนิกชนในศาสนาอื่น เช่น อิสลาม คริสต์ศาสนา ได้อยู่ร่วมในสังคมอย่างดี ยังคงให้เกียรติปฏิบัติงานร่วมกันอย่างดี ปฏิบัติศาสนกิจตามที่นับถืออย่างสมบูรณ์

ตารางที่ 18 ข้อมูลด้านพระพุทธศาสนาจังหวัดพังงา ปี 2554

ที่	อำเภอ	จำนวน						
		วัด	ที่พักสงฆ์	วัดร้าง	มหานิกาย		ธรรมยุต	
					ภิกษุ	สามเณร	ภิกษุ	สามเณร
1	เมืองพังงา	14	11	4	121	10	23	-
2	เกาะยาว	-	1	-	-	-	-	-
3	กะปง	6	3	9	70	5	-	-
4	ตะกั่วทุ่ง	15	4	6	106	7	27	2
5	ตะกั่วป่า	16	9	17	183	4	3	-
6	คุระบุรี	6	7	-	68	7	6	3
7	ทับปุด	9	5	10	84	2	-	-
8	ท้ายเหมือง	17	4	2	160	11	17	1
รวม		82	44	48	792	46	76	6

การนับถือศาสนาของประชากรในจังหวัดพังงา

ศาสนาพุทธ 75.50 % ศาสนาอิสลาม 24.45 % ศาสนาคริสต์ 0.05 %

ที่มา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพังงา

๑ การศึกษา

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนครูและนักเรียนในสังกัดมัธยมศึกษา ในช่วงปี พ.ศ. 2556-2558

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	ปี 2556		ปี 2557		ปี 2558	
		นักเรียน	ครู	นักเรียน	ครู	นักเรียน	ครู
1	เกาะยาววิทยา	392	24	332	23	287	21
2	กะปงพิทยาคม	331	20	327	18	301	21
3	ตะกั่วทุ่งงานทวิวิทย์าคม	150	13	149	13	165	12
4	คลองเคียนราษฎร์รังสรรค์	143	11	136	13	77	13
5	ทุ่งโพธิ์วิทยา	609	36	612	35	604	34
6	ดีบุกพังงาวิทยายน	2024	88	2046	87	2047	91
7	ตะกั่วป่า(เสนานุกูล)	1919	89	1937	89	1897	89
8	สตรีพังงา	635	47	612	42	580	41
9	ตะกั่วป่าศิริเขต	120	13	137	12	121	13
10	คุระบุรีชัยพัฒนาพิทยาคม	823	43	852	43	853	45
11	ทับปุดวิทยา	1166	56	1130	56	1127	59
12	ท้ายเหมืองวิทยา	1125	61	1106	62	1008	63
13	ทุ่งมะพร้าววิทยา	386	21	382	21	368	26
รวมทั้งสิ้น		9823	522	9758	514	9435	528

ที่มา : สำนักเขตพื้นที่การศึกษา เขต 14

๐ ด้านสาธารณสุข

จังหวัดพังงา มีบุคลากรทางการแพทย์ภาครัฐประกอบด้วย แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาล วิชาชีพ และพยาบาลเทคนิค จังหวัดพังงา ปี 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 885 คน สัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากร โดยเปรียบเทียบกับประชากรทะเบียนราษฎร จำนวนทั้งสิ้น 256,721 คิดเป็น 1:290 โดยสัดส่วนทางการแพทย์ต่อประชากรน้อยที่สุด คือ พยาบาลวิชาชีพ คิดเป็น 1:385 และสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรมากที่สุด คือ พยาบาลเทคนิค 1:6,756 ดังรายละเอียด

ตารางที่ 20 จำนวนและสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์จังหวัดพังงา ปี 2556

บุคลากรทางการแพทย์	จำนวน	สัดส่วนต่อประชากรจังหวัดพังงา
แพทย์	90	1:2,852
ทันตแพทย์	41	1:6,261
เภสัชกร	50	1:5,134
พยาบาลวิชาชีพ	666	1:385
พยาบาลเทคนิค	38	1:6,756

ที่มา : จากการสำรวจข้อมูลทรัพยากรสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดพังงา ณ 30 กันยายน 2556

: งานบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพังงา ณ 30 กันยายน 2556

ข้อมูลสถิติชีพและสถานะสุขภาพ จังหวัดพังงา

ตารางที่ 21 แสดงสถิติชีพ จังหวัดพังงา ปี 2553 – 2556

อัตรา	2553	2554	2555	2556
อัตราเกิด/1,000	11.85	12.68	13.67	12.59
อัตราตาย/1,000	5.72	5.73	5.95	6.37
อัตราเพิ่ม/100	0.61	0.69	0.77	0.62

ที่มา : ฐานข้อมูล เกิด ตาย สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 22 แสดงข้อมูลแรงงานจำแนกตามอาชีพ

รายการข้อมูล	ข้อมูลปี 2556	ข้อมูลปี 2557	ข้อมูลปี 2558
จำนวนครัวเรือนแยกตามอาชีพ	(คน)	(คน)	(คน)
เกษตรกรรม – ทำนา	49	24	51
เกษตรกรรม – ทำไร่	51	50	66
เกษตรกรรม – ทำสวน	40,299	39,740	37,997
เกษตรกรรม – ประมง	3,933	3,651	3,623
เกษตรกรรม – ปศุสัตว์	56	40	45
รับราชการ เจ้าหน้าที่รัฐ	5,729	5,256	3,486
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	362	353	309
พนักงานบริษัท	1,146	756	798
รับจ้างทั่วไป	49,953	44,780	38,798
ค้าขาย	12,696	11,587	8,762
ธุรกิจส่วนตัว	4,476	3,994	2,782
อาชีพอื่น (นอกเหนือที่กล่าวแล้ว)	7,274	7,312	7,392
กำลังศึกษา	38,615	37,819	33,739
ไม่มีอาชีพ	12,371	13,257	11,472
รวม	177,010	168,619	149,323
รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน/เดือน	(บาท)	(บาท)	(บาท)
รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/ปี	262,763.-	271,107.-	232,518.-
รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/เดือน	21,896.92.-	22,592.25.-	19,376.50.-

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพังงา

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนแรงงานในจังหวัดพังงา ปี 2555-2557

ประเภท	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557
1. กำลังแรงงานรวม	153,488	153,241	147,032
- ผู้มีงานทำ	152,177	151,453	144,850
- ผู้ว่างงาน	1,210	1,707	2,110
- ผู้รอฤดูกาล	101	81	72
2. ผู้มีงานทำ	152,177	151,453	144,850
- ภาคเกษตร	67,463	68,073	61,369
- ภาคนอกเกษตร	84,714	83,380	83,481
3. ตำแหน่งว่างงาน	1,636	1,518	1,129
4. ผู้สมัครงาน	1,081	4,140	1,312
5. ผู้บรรจุนาน	1,349	1,047	824

หมายเหตุ : กำลังแรงงานรวมในปี 2557 ได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานข้อมูลประชากรในการคำนวณ จึงทำให้เกิดความแตกต่างของข้อมูล

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดพังงา

ตารางที่ 24 อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดพังงา ปี 2555 - 2557

วันที่ประกาศบังคับใช้	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดพังงา (บาท : วัน)
ปี 2555 (1 เมษายน 2555)	259
ปี 2556 (1 มกราคม 2556)	300
ปี 2557 (1 มกราคม 2557)	300

ที่มา : สำนักงานแรงงานจังหวัดพังงา

๐ การวัฒนธรรม

ประเพณีที่สำคัญ

ประเพณีวันสารทเดือนสิบ เป็นประเพณีทำบุญเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว ทุกปีเมื่อถึงวันสารทเดือนสิบ (แรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐) ชาวบ้านในชุมชนจะชักชวนญาติพี่น้องไปวัดเพื่อร่วมกันทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้บรรพชนที่ล่วงลับไปแล้ว นำอาหารคาวหวาน ไปถวายพระที่วัด ฟังพระธรรมเทศนา และถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุ จากนั้นก็จะนำอาหาร ส่วนหนึ่งใส่กระตุงเปรต นำไปตั้งใน

สถานที่ที่ทางวัดได้จัดเตรียมไว้ให้เพื่อเป็นการเซ่นไหว้วิญญาณ ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว จากนั้นจะนำอาหารส่วนหนึ่งไปแจกชาวไทยใหม่ (ชาวเล)

ประเพณีกินเจ ประเพณีกินเจหรือประเพณีกินผักเป็นประเพณีเก่าแก่ประเพณีหนึ่งของชาวไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดพังงา ในระหว่างวันแรม ๑ - ๙ ค่ำ เดือน ๑๑ จะถือศีลกินเจหยุดกินเนื้อสัตว์ทุกชนิดเพื่อละเว้นจากการกระทำบาป

ประเพณีปล่อยเต่า (ประเพณีอนุรักษพันธุ์เต่าทะเล) วัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษพันธุ์เต่าทะเลซึ่งเป็นสัตว์หายากที่ขึ้นมawang ไขบนหาดทรายชายทะเลของอำเภอท้ายเหมืองเป็นประจำ โดย จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑ - ๑๐ มีนาคมของทุกปี ณ บริเวณหาดท้ายเหมือง ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ๙ ตำบลท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง

ประเพณีลอยแพ จะทำกันปีละหนึ่งครั้งในราวเดือน ๑๒ ของทุกปี เมื่อจะถึงกำหนดวันลอยแพชาวบ้านจะไปช่วยกันตัดไม้ไผ่มาต่อเป็นแพ โดยให้แพมีขนาดใหญ่พอที่จะบรรจุสิ่งของ ได้แล้วจัดตกแต่งประดับประดาให้สวยงาม ใส่เล็บ เส้นผม และสิ่งของต่าง ๆ จากนั้นจะนำแพไปทำพิธีสวดสมโภช ในวันรุ่งขึ้นก็จะช่วยกันนำแพไปลอยที่ชายหาดหรือแหล่งน้ำในหมู่บ้าน ก่อนลอยแพจะมีการแสดงธรรม ถวายภัตตาหารเพลแก่พระภิกษุ และร่วมกันรับประทานอาหาร

ประเพณีการขอส่วนบุญ ประเพณีการขอส่วนบุญ

เป็นประเพณีที่เกิดจากความเชื่อของชาวไทยใหม่ที่ถือปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัดมาตลอด โดยเมื่อถึงวันสารทเดือนสิบ ชาวไทยใหม่ทุกคนจัดเตรียมภาชนะสำหรับบรรจุสิ่งของ เช่น กระสอบ ตะกร้า ถุง หรือภาชนะอื่น ๆ ไปนั่งตามวัดต่าง ๆ เพื่อรอรับสิ่งของที่ชาวบ้านนำมาวัด เช่น ขนม อาหาร ผลไม้ เสื้อผ้า และเงิน เมื่อได้สิ่งของต่าง ๆ แล้วก็จะนำกลับไปบ้านของตนเองเพื่อเซ่นไหว้ผีตายาย และผีบ้านผีเรือนก่อน จึงจะนำไปรับประทาน

พิธีกรรมที่สำคัญ

ประชาชนในจังหวัดพังงามีการประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษหลายแบบอย่างที่สำคัญได้แก่

การตั้งศาลพระภูมิ ศาลเจ้าที่ (หลาพ่อตา) คนพังงามีความเชื่อกันว่าแผ่นดินทุกแห่งมี พระภูมิเจ้าที่สถิตอยู่ การเข้าไปอยู่อาศัยต้องให้ความเคารพ ยำเกรงไม่ลบหลู่ และควรมีการตั้งศาลเพื่อเป็นที่สถิตของพระภูมิเจ้าที่ พระภูมิเจ้าที่ที่จะช่วยปกปักษ์รักษาคุ้มครองให้พ้นจากภัยอันตราย ทั้งปวง โดยเรียกการตั้งศาลเจ้าที่ว่าตั้งหลาพ่อตา (คำว่า “หลาพ่อตา เป็นภาษาถิ่นใต้ที่กร่อนมาจากคำว่า “ศาลา” หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึง “ศาล” นั่นเอง)

การทำภูมิ เป็นความเชื่อของคนในท้องถิ่นที่มีมาแต่ครั้งบรรพบุรุษโดยเชื่อว่าการได้ทำภูมิบ้านหรือทำภูมิแต่งงานนั้น จะทำให้เกิดความเป็นสิริมงคล เกิดโชคลาภ มั่งมีศรีสุข และช่วยให้งานพิธีสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่สำคัญ

สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ บริเวณที่เป็นเมืองเก่า ได้แก่ เมืองตะกั่วป่า เมืองคุระบุรี เมืองตะกั่วทุ่ง เมืองพังงาและบริเวณที่เป็นแหล่งหรือสถานที่ที่พบโบราณวัตถุหรือโบราณสถาน ในยุคสมัยต่าง ๆ จากการสำรวจปรากฏรายละเอียด ดังนี้

เมืองตะกั่วป่า เป็นชุมชนโบราณตะกั่วป่า หมายถึง ชุมชนในสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ลุ่มแม่น้ำตะกั่วป่า เริ่มจากแหล่งโบราณคดีใกล้ต้นแม่น้ำตะกั่วป่าในเขตอำเภอกะปง ไปจนถึงแหล่งโบราณคดีปากแม่น้ำตะกั่วป่า เขตอำเภอตะกั่วป่า และเขตอำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เขตชุมชนโบราณตะกั่วป่า สันนิษฐานว่าอยู่ตรงบริเวณเขตอำเภอกะปง เขตอำเภอคุระบุรี และเขตอำเภอตะกั่วป่ารวมกันเรียกว่า ตะโกลา ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้เรียกเมืองตะกั่วป่าในสมัยโบราณ

แหล่งโบราณคดีสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ที่สำคัญ เป็นแหล่งชุมชนโบราณตะกั่วป่า ตั้งอยู่ในแนวลำน้ำตะกั่วป่าโดยมีแหล่งโบราณคดีเขาเวียง (เขาพระนารายณ์) ตั้งอยู่ในบริเวณที่บรรจบกันของแม่น้ำตะกั่วป่ากับคลองกะปง (คลองกะปงมีต้นน้ำอยู่ที่เขาไม้แก้วทางทิศใต้ของเขาพระนารายณ์)

บ้านทุ่งตึก อยู่บนเกาะคอเขาตอนท้ายเกาะ ลักษณะพื้นที่เป็นลานทราย มีต้นไม้ขึ้นไม่มากนัก บางแห่งก็เป็นป่าละเมาะ สาเหตุที่ชาวบ้านทั่วไปเรียกว่าทุ่งตึก ก็เนื่องจากบนลานทรายระหว่างป่าละเมาะแห่งนี้ มีซากอาคารโบราณสถานคล้ายกับเป็นตึกหรือวิหารปรากฏอยู่ และได้พบชิ้นส่วนของศาสนสถานและสัญลักษณ์ รูปเคารพในศาสนาพราหมณ์ จากหลักฐานเหล่านี้ทำให้นักปราชญ์ทางโบราณคดีส่วนใหญ่ลงความเห็นว่าทุ่งตึก เป็นที่ตั้งเมืองท่าโบราณซึ่งชาวอินเดีย จีน อาหรับ และชาวมลายูมาทำการค้าขาย ส่วนสาเหตุการชบเซาลงไปนั้น ยังไม่มีหลักฐานแน่ชัด สันนิษฐานว่าคงมาจากเกิดสงครามหรือถูกศัตรูรุกรานในตอนปลายของสมัยศรีวิชัย

เขาพระเหนอ ตั้งอยู่ในเขตตำบลบางนายสีต่อเขตตำบลบางม่วง เป็นภูเขาขนาดเล็กเตี้ย อยู่ใกล้เส้นทาง ที่จะแล่นเรือขึ้นไปตามลำแม่น้ำตะกั่วป่าบนยอดเขาพระเหนอ มีซากอาคารที่คงเป็นศาสนสถานขนาดเล็กก่อด้วย อิฐหลังหนึ่ง ปัจจุบันถูกทำลายหมดเหลือเพียงก้อนอิฐ

เมืองครุบุรี เป็นเมืองที่มีโบราณวัตถุหลายชนิดที่มีลักษณะเช่นเดียวกับแหล่งโบราณคดีบ้านทุ่งตึก .

วัดสุวรรณคูหา ตั้งอยู่ที่ตำบลกระโสม ตำบลตะกั่วทุ่ง วัดเก่าแก่ที่มีโบราณสถานสำคัญทาง ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จากการขุดค้นทางโบราณคดี พบร่องรอยหลักฐานสำคัญ ได้แก่ ขวานหิน ยุคหิน ใหม่อายุราว 3,000 - 4,000 ปี กำไลทำด้วยเปลือกหอย และลูกปัดหินสีส้มซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่า เป็นที่อยู่อาศัยของมนุษย์มาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์

เขาช้าง เป็นภูเขาหินปูนลูกใหญ่ถือเป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดพังงา วางตัวยาวตามแนวเหนือ-ใต้ กว่า 3 กิโลเมตร

เขาจุ่ม เป็นเขาหินปูนลูกเล็กๆ แต่เห็นเด่นชัดเพราะอยู่กลางเมืองพังงา

เขาเขียน เป็นเขาหินปูนอยู่ในอำเภอพังงา มีความยาวกว่า 2 กิโลเมตรทางทิศตะวันออกของภูเขา มี เิง ผาเป็นรอยบากตามแนวยาวของภูเขา

เขาพระนารายณ์ ตั้งอยู่ที่ตำบลเหล อำเภอกะปง จังหวัดพังงา บนภูเขาเป็นที่ประดิษฐานรูปเคารพ ของศาสนาพราหมณ์ ในอดีตที่ผ่านมา

พิพิธภัณฑภุมิปัญญาไทย ตั้งอยู่ หมู่ที่ 4 ตำบลนาเตย อำเภอท้ายเหมือง เป็นอาคารภูมิพัคสงฆ์ เก่าแก่ของวัดลุมพินี เก็บรวบรวมวัตถุโบราณประเภทเครื่องมือเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่น จัดให้เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้าของเยาวชนและแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม

พิพิธภัณฑสถานเทพนารายณ์ ตั้งอยู่ที่วัดนารายณ์การาม หมู่ที่ 3 ตำบลเหล อำเภอกะปง จังหวัดพังงา เป็นสถานที่เก็บสะสมวัตถุโบราณของท้องถิ่น

ศาลเจ้าแม่หลักเมืองพังงา (เจ้าแม่สายทอง) ศาลเจ้าแม่หลักเมืองพังงา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 บ้านควน ปัจจุบันกองดินที่ฝังศพเจ้าแม่สายทอง ประดิษฐานอยู่ภายในศาลหลักเมืองพังงา

พระมหาธาตุเจดีย์พุทธธรรมบันลือ ตั้งอยู่ที่วัดราษฎร์อุปถัมภ์ หมู่ที่ 4 ตำบลบางเหริ่ง อำเภอบ้านทับปุด ระยะทางจากจังหวัดถึงสถานที่ท่องเที่ยวประมาณ 35 กิโลเมตร สร้างโดยพระครูปลัดพิศาลบุรินทร์โก เมื่อ พ.ศ. 2529 เป็นเจดีย์ทรงระฆังคว่ำมีฐานสามชั้น ลักษณะฐาน เป็นรูป 8 เหลี่ยมด้านเท่าเส้นผ่าศูนย์กลาง 41 เมตร สูง 109 เมตร

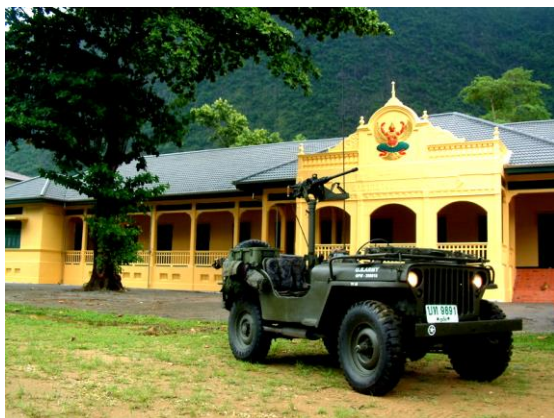
วัดนารายณิการาม วัดนารายณิการามหรือวัดเหล ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลเหล ห่างจากที่ว่าการอำเภอ ประมาณ 10 กิโลเมตร เป็นที่ประดิษฐานเทวรูปจำลองในศาสนาพราหมณ์ 3 รูป ได้แก่ พระนารายณ์ พระลักษมณ์ และนางสีดา เป็นศิลปะอินเดีย แบบปัลลวะตอนปลาย

สวนสาธารณะอุทยานพระนารายณ์ อยู่ตรงข้ามกับที่ว่าการเทศบาลเมืองตะกั่วป่า เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และที่สำคัญเป็นที่ประดิษฐานองค์เทวรูปพระนารายณ์ และเทพบริวารจำลอง ซึ่งเป็นที่เคารพสักการะของชาวตะกั่วป่า

กำแพงค่าย กำแพงค่ายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์อยู่ในเขตเทศบาลเมืองตะกั่วป่า โดยพระยาเสนานุชิต (นุช ณ นคร) ผู้ว่าราชการจังหวัดตะกั่วป่า เป็นผู้สร้างล้อมรอบจนที่พัก โดยทำเป็นกำแพงค่ายป้องกันศัตรู

วัดเสนานุชรังสรรค์ วัดเสนานุชรังสรรค์ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองตะกั่วป่า คนทั่วไปเรียกว่า “วัดใหม่กำแพง” พระยาเสนานุชิต (นุช ณ นคร) เป็นผู้สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2590 มีโบราณสถานที่น่าสนใจ คือ พระอุโบสถ ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมสมัยรัตนโกสินทร์

วัดถ้ำสุวรรณคูหา ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลกระโสม ชาวบ้านเรียกว่าวัดถ้ำ ภายในวัดมีถ้ำขนาดใหญ่ประดิษฐาน พระพุทธรูปไสยาสน์และบริเวณเพดานถ้ำจะประดับด้วยถ้วยชามสมัยโบราณ วัดถ้ำสุวรรณคูหาประกอบด้วยถ้ำเล็ก ถ้ำใหญ่จำนวนมาก

ศาลากลางจังหวัดพังงา (หลังเก่า) ตั้งอยู่ถนนเพชรเกษม ตำบลท้ายช้าง อำเภอเมืองพังงา สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2473 ตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ เป็นตึกชั้นเดียวขนานไปกับถนนเพชรเกษม รูปแบบอาคาร ทรงปั้นหยา ตรงกึ่งกลางอาคารด้านหน้าต่อเป็นหน้ามุข เปิดโล่ง มีระเบียงยาวตลอดตัวอาคาร ปลายปีกอาคาร ทั้งสองข้างจัดเป็นห้องโถงใหญ่ เสาเป็นคอนกรีตเสริมเหล็กฝาผนังก่ออิฐถือปูน พื้นอาคาร เป็นไม้เนื้อแข็งเก่าแก่แข็งแรง หลังคาปูด้วยกระเบื้องซีเมนต์

1.6 โครงสร้างพื้นฐาน

๐ การคมนาคมขนส่ง

๐ ทางบก

การคมนาคมขนส่งในตัวเมืองจังหวัดพังงาและรอบนอกมีความคล่องตัวสูง เนื่องจากจังหวัดพังงาเป็นจังหวัดเล็ก ๆ ถนนหนทางมีเพียงพอสำหรับการจราจร ไม่มีสภาพการจราจรที่แออัดเช่นเมืองใหญ่อื่นๆ นอกจากนี้ยังมีทางหลวงแผ่นดิน เป็นถนนสายหลักที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดพังงากับจังหวัดใกล้เคียง และระหว่างจังหวัดพังงากับอำเภอต่าง ๆ ครอบคลุมพื้นที่ โดยมีเส้นทางหลัก ดังนี้

1. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 จากต่อเขตจังหวัดระนองผ่านกระบี่, ตะกั่วป่า, ท้ายเหมือง โคกกลอย, ตะกั่วทุ่ง, พังงา ทัพปุด ต่อเขตจังหวัดกระบี่ ระยะทาง 220.743 กิโลเมตร
2. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 401 จากต่อเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี – แยกทางหลวง หมายเลข 4090 ระยะทาง 42.000 กม.
3. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 จากสามแยกบ้านโคกกลอย – สะพานสารสิน ต่อเขตจังหวัดภูเก็ต ระยะทาง 9.200 กม.
4. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 415 จากแยกทางหลวงหมายเลข 4 (ตลาดทัพปุด) – ต่อเขตเทศบาลเมืองพังงา ระยะทาง 21.527 กม.
5. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4032 จากแยกทางหลวงหมายเลข 4090 (บ.ตำตัว)-ตลาดเก่าตะกั่วป่า ระยะทาง 7.538 กม.
6. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4044 จากแยกทางหลวงหมายเลข 415 (บ.บางทราย) – ท่าไทร ระยะทาง 2.950 กม.
7. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4090 จากแยกทางหลวงหมายเลข 401 (บ.รมณีย์) – แยกทางหลวง หมายเลข 4 พังงา ระยะทาง 49.813 กม.
8. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4144 จากแยกทางหลวงหมายเลข 4 (บ.ตากแดด) – อ่าวพังงา ระยะทาง 3.875 กม.
9. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4175 จากแยกทางหลวงหมายเลข 4 (บ.ลำแก่น) – บ้านทับละมุ ระยะทาง 4.570 กม.
10. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4175 จากแยกทางหลวงหมายเลข 4090 (บ.เหมาะ) – (อ.กะปง) ระยะทาง 6.477 กม.
11. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4240 จากแยกทางหลวงหมายเลข 4090 (บ.บกปุย) – แยกทางหลวง หมายเลข 4 ทุ่งมะพร้าว ระยะทาง 14.800 กม. และมีโครงการที่สำนักงานบำรุงทางพังงาได้รับงบประมาณ ในปี 2552 คือ

(1) งานขยายทางจราจร ทางหลวงหมายเลข 4 ตอนทางแยกไปโคกเคียน – บางสัก ระหว่าง กม. 780+547 – กม.781+637 ระยะทาง 1.090 กม. (กม.เดิม กม.73+910 – กม.75+00) วงเงินงบประมาณ 5,202,000.00 บาท ปริมาณงาน 7,420 ตร.ม.

(2) งานเสริมผิวแอสฟัลท์ ทางหลวงหมายเลข 401 ตอน ทางแยกไปตะกั่วป่า – สะพาน กม.113+050 (ต่อเขต สน.บพ. สุราษฎร์ธานีที่ 3) ระหว่าง กม.127+775 – กม.138+000 ระยะทาง 10.225 กม. วงเงินงบประมาณ 29,999,500.00 บาท ปริมาณงาน 102,250 ตร.ม.

นอกจากนี้ยังมีถนนโครงข่ายในความรับผิดชอบของสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดพังงาหลายเส้นทาง ดังนี้

ตารางที่ 25 แสดงเส้นทางถนนโครงข่ายในความรับผิดชอบของสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดพังงา

ลำดับ	สายทาง	ชื่อสายทาง	ตำบล-อำเภอ	ระยะทาง	ชนิดผิว
1	พง 1001	แยก ทล.หมายเลข 4 - บ.ปากอ	ต.ตากแดด อ.เมือง	8.190	ลาดยาง
2	พง 3002	แยก ทล.หมายเลข 401- บ.ปากพู้	ต.เหล ต.ท่านา อ.กะปง	13.162	ลาดยาง
3	พง 4003	แยก ทล.หมายเลข 4240 – บ.ปลายห้าง	ต.ทุ่งมะพร้าว ต.ลำภี อ.ท้ายเหมือง	16.750	ลาดยาง
4	พง 1004	แยก ทล.หมายเลข 4 –บ.คลองเคียน	ต.คลองเคียนอ.ตะกั่วทุ่ง	24.400	ลาดยาง
5	พง 1005	แยก ทล.หมายเลข 4 –บ.บางไทร	ต.คึกคัก ต.บางไทรอ.ตะกั่วป่า	16.853	ลาดยาง
6	พง 3006	แยก ทล.หมายเลข 402 – บ.นาใต้	ต.โคกกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง	5.475	ลาดยาง
7	พง 5007	บ.กระโสม –บางทอง	ต.ถ้ำ อ.ตะกั่วทุ่ง ต.บางทอง อ.ท้ายเหมือง	15.225	ลาดยาง
8	พง 3008	แยก ทล.หมายเลข 415 –บ้านบางพัฒนา	ต.บางเตย อ.เมือง	10.425	ลาดยาง
9	พง 1009	แยก ทล.หมายเลข 4 – บ้านสวนพลู	ต.โคกเจริญ อ.ทับปุด	6.124	ลาดยาง
10	พง1010	แยก ทล.หมายเลข 4 - น้ำตกสระนางมโนราห์	ต.นบพริง อ.เมือง	4.243	ลาดยาง

ลำดับ	สายทาง	ชื่อสายทาง	ตำบล-อำเภอ	ระยะทาง	ชนิดผิว
11	พง 4011	แยก ทล.หมายเลข 4090 – น้ำตกแสงทอง	ต.เหมาะ อ.กะปง	5.000	ลาดยาง
12	พง 5012	ตลาดท้ายเหมือง – ชายทะเลท้ายเหมือง	ต.ท้ายเหมือง อ.ท้ายเหมือง	3.875	ลาดยาง
13	พง 5013	บ.ทางด่าน – บ.โชคอำนวย	ต.แม่นางขาว อ.กระบี่	11.612	ลาดยาง
14	พง 5014	แยก ทช. หมายเลข. 3002 – บ.น้ำพุดร้อน	ต.ท่านา อ.กะปง	4.450	ลาดยาง
15	พง 5015	บ.โคกกลอย – บ.นาใต้	ต.โคกกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง	3.120	ลาดยาง
16	พง 1016	แยก ทล.หมายเลข 4 – บ.ต้นชะ	ต.โคกกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง	6.800	ลาดยาง
17	พง 1019	แยก ทล.หมายเลข 4 – บ.นาใน	ต.ทุ่งมะพร้าว อ.ท้ายเหมือง	4.862	ลาดยาง
18	พง 1020	แยก ทล.หมายเลข 4 – บ.นาแฝก	ต.นาเตย อ.ท้ายเหมือง	4.610	ลาดยาง
19	พง 5021	แยก ทช.หมายเลข 5007- บ.วัดแร่	ต.บางทอง อ.ท้ายเหมือง	4.632	ลาดยาง
20	พง 1022	แยก ทล.หมายเลข 4 – บ.ทับกำ	ต.บางนายสี อ.ตะกั่วป่า	4.102	ลาดยาง
21	พง 5023	บ.บางนายสี – ท่าเทียบเรือสะพานพระ	ต.บางนายสี อ.ตะกั่วป่า	3.404	ลาดยาง
22	พง 4024	แยก ทล.หมายเลข 4090 – บ.ปลายวา	ต.เหมาะ อ.กะปง	8.375	ลาดยาง
23	พง 1025	แยก ทล.หมายเลข 4 – บ.ทุ่งรัก	ต.แม่นางขาว อ.กระบี่	2.674	ลาดยาง
24	พง 3026	แยก ทล.หมายเลข 415 – สนง.ทช.จ.พังงา	ต.ถ้ำน้ำผุด อ.เมือง	1.793	ลาดยาง
25	พง 3027	แยก ทล.หมายเลข 415 – บ.ถ้ำน้ำผุด	ต.ถ้ำน้ำผุด อ.เมือง	2.054	ลาดยาง/ ลูกรัง
26	พง 1028	แยก ทล.หมายเลข 4 – บ.บางอับ	ต.บางม่วง อ.ตะกั่วป่า	8.985	คสล./ ลาดยาง
27	พง 5029	แยก ทช.หมายเลข 1004 – บ.เจ้าขรัว	ต.คลองเคียน อ.ตะกั่วทุ่ง	4.397	ลาดยาง
28	พง 10.30	แยก ทล.หมายเลข 4 – น้ำตกโดนไพร	ต.ท้ายเหมือง อ.ท้ายเหมือง	7.000	ลาดยาง / ลูกรัง
29	พง 5031	บ.ทุ่งดอน – บ.หาดทรายขาว	ต.บางทอง อ.ท้ายเหมือง	5.000	ลาดยาง/ ลูกรัง
30	พง 5032	แยก ทช.หมายเลข 5015 – บ้านไร่ด่าน	ต.โคกกลอย อ.ตะกั่วทุ่ง ต.นาเตย อ.ท้ายเหมือง	10.804	ลาดยาง
31	พง 5033	แยก ทล.หมายเลข 4 – น้ำตกลำปี	ต.ท้ายเหมือง อ.ท้ายเหมือง	1.870	ลาดยาง
32	พง 5034	แยก ทล.หมายเลข 4090 - เทศบาลท่านา	ต.เหมาะ อ.กะปง	0.985	ลูกรัง
33	พง 5035	แยก ทล.หมายเลข 4240 – บ.ช้างนอน	ต.ลำภี อ.ท้ายเหมือง	6.427	ลาดยาง
34	พง 5036	แยก ทล.หมายเลข 4 – ชายหาดบ่อदान	ต.นาเตย อ.ท้ายเหมือง	2.650	ลาดยาง
36		บ.พรุใน – บ.แหลมใหญ่	ต.พรุใน อ.เกาะยาว	3.000	คสล.
37		โรงเรียนบ้านบางม่วง	ต.บางม่วง อ.ตะกั่วป่า	0.975	ลาดยาง

ที่มา : แขวงทางหลวงชนบทพังงา

๑๐ ทางน้ำ

การคมนาคมทางน้ำในจังหวัดพังงาส่วนใหญ่เป็นการเดินทางในระยะสั้น ระหว่างเกาะต่าง ๆ เช่น อ.เกาะยาวกับตัวจังหวัด หรือเพื่อการท่องเที่ยว เช่น การเดินทางไปหมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะสิมิลัน เกาะปันหยี หรือแหล่งท่องเที่ยวอื่น โดยมีท่าเรือที่สำหรับการขนส่งพาณิชย์ ท่าเทียบเรือขนส่งสินค้าและท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งดำเนินการท่องเที่ยวโดยภาครัฐ มีดังนี้

ตารางที่ 26 ตารางแสดงจำนวนท่าเรือสำหรับการขนส่งพาณิชย์ ท่าเทียบเรือขนส่งสินค้าและท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งดำเนินการท่องเที่ยวโดยภาครัฐ

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	หมายเหตุ
1	จำนวนท่าเทียบเรือ	23 ท่า	
2	จำนวนเที่ยวเรือที่ออกต่อวัน	500-600 (ลำ/ต่อวัน)	-ขึ้นอยู่กับฤดูกาลท่องเที่ยว/เทศกาลและสภาพอากาศ
3	จำนวนผู้โดยสารท่าเรือ ต่อวัน	6,000-8,000 (คน/ต่อวัน)	

ที่มา : สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขาพังงา

ตารางที่ 27 ข้อมูลท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา แยกรายอำเภอ

อำเภอ	ลำดับ	ชื่อที่อยู่ท่าเรือ	ผู้บริหารท่าเทียบเรือ	ปริมาณเรือที่ใช้ท่าเรือ	ฤดูท่องเที่ยว	ปริมาณการใช้ท่าเรือ (ต่อวัน)	เส้นทางที่ใช้ท่าเรือ
เมือง	1	ท่าเทียบเรือท่าด่าน, พังงาเบย์ (ท่าเหนือ)	อบจ.พังงา	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาไบยาว) ประมาณ 30 ลำ/วัน	ทั้งปี	250	ไป-กลับท่าเทียบเรือท่าด่าน อ.เมือง-ต.เกาะยาวน้อย และหมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	2	ท่าเทียบเรือท่าด่าน, พังงาเบย์ (ท่ากลาง)	อบจ.พังงา	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาไบยาว) ประมาณ 25 ลำ/วัน	ทั้งปี	200	ไป-กลับท่าเทียบเรือท่าด่าน อ.เมือง-ต.เกาะยาวน้อย และหมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	3	ท่าเทียบเรือท่าด่าน, พังงาเบย์ (ท่าล่าง)	อบจ.พังงา	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาไบยาว) ประมาณ 25 ลำ/วัน	ทั้งปี	200	ไป-กลับท่าเทียบเรือท่าด่าน อ.เมือง-ต.เกาะยาวน้อย และหมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	4	ท่าเทียบเรือเกาะปันหยี	อบจ.เกาะปันหยี	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาไบยาว) ประมาณ 150 ลำ/วัน	ทั้งปี	2,500	ไป-กลับท่าเทียบเรือท่าด่าน อ.เมือง-ต.เกาะยาวน้อย และหมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา

อำเภอ	ลำดับ	ชื่อที่อยู่ท่าเรือ	ผู้บริหารท่าเทียบเรือ	ปริมาณเรือที่ใช้ท่าเรือ	ฤดูท่องเที่ยว	ปริมาณการใช้ท่าเรือ (ต่อวัน)	เส้นทางการใช้ท่าเรือ
	5	ท่าเทียบเรือบ้านในหงบ	อบจ.ตากแดด	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพล่าใบยาว) ประมาณ 25 ลำ/วัน	พฤศจิกายน-เมษายน	200	ไป-กลับท่าเทียบเรือบ้านในหงบ และหมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
ตะกั่วทุ่ง	6	ท่าเทียบเรือสุระกุล (ท่าเรือร้านผล)	ทต.กระโสม	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพล่าใบยาว) ประมาณ 30 ลำ/วัน	ทั้งปี	300	ไป-กลับท่าเทียบเรือสุระกุล -หมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	7	ท่าเทียบเรือสุระกุล (ท่าเรือร้านเกียรติเจริญชัย 2)	ทต.กระโสม	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพล่าใบยาว) ประมาณ 25 ลำ/วัน	ทั้งปี	300	ไป-กลับท่าเทียบเรือสุระกุล -หมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	8	ท่าเทียบเรือสุระกุล (ท่าเรือร้านเกียรติเจริญชัย 1)- ท่าเทียบเรือเอกชน	ทต.กระโสม	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพล่าใบยาว) ประมาณ 40 ลำ/วัน	ทั้งปี	500	ไป-กลับท่าเทียบเรือสุระกุล -หมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	9	ท่าเทียบเรือสุระกุล (ท่าเรือร้านเพื่อนฝูง)- ท่าเทียบเรือเอกชน	ทต.กระโสม	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพล่าใบยาว) ประมาณ 15 ลำ/วัน	ทั้งปี	150	ไป-กลับท่าเทียบเรือสุระกุล -หมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	10	ท่าเทียบเรือสามช่อง	อบต.กะไหล	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เรือเร็ว) /(เพล่าใบจักรยาว) ประมาณ 20 ลำ/วัน	ทั้งปี	250	ไป-กลับท่าเทียบเรือกะไหล -หมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
	11	ท่าเทียบเรือคลองเคียน	อบต.คลองเคียน	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เรือเร็ว) /(เพล่าใบจักรยาว) ประมาณ 5 ลำ/วัน	ทั้งปี	80	ไป-กลับท่าเทียบเรือคลองเคียน -หมู่เกาะต่าง ๆ ในอ่าวพังงา
คุระบุรี	12	ท่าเทียบเรืออุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์	กรมอุทยานทางทะเล	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เรือเร็ว) /เรือบรรทุกคนโดยสาร/เรือตรวจการณ์ของราชการต่าง ๆ ประมาณ 3 ลำ/วัน	พฤศจิกายน-เมษายน	120	ไป-กลับท่าเทียบเรืออุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์-หมู่เกาะสิมิลัน
	13	ท่าเทียบเรือคุระบุรี	บริษัทคุระบุรีกรีนวิว	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เรือเร็ว)/เรือบรรทุกคนโดยสาร ประมาณ 5 ลำ/วัน	พฤศจิกายน-เมษายน	150-200	ไป-กลับท่าเทียบเรือคุระบุรีกรีนวิว-หมู่เกาะสุรินทร์-หมู่เกาะสิมิลัน, เกาะพระทอง
ท้ายเหมือง	14	ท่าเทียบเรือทับละมุ	ธนารักษ์จังหวัดพังงา โดยให้เข้าบริหารท่าเทียบเรือเอกชน	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เรือเร็ว) /(เพล่าใบจักรยาว) ประมาณ 30 ลำ/วัน	พฤศจิกายน-เมษายน	500	ไป-กลับท่าเทียบเรือทับละมุ-หมู่เกาะสิมิลัน, หมู่เกาะสุรินทร์ เกาะตาชัย

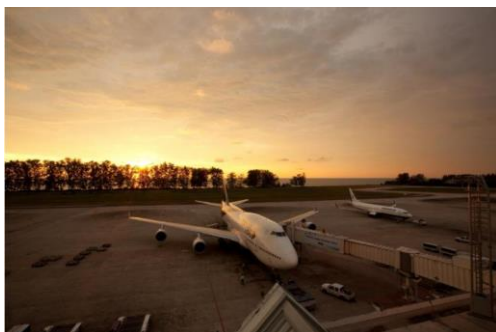
อำเภอ	ลำดับ	ชื่อที่อยู่ท่าเรือ	ผู้บริหารท่าเทียบเรือ	ปริมาณเรือที่ใช้ท่าเรือ	ฤดูท่องเที่ยว	ปริมาณการใช้ท่าเรือ (ต่อวัน)	เส้นทางการใช้ท่าเรือ
ตะกั่วป่า	15	ท่าเทียบเรือแพขนานยนต์ น้ำเค็ม	อบต.บางม่วง	เรือบรรทุกคนโดยสาร และยานพาหนะ/เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาใบจักรยาว) ประมาณ 20 ลำ/วัน	ทั้งปี	300	ไป-กลับท่าเทียบเรือ น้ำเค็ม-ท่าเทียบเรือ เกาะคอเขา , เกาะผ้า , เกาะตาชัย, หมู่เกาะสุรินทร์
	16	ท่าเทียบเรือแพขนานยนต์ เกาะคอเขา	อบต. เกาะคอเขา	เรือบรรทุกคนโดยสาร และยานพาหนะ/เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาใบจักรยาว) ประมาณ 20 ลำ/วัน	ทั้งปี	300	ไป-กลับท่าเทียบเรือ น้ำเค็ม-ท่าเทียบเรือ เกาะคอเขา , เกาะผ้า , เกาะตาชัย, หมู่เกาะสุรินทร์
	17	ท่าเทียบเรือแหลมสน	กรมประมง	เรือบรรทุกคนโดยสาร และยานพาหนะ/เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาใบจักรยาว) / เรือประมงประมาณ 5 ลำ/วัน	พฤศจิกายน-เมษายน	100	ไป-กลับท่าเทียบเรือ แหลมสน-เกาะตาชัย , หมู่เกาะสุรินทร์
เกาะยาว	18	ท่าเทียบเรือสุขาภิบาล	ทต.เกาะยาวน้อย/บริหารโดยนายโชติทองย้อย	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาใบจักรยาว)/เรือบรรทุกคน,สินค้า/เรือตรวจการณ์ของหน่วยงานราชการต่างๆ ประมาณ 3 ลำ/วัน	ทั้งปี	20-50	ไป-กลับท่าเทียบเรือ สุขาภิบาล-ท่าด่านจ.พังงา, บางโรงจ.ภูเก็ต
	19	ท่าเทียบเรือมานะห์	อบต. เกาะยาวน้อย	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาใบจักรยาว)/เรือเร็ว/เรือตรวจการณ์ของหน่วยงานราชการต่างๆ ประมาณ 30 ลำ/วัน	ทั้งปี	200-300	ไป-กลับท่าเทียบเรือ สุขาภิบาล-ท่าด่านจ.พังงา, บางโรงจ.ภูเก็ต
	20	ท่าเทียบเรือบ้านท่าเขา	อบต. เกาะยาวน้อย	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาใบจักรยาว)/เรือเร็ว/เรือบรรทุกคนโดยสารตรวจการณ์ของหน่วยงานราชการต่างๆ ประมาณ 20 ลำ/วัน	ทั้งปี	200	ไป-กลับท่าเทียบเรือ บ้านท่าเขา-ท่าเลน, อำเภอพระนาง, หมู่เกาะป่าเกาะห้อง จ.กระบี่
	21	ท่าเทียบเรือคลองเหีย	อบต. เกาะยาวใหญ่	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลลาใบจักรยาว)/(เรือเร็ว)/เรือประมง(เพลลาใบจักรยาว) ประมาณ 20 ลำ/วัน	ทั้งปี	150-200	ไป-กลับท่าเทียบเรือ คลองเหีย-บางโรงจ.ภูเก็ต, ท่าเรือท่าอ่าวนาง จ.กระบี่

อำเภอ	ลำดับ	ชื่อที่อยู่ท่าเรือ	ผู้บริหารท่าเทียบเรือ	ปริมาณเรือที่ใช้ท่าเรือ	ฤดูท่องเที่ยว	ปริมาณการใช้ท่าเรือ (ต่อวัน)	เส้นทางการใช้ท่าเรือ
	22	ท่าเทียบเรือช่องหลาด	อบต. เกะยาวใหญ่	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลโลโบจกรยาว)/(เรือเร็ว)/เรือประมง(เพลโลโบจกรยาว) ประมาณ 20 ลำ/วัน	ทั้งปี	150-200	ไป-กลับท่าเทียบเรือช่องหลาด-ท่าเทียบเรือมานะห์,ท่าเรือบางโรง จ.ภูเก็ต,ท่าเรือท่าอ่าวนาง จ.กระบี่
	23	ท่าเทียบเรือลิ๊ะจาก	อบต.พรุโน	เรือบรรทุกคนโดยสาร (เพลโลโบจกรยาว)/(เรือเร็ว)/เรือบรรทุกคนโดยสาร,เรือประมง) ประมาณ 6 ลำ/วัน	ทั้งปี	200-300	ไป-กลับท่าเทียบเรือลิ๊ะจาก-ท่าเรือรัชฎา จ.ภูเก็ต,หมู่เกาะพีพี จ.กระบี่,เกาะไข่อ่าวพังงา จ.พังงา

ที่มา: สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 5

๑ ทางอากาศ

การเดินทางทางอากาศยานต้องอาศัยการเดินทางผ่านสนามบินนานาชาติภูเก็ตและเดินทางต่อด้วยรถยนต์จากสนามบินนานาชาติภูเก็ตถึงตัวจังหวัดพังงา ด้วยระยะทางประมาณ 70 กิโลเมตร โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 และ 4144 นอกจากนี้ยังสามารถใช้บริการจากสนามบินจังหวัดกระบี่ได้อีกด้วย

ระบบสาธารณูปโภค

➤ ไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา ได้ดำเนินการโครงการเร่งรัดขยายเขตระบบไฟฟ้าให้ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ (รฟค.) ซึ่งเป็นโครงการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ราษฎรมีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน โดย กฟภ.ได้กำหนดแนวทางในการสำรวจและขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้กับราษฎรเพื่อจัดเข้าโครงการดังนี้

1. กรณีงานขยายเขตระบบจำหน่ายให้กับกลุ่มราษฎรที่มีเงินลงทุนเฉลี่ยต่อครัวเรือนไม่เกิน 50,000 บาท ต่อ ครัวเรือน ให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา ดำเนินการสำรวจจำนวนครัวเรือนและประมาณการค่าใช้จ่ายเพื่อขอจัดสรรงบประมาณไปยังการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 (ภาคใต้) จ.นครศรีธรรมราช เพื่อจัดสรรงบประมาณ

2. กรณีงานขยายเขตระบบจำหน่ายไฟฟ้าให้กับกลุ่มราษฎรที่มีเงินลงทุนเฉลี่ยต่อครัวเรือนเกิน 50,000 บาท ให้สรุปรายชื่องานขยายเขตเพื่อขออนุมัติจัดสรรงบประมาณไปยัง กฟภ. เพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ต่อไป

โครงการดังกล่าว การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา ได้ริเริ่มอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา โดยได้จัดราษฎรเข้าโครงการไฟฟ้าชนบทครอบคลุมทั้งจังหวัดพังงา ยกเว้น อ.เกาะยาว อยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ปัจจุบันคงเหลือราษฎรที่ยื่นนอกเหนือจาก 2 กรณีดังกล่าวข้างต้น เช่น กลุ่มราษฎรที่ต้องใช้เงินลงทุนต่อครัวเรือนเกิน 50,000 บาท ขึ้นไป หรือราษฎรที่มีข้อจำกัดในการขยายเขตไฟฟ้า ได้แก่ ราษฎรที่ตั้งบ้านอยู่ในพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน อุทยานแห่งชาติ รวมทั้งราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ ๆ มีสภาพเป็นเกาะ เป็นต้น ซึ่งราษฎรในกลุ่มดังกล่าวข้างต้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จัดเข้าโครงการเร่งรัดขยายบริการไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Home System : SHS) ไปแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม การสร้างบ้านเรือนของราษฎรบนพื้นที่ ๆ ยังไม่มีระบบจำหน่ายของการไฟฟ้าพาดยังคงมีเกิดขึ้นใหม่อย่างต่อเนื่อง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา ได้ขอรายชื่อจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อมารวบรวมจัดทำแผนงานสำรวจขยายเขตไฟฟ้าเพิ่มเติม และขออนุมัติจัดสรรงบประมาณเป็นระยะ ๆ ให้ไปจนกว่าจะสิ้นสุดโครงการซึ่งในปัจจุบันมีสถานะมีไฟฟ้าใช้ของราษฎรในพื้นที่จังหวัดพังงา ดังนี้

ตารางที่ 28 แสดงการมีไฟฟ้าใช้ระดับหมู่บ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวนหมู่บ้าน				
	ทั้งหมด	มีไฟฟ้าใช้แล้ว	ยังไม่มีใช้	มีปัญหา	หมายเหตุ
เมืองพังงา	42	40	2	2	ม.3 เกาะไม้ไผ่ และ หมู่ 4 เกาะหมากน้อย ต.เกาะปันหยี
ตะกั่วทุ่ง	68	68	-	-	-
ทับปุด	38	38	-	-	-
ตะกั่วป่า	51	51	-	-	-
กะปง	22	22	-	-	-
คุระบุรี	33	29	4	4	ม.1 บ้านทุ่งตาบ ,ม.2 ท่าแป๊ะไย้อย, ม.3 บ้านเกาะระ และ ม.4 บ้านปากจก ต.เกาะพระทอง
ท้ายเหมือง	49	49	-	-	-
เกาะยาว	18	18	-	-	-
รวม	321	315	6	6	

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดพังงา

➤ ประปา

การใช้น้ำประปาในพื้นที่จังหวัดพังงา ที่ทั้งจากประปาส่วนภูมิภาค ประปาในความรับผิดชอบของ อบต. และประปาหมู่บ้าน ตามโครงการต่าง ๆ ครั้วเรือนที่มีน้ำประปาใช้ จำนวน 11,747 ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ 12.91 ของครั้วเรือนทั้งหมด สำหรับแหล่งน้ำจากประปาภูมิภาคในจังหวัดพังงา มี 3 แห่ง คือ

1. การประปาภูมิภาคพังงา มีแหล่งผลิตน้ำบนเนื้อที่ประมาณ 70 ไร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ต.นบปริง โดยใช้แหล่งน้ำจาก คลองพังงา น้ำตกโตน และชุมเหมืองสินทอง ทำการผลิตและจ่ายน้ำให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองพังงา และพื้นที่รอบนอก เช่น ตำบลนบปริง ตำบลเกาะปันหยี และตำบลตากแดด มีผู้ใช้น้ำจากแหล่งผลิตนี้จำนวน 4,464 ครั้วเรือน และนอกจากนั้นยังมีแหล่งผลิตน้ำจากคลองมะรุ่ย ซึ่งทำการผลิตและจ่ายให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลทับปุด และพื้นที่รอบนอกในตำบลทับปุด โดยมีผู้ใช้น้ำ จากแหล่งผลิตนี้จำนวน 731 ครั้วเรือน สำหรับแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการในปี 2551 ของการประปาพังงา ได้แก่

- โครงการวางท่อขยายเขตการจำหน่ายน้ำไปยังที่ต่างๆ
- โครงการขยายเขตการจ่ายจากทางแยกเข้าโรงเรียนอนุบาลพังงาไปยังถนนใหม่
จนบรรจบถนน สายพังงาทับปุด สี่แยก รพช.ระยะทางประมาณ 1,200 เมตร
- โครงการขยายเขตการจ่ายน้ำไปตามถนนต่าง ๆ ที่ยังไม่มีท่อเมนจ่ายน้ำ
ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ ของ อบต.นบปริง อบต.ถ้ำน้ำผุด และอบต.ตากแดด

2. การประปาท้ายเหมือง มีแหล่งผลิตน้ำจากสระเก็บน้ำดิบของการประปา บนเนื้อที่ประมาณ 80 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลท้ายเหมือง อ.ท้ายเหมือง ทำการผลิตและจำหน่ายน้ำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท้ายเหมือง และส่งน้ำไปยังพื้นที่จำหน่ายน้ำโคกกลอย จ่ายน้ำให้ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลโคกกลอยและรอบนอกบางส่วน มีผู้ใช้น้ำ จากแหล่งผลิตนี้ จำนวน 2,150 ครั้วเรือน

3. การประปาตะกั่วป่า มีแหล่งผลิตน้ำบนเนื้อที่ประมาณ 20 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกเคียน อ.ตะกั่วป่า ใช้แหล่งน้ำจากน้ำตกบางอี และน้ำในชุมเหมืองโคกเคียน ทำการผลิตและจ่ายน้ำให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองตะกั่วป่า และรอบนอกบางส่วน เช่น ตำบลบางนายสี ตำบลโคกเคียน ตำบลบางม่วง สูดปลายท่อที่ชุมชนบ้านน้ำเค็ม และชุมชนผู้ประสภัยบ้านพรุเตียว มีผู้ใช้น้ำจำนวน 3,282 ครั้วเรือน กำลังการผลิตน้ำประปาในความรับผิดชอบในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาคในพื้นที่จังหวัดพังงา มีจำนวน 4,818,000 ลบ.ม. ผลิตน้ำดิบได้ 3,589,293 ลบ.ม.

➤ การชลประทาน

จากลักษณะภูมิประเทศจังหวัดพังงา ซึ่งประกอบด้วยภูเขาและทะเล ทำให้ระบบชลประทานมีประโยชน์ต่อพื้นที่ทางการเกษตร ได้ประมาณ 54,368 ไร่ (คิดเป็นร้อยละ 6.10 ของพื้นที่การเกษตรของจังหวัด) แยกเป็นพื้นที่ชลประทานขนาดกลาง 28,700 ไร่ พื้นที่ชลประทานขนาดเล็ก 25,668 ไร่ จำนวนครัวเรือนที่ได้รับประโยชน์ 1,671 ครัวเรือน ซึ่งจังหวัดได้พัฒนาระบบชลประทานเพื่อให้เกษตรกรสามารถนำน้ำจากแหล่งธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ และขนาดกลางที่สำคัญ ซึ่งได้มีการสำรวจความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโครงการเสนอกรมชลประทาน และได้รับความเห็นชอบให้กำหนดเป็นแผนการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำของจังหวัด ซึ่งจะดำเนินการในอนาคตจำนวน 7 โครงการ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 29 แสดงที่ตั้ง ความจุ และจำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ

ที่	โครงการ	ที่ตั้ง	ความจุ (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่รับ ประโยชน์ (ไร่)
1.	อ่างเก็บน้ำคลองลำรุใหญ่	หมู่ 1 ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง	12.78	1,200
2.	อ่างเก็บน้ำคลองถ้ำ	หมู่ 2 ตำบลตากแดด อำเภอเมือง	20.20	3,200
3.	อ่างเก็บน้ำบ้านทุ่งขมิ้น	หมู่ 4 ตำบลคึกคัก อำเภอตะกั่วป่า	15.50	10,000
4.	อ่างเก็บน้ำคลองพรุ	หมู่ 7 ตำบลบางทอง อำเภอท้ายเหมือง	3.00	10,000
5.	อ่างเก็บน้ำคลองซาลี	หมู่ 7 ตำบลคุระ อำเภอคุระบุรี	4.00	15,000
6.	อ่างเก็บน้ำคลองดอกแดง	หมู่ 5 ต.บางไทร อำเภอตะกั่วป่า	3.74	4,040
7.	อ่างเก็บน้ำคลองลำไทรมาศ	หมู่ 3 ต.โคกเจริญ อำเภอทับปุด	5.00	8,000

ที่มา: โครงการชลประทานพังงา

ตารางที่ 30 แสดงโครงการชลประทานขนาดเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ความจุ (ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน(ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์ (ไร่)
ฝายคลองทับยาว	ต.เหลอ อ.กะปง	-	1,500	1,500
ฝายคลองบางเสน	ต.เหมาะ อ.กะปง	-	800	800
ฝายคลองตำหนิง	ต.บางวัน อ.คุระบุรี	-	1,400	1,400
ฝายคลองลำรู่ใหญ่	ต.ลำแก่น อ.ท้ายเหมือง	-	1,500	1,500
จัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนโครงการ มูลนิธิชัยพัฒนาศูนย์รวมพรรณไม้ ภูมิภาคสาขาจังหวัดพังงา	ต.บางวัน อ.คุระบุรี	5,400	500	500
ฝายคลองใน	ต.รมณีย์ อ.กะปง	-	500	500
อาคารอัดน้ำคลองน้ำแดง	ต.นาเตย อ.ท้ายเหมือง	30,000	1,050	1,050

ที่มา: โครงการชลประทานพังงา

ตารางที่ 31 แสดงโครงการชลประทานขนาดกลาง

ชื่อโครงการ	ที่ตั้ง	ความจุ	พื้นที่ชลประทาน(ไร่)	พื้นที่รับประโยชน์(ไร่)
ฝายคลองนาเตย	ต.บางทอง อ.ท้ายเหมือง	-	4,000	4,000
ฝายคลองถ้ำ	ต.ตากแดด อ.เมือง	-	3,200	3,200
ฝายคลองลำไทรมาศ	ต.โคกเจริญ อ.ทับปุด	-	4,000	4,000
ฝายคลองบ่อแสน	ต.บ่อแสน อ.ทับปุด	-	3,600	3,600
ฝายคลองนางย่อน	ต.คุระ อ.คุระบุรี	-	15,000	15,000
รวม			29,800	29,800

ที่มา: โครงการชลประทานพังงา

ตารางที่ 32 แสดงแผนงาน/โครงการในปีต่อไปของโครงการชลประทานพังงา มีดังนี้

แผนงาน / โครงการ	ที่ตั้ง	ปีที่ก่อสร้าง
-อาคารบังคับน้ำวิทยาลัยเกษตรกรรมพังงาพร้อมระบบส่งน้ำ	ต.ถ้ำ อ.ตะกั่วทุ่ง	2555
-ฝายดักตะกอนบ้านปากเหล	ต.เหล อ.กะปง	2555
-คันกั้นน้ำพร้อมอาคารประกอบฝายคลองถ้ำ	ต.ตากแดด อ.เมือง	2555
-อาคารดักตะกอนบ้านปากคลองปลายาว	ต.ตำตั่ว อ.ตะกั่วป่า	2555
-อาคารป้องกันตลิ่งคลองถ้ำ-หินสามก้อน	ต.กระโสม อ.ตะกั่วทุ่ง	2555
-อาคารรับน้ำป่าลงสู่คลองตะกั่วป่า	อ.ตะกั่วป่า	2555
-ปรับปรุงคลองตะกั่วป่าพร้อมอาคารประกอบ	อ.ตะกั่วป่า	2555
-ป้องกันการกัดเซาะตลิ่งคลองตะกั่วป่าระยะที่ 2	ต.บางนายสี อ.ตะกั่วป่า	2555
-ป้องกันการกัดเซาะตลิ่งคลองตะกั่วป่าระยะที่ 3	ต.โคกเคียน อ.ตะกั่วป่า	2555
-ป้องกันการกัดเซาะตลิ่งคลองตะกั่วป่าระยะที่ 4	ต.ตำตั่ว อ.ตะกั่วป่า	2555
-อาคารดักตะกอนบ้านพระนารายณ์	ต.ตำตั่ว อ.ตะกั่วป่า	2555
-แก้มลิงบ้านนบปริง	ต.นบปริง อ.เมือง	2555
-แก้มลิงคลองรมณีย์	ต.รมณีย์ อ.กะปง	2555
-ทำนบดินคลองบางหละ	ม.11 บางหละ ต.คุระ อ.คุระบุรี	2555
-อ่างเก็บน้ำชุมชนหนองบางบอน	ม.3 ต.ท่านา อ.กะปง	2555
-อ่างเก็บน้ำชุมชนหนองเกาะบะ	ม.4 ต.ท่านา อ.กะปง	2555
-อาคารบังคับน้ำโดนตาคุ้ม	ม.1 ต.เหมาะ อ.กะปง	2555
-อ่างเก็บน้ำบ้านพรุแจด	ต.พรุใน อ.เกาะยาว	2555
-อ่างเก็บน้ำห้วยสำเภาหม้อ	ต.พรุใน อ.เกาะยาว	2555
-อาคารอัดน้ำคลองน้ำจืด	ต.เกาะยาวน้อย อ.เกาะยาว	2555
-อาคารอัดน้ำควนเคี่ยม	ต.เกาะยาวน้อย อ.เกาะยาว	2555
-อาคารบังคับน้ำพรุไซบอน	ต.พรุใน อ.เกาะยาว	2555
-อาคารอัดน้ำคลองพรุใน	ต.พรุใน อ.เกาะยาว	2556
-ฝายคลองบางโร	บ้านกลาง ต.คุระ อ.คุระบุรี	2556
-อาคารบังคับน้ำคลองบางเหริ่งใน	ม.1 ต.บางเหริ่ง อ.ทับปุด	2555
ฝายคลองบ้านนาสา	บ้านนาสา ต.นาเตย อ.ท้ายเหมือง	2555
-ระบบส่งน้ำอาคารอัดน้ำคลองม้าหนี	บ้านบางแดด ต.แม่นางขาว อ.คุระบุรี	2556
-ทำนบดินบ้านปากวีป	ม.1 ต.คึกคัก อ.ตะกั่วป่า	2555
-อ่างเก็บน้ำบางศรีพัฒน์	ม.4 ต.ทุ่งคาโงก อ.เมือง	2555
-อาคารบังคับน้ำบ้านต้นเขา	ม.3 ต.ทุ่งคาโงก อ.เมือง	2555
-อาคารบังคับน้ำคลองบางน้ำใส	ต.นบปริง อ.เมือง	2554

ที่มา: โครงการชลประทานพังงา

1.7 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรดิน

ข้อมูลสภาพทรัพยากรดินของจังหวัดพังงา ได้จากแผนที่กลุ่มชุดดิน มาตราส่วน 1 : 50,000 ของกรมพัฒนาที่ดินซึ่งจังหวัดพังงา ประกอบไปด้วยกลุ่มชุดดิน 22 กลุ่ม ลักษณะดินจะแตกต่างกันตามธรณีสัณฐานและต้นกำเนิดดิน ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

๑ หาดทรายและสันทราย (Beach ridges and sand dune) เกิดเป็นแนวยาวแคบๆ ขนานกับชายฝั่งทะเลด้านตะวันตก เกิดจากการกระทำของคลื่นหรือกระแสน้ำทะเลพัดพาเอาทรายไปกองทับถมไว้บริเวณเหนือหาดทราย ทำให้เกิดเป็นสันทรายเตี้ยๆ ลักษณะของเนื้อดินเป็นดินทราย มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด ความลาดชันประมาณ 2-4 % ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นสวนมะพร้าว

๑ บริเวณที่ลุ่มราบน้ำทะเลขึ้นถึง (Active tidal flat) ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลที่น้ำทะเลขึ้นถึงอยู่เป็นประจำ ส่วนใหญ่เกิดตามบริเวณปากแม่น้ำของอำเภอกระบุรี ตะกั่วป่า ตะกั่วทุ่ง ตะกั่วพุด และอำเภอเมือง เกิดจากการทับถมของตะกอนตามบริเวณปากแม่น้ำ ส่วนใหญ่เป็นตะกอนเนื้อละเอียด ดังนั้นดินที่พบในบริเวณนี้จึงเป็นดินเลน หรือดินทรายปนเลน หรือดินเหนียว สีเทา และดินเค็ม หรือดินเค็มกรดแฝงเนื่องจากอิทธิพลของน้ำทะเลการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลน

๑ บริเวณที่ราบตะกอนลำน้ำ (Alluvial plain) ประกอบด้วย

* บริเวณที่เป็นสันดินริมน้ำ (Levee) เกิดจากแม่น้ำลำธารพาตะกอนมาทับถมในบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ มีความลาดชันประมาณ 2-4 % ดินที่พบเป็นดินเนื้อละเอียด มีการระบายน้ำดี การใช้ประโยชน์ของที่ดินส่วนใหญ่ปลูกไม้ผล

* บริเวณที่เป็นที่ราบลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ (Low terrace) ลักษณะเป็นที่ราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำที่ถูกพัดพามาทับถมกันเป็นเวลานาน ดังนั้นจึงทำให้ดินมีลักษณะเนื้อดินแตกต่างกันไป เช่น ดินเหนียว ดินร่วนปนดินเหนียว ดินเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทราย เป็นต้น โดยทั่วไปมีการระบายน้ำเร็ว พบบริเวณอำเภอท้ายเหมือง อำเภอตะกั่วทุ่ง การใช้ประโยชน์ของที่ดินใช้ทำนาข้าว และปลูกปาล์มน้ำมัน

* บริเวณที่เป็นลูกคลื่นของลานตะพักลำน้ำ (Old alluvial terrace) ลักษณะเป็นที่ดอนอยู่ถัดจากที่ราบลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนทิศทางเดินของแม่น้ำลำธารและการกัดเซาะของแม่น้ำลำธารในอดีต ทำให้ภูมิประเทศดังกล่าวเป็นเนิน มีลักษณะคล้ายลูกคลื่นดินส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นดินเหนียวหรือค่อนข้างเป็นทราย บางแห่งพบลูกรังปะปนอยู่ในชั้นดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินปลูกยางพารามะพร้าว ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน

* บริเวณพื้นที่ลูกคลื่นที่เป็นพื้นที่เสื่อมค้ำจากการกัดกร่อน (Erosional surface) บริเวณนี้เคยเป็นเนินเขาหรือภูเขามาก่อน ต่อมาเกิดการกัดกร่อนตามธรรมชาติทำให้ผิวพื้นกลายเป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลอนชันดังที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน ลักษณะของดินในบริเวณนี้แตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินพื้นล่าง การใช้ประโยชน์ที่ดินปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน

☞ บริเวณที่ลาดเชิงเขาและเนินเขา (Foothill slope and hilly) ลักษณะพื้นที่เป็นเนินเขาเตี้ยๆ มีความลาดชัน 16-35 % ที่ดินเกิดส่วนใหญ่เกิดจากการสลายตัวของหินพื้นล่างหรือเกิดจากหินลาดเชิงเขา ส่วนใหญ่จะเป็นดินต้นมีเศษหินปะปน การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นป่าไม้ธรรมชาติและปลูกยางพารา

☞ บริเวณที่เป็นภูเขาและเทือกเขา (Hills and mountains) เป็นภูเขาและเทือกเขาต่างสลับซับซ้อน มีความลาดชันมากกว่า 35% เป็นทิวยาวตามแนวเหนือใต้และทางด้านทิศตะวันออก ได้แก่ ทิวเขาภูเก็ต ประกอบด้วยหินชนิดต่างๆ เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร พืชพรรณที่ขึ้นอยู่เป็นป่าดิบชื้น

ลักษณะดินบางบริเวณ

☞ ดินในตำบลคุระ อำเภอกุระบุรี ลักษณะดินเป็นดินลาดเชิงชัน เป็นสภาพพื้นที่ประกอบด้วยภูเขาและเทือกเขาที่มีความลาดชันมากกว่าร้อยละ 30 มักจะเกิดปัญหาการพังทลายของดิน

☞ ดินในตำบลเกาะพระทอง อำเภอกุระบุรี ดินชุดนี้จัดเป็นดินลึกมากเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย มีปริมาณธาตุอาหารตามธรรมชาติต่ำ มักจะเกิดปัญหาดินไม่อุ้มน้ำ เพราะเป็นดินทรายจัดและเนื้อดินหยาบเป็นทรายจัด

☞ ดินในบริเวณตำบลบางม่วง อำเภอกะทู้ เป็นดินลึกมากมีการระบายน้ำดี ดินบนเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายปนกรวด ดินชุดนี้มีปริมาณธาตุอาหารตามธรรมชาติต่ำ มักจะเกิดปัญหาการสูญเสียหน้าดินและการพังทลายของดิน

☞ ดินในอำเภอกะทู้ ลักษณะดินเป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี ดินบนเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินตอนล่างมีเนื้อดินเหนียวปนทรายหยาบปานกลางถึงปนทรายหยาบ มักจะเกิดปัญหาการกัดกร่อนผิวดิน โดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูงเนื่องจากอัตราการไหลของน้ำบนผิวดินเร็ว

☞ ดินในตำบลนาเตย อำเภอกะทู้ ลักษณะดินเป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำมากเกินไป ดินชั้นบนมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินชุดนี้มีธาตุอาหารตามธรรมชาติต่ำ มีสมบัติทางกายภาพเลว เพราะเป็นดินทรายหยาบ ไม่มีโครงสร้างและมีการระบายน้ำมากเกินไป ดินชุดนี้มักเกิดปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำเนื่องจากดินไม่อุ้มน้ำ

☞ ดินในตำบลพรุใน อำเภอกะยาว เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดี มีการไหลบ่าของน้ำผิวดินเร็ว ดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนปนทรายและมีปริมาณอนุภาคดินเหนียวเพิ่มขึ้นตามความลึก มักเกิดปัญหาดินมีการระบายน้ำค่อนข้างมากเนื่องจากเนื้อดินเป็นดินทราย

ทรัพยากรป่าไม้

ทรัพยากรป่าไม้ของจังหวัดพังงา ในปี พ.ศ. 2552 มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 1,076,594.38 ไร่ หรือ ประมาณ 1,722.55 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 46.30 ของพื้นที่จังหวัด จำแนกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ดังนี้

- ป่าบก พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าดงดิบ ประกอบด้วยป่าดิบชื้น ป่าดิบเขาและป่าไผ่ ที่มีสภาพป่าแน่นทึบมีเรือนยอดชิดกัน สภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์ประกอบด้วยพันธุ์ไม้มีค่านานาชนิด มีเนื้อที่รวมกัน 815,898.06 ไร่

- ป่าชายเลน จังหวัดพังงามีพื้นที่ป่าชายเลนมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดต่าง ๆ ด้านฝั่งทะเลอันดามัน มีเนื้อที่รวมกันทั้งสิ้น 260,696.32 ไร่

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพังงา สามารถนำมาจำแนกในเชิงกฎหมายได้ 4 กลุ่ม คือ

1. ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี Permanent หรือป่าจำแนก, ป่าไม้ชั่วคราว, ป่าไม้ถาวร, ป่าไม้ถาวรของชาติ หรือป่าเตรียมการ หมายถึงพื้นที่ที่กำหนดไว้เป็นป่าไม้ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีมติเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2504 จำนวน 61 ป่า ต่อมาได้มีการปรับปรุงแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2513 จำนวน 4 ป่า , เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2537 จำนวน 52 ป่า และเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2547 จำนวน 1 ป่า รวม 67 ป่า เนื้อที่รวม 173,634.00 ไร่ คงเหลือ 67 ปี 261,347.00 ไร่

2. ป่าสงวนแห่งชาติ National Reserved Forest) หมายความว่า ป่าที่ได้กำหนดให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 จากกฎกระทรวงระหว่างปี พ.ศ.2501 – 2529 ได้กำหนดพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพังงาไว้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ รวมจำนวน 73 ป่า รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 1,505,426.50 ไร่ กรมป่าไม้ (2535) ดำเนินการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดพังงาได้ เนื้อที่ 1,514,187.00 ไร่ ดังนี้

2.1) เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Conservation Zone or Zone C) หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติอันเกิดจากน้ำท่วมและการพังทลายของดิน ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษาการวิจัย นันทนาการของประชาชนและความมั่นคงของชาติ มีเนื้อที่ 902,800.00 ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ตามกฎหมาย เนื้อที่ 317,860.00 ไร่ และพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เนื้อที่ 584,940.00 ไร่

2.2) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Economic Zone or Zone E) หมายถึงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดไว้เพื่อผลิตไม้และของป่า รวมถึงพื้นที่เศรษฐกิจตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่เพื่อการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้ และพื้นที่ประสานการใช้ประโยชน์ร่วมกันระหว่างทรัพยากรป่าไม้กับทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ มีเนื้อที่ 602,762.00 ไร่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้มอบให้ ส.ป.ก. พังงา นำไปปฏิรูปที่ดิน เนื้อที่ 118,400.70 ไร่ ดังนั้นคงเหลือพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ เนื้อที่ 484,361.30 ไร่ 2.3) เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Agricultural Zone or Zone A) หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสมรรถนะที่ดินเหมาะสมต่อการเกษตรหรือมีศักยภาพสูงในการพัฒนาด้านการเกษตร ตามผลการจำแนกสมรรถนะที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน รัฐสามารถพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเนื้อที่ 8,625.00 ไร่ ซึ่งกรมป่าไม้ได้มอบให้ ส.ป.ก. พังงานำไปปฏิรูปที่ดินทั้งหมด

3. อุทยานแห่งชาติ (National Park) หมายความว่า ที่ดินที่ได้กำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ.2504 จังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่มีการประกาศพื้นที่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติจำนวน 7 แห่ง รวมเนื้อที่ประมาณ 722,477.00 ไร่ ประกอบด้วย

3.1) อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา	มีเนื้อที่	250,000.00	ไร่
3.2) อุทยานแห่งชาติศรีพังงา	มีเนื้อที่	153,800.00	ไร่
3.3) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์	มีเนื้อที่	88,282.00	ไร่
3.4) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน	มีเนื้อที่	87,500.00	ไร่
3.5) อุทยานแห่งชาติเขาลำปี – หาดท้ายเหมือง	มีเนื้อที่	45,000.00	ไร่
3.6) อุทยานแห่งชาติเขาลำลึก – ลำรู่	มีเนื้อที่	78,125.00	ไร่
3.7) อุทยานแห่งชาติแหลมสน	มีเนื้อที่โดยรวม	196,875.00	ไร่

ครอบคลุมพื้นที่ในเขตจังหวัดพังงาเนื้อที่ 19,770 ไร่ ส่วนที่เหลืออยู่ในเขตจังหวัดระนอง นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เตรียมการประกาศอุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะระ-เกาะพระทอง เนื้อที่ประมาณ 141,125.00 ไร่

4. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (Wildlife Sanctuary) คือบริเวณที่ที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าเชิงรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกา กำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนปวีร์รต ในท้องที่อำเภอเมืองพังงา กะปง ทับปุด จำนวน 1 แห่ง เนื้อที่ 138,712.50 ไร่

5. วนอุทยาน (Forest Park) เป็นพื้นที่ที่มีทิวทัศน์สวยงาม มีจุดเด่นที่น่าสนใจอันควรแก่การรักษาไว้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ และเพื่อการศึกษาของประชาชน เช่นเดียวกับอุทยานแห่งชาติแต่มีขนาดเล็กกว่า จังหวัดพังงามีวนอุทยาน 2 แห่ง เนื้อที่รวม 305.00 ไร่ ประกอบด้วย

5.1) วนอุทยานสระนางมโนราห์	มีเนื้อที่	180.00	ไร่
5.2) วนอุทยานน้ำตกgramมัญ	มีเนื้อที่	125.00	ไร่

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพังงา

การดำเนินงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดพังงา

ประเภทที่ดินของรัฐ

จังหวัดพังงาได้รับมอบพื้นที่ของรัฐมาดำเนินการการปฏิรูปที่ดิน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2536 และวันที่ 1 มีนาคม 2538 จำนวน 96 แปลง เนื้อที่ 439,109 ไร่ แยกเป็น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมสภาพแล้ว ซึ่งเป็นพื้นที่ป่าที่มีความเหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ (Zone E) จำนวน 54 แปลง เนื้อที่ 327,589 ไร่ และที่จำแนกฯ ออกจาก ป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรีที่สาธารณะประโยชน์ จำนวน 42 แปลง เนื้อที่ 111,811 ไร่ สำหรับพื้นที่ป่าสงวนฯ ได้มีการกันพื้นที่คืนกรมป่าไม้ เนื่องจากไม่เหมาะสมที่จะนำมาปฏิรูปที่ดิน จำนวน 255,703 ไร่

จังหวัดพังงามีเนื้อที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว จำนวน 76 โครงการ ในท้องที่ 8 อำเภอ 41 ตำบล เนื้อที่ประมาณ 236,953 ไร่ กันคืนกรมป่าไม้หลังประกาศเขตแล้ว เนื้อที่ 23,317 คงเหลือพื้นที่ดำเนินการประมาณ 213,636 ไร่ ซึ่งแยกเป็นพื้นที่อื่น ๆ (มีหนังสือสำคัญ สาธารณูปโภคฯ) 98,880 ไร่ และพื้นที่จัดได้ 114,756 ไร่ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 จัดที่ดินให้แก่เกษตรกรแล้ว จำนวน 7,209 ราย 9,196 แปลง 93,045 ไร่

ประเภทที่ดินเอกชน จำนวน 3 โครงการ ประกอบด้วย

1. โครงการ “ภูมิทาน” เป็นที่ดินที่มีผู้บริจาคโดยเสด็จพระราชกุศลตามโครงการ “ภูมิทาน” ในท้องที่อำเภอท้ายเหมือง จำนวนเนื้อที่ 501 ไร่ ดำเนินการจัดให้เกษตรกรที่ทำประโยชน์อยู่เดิมเช่าทำประโยชน์ต่อไป จำนวน 32 ราย 34 แปลง ตั้งแต่ปี 2528 เป็นต้นมา

2. โครงการกองทุนที่ดินอำเภอกระบือ เป็นที่ดินเอกชนที่จัดซื้อมาโดยใช้เงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (กระทรวงการคลัง) ในท้องที่อำเภอกระบือ จำนวนเนื้อที่ 133-1-87 ไร่ เพื่อจัดให้กับผู้รับจ้างแรงงานทางการเกษตร โดยการให้เช่าซื้อ จำนวน 13 ราย 13 แปลง เริ่มดำเนินการจัดให้เกษตรกรเช่าทำประโยชน์ เมื่อวันที่ 10 ก.พ.41 ปัจจุบันได้รวมกองทุนที่ดินเข้ากับกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 17 ก.ย. 47

3. โครงการที่ดินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นที่ดินเอกชนที่จัดซื้อมาโดยใช้เงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ในท้องที่อำเภอกะปง เนื้อที่ 74-2-68 ไร่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการคัดเลือกจัดเกษตรกรลงแปลง

ตารางที่ 33 แสดงสรุปผลการจัดที่ดินในที่ดินของรัฐถึง ธันวาคม 2553

อำเภอ	ตำบล	ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
เกาะยาว	เกาะยาวใหญ่	142	166	1,225-2-42
	เกาะยาวน้อย	10	10	37-0-02
	พรุไฉ	51	59	508-1-90
	รวม	203	235	1,771-0-34
ท้ายเหมือง	ท้ายเหมือง	47	59	185-0-83
	ทุ่งมะพร้าว	122	152	1,171-1-42
	ลำภี	541	769	8,213-3-52
	ลำแก่น	113	139	1,461-1-88
	บางทอง	416	523	6,661-1-21
	นาเตย	450	646	5,203-0-14
	รวม	1,689	2,288	22,896-1-00
กะปง	กะปง	79	93	558-2-17
	เหล	148	230	2,187-2-05
	รมณีย์	418	582	6,613-3-73
	เหมาะ	62	71	881-3-62
	รวม	707	976	10,241-3-57
ตะกั่วป่า	บางม่วง	151	196	2,314-0-28
	บางไทร	113	132	1,993-2-94
	คึกคัก	130	165	2,538-3-15
	บางนายสี	192	251	2,188-2-92
	โคกเคียน	176	227	1,572-0-81
	ตำตัว	61	65	652-3-45
	เกาะคอเขา	70	82	1,366-1-98
	รวม	893	1,118	12,626-3-53
เมืองพังงา	บางเตย	147	175	1,062-1-97
	ตากแดด	21	22	136-2-76
	นบปรัง	18	19	261-3-29
	ทุ่งคาโงก	96	110	786-2-54
	รวม	282	326	2,247-2-56

อำเภอ	ตำบล	ราย	แปลง	เนื้อที่ (ไร่)
กระบี่	เกาะพระทอง	20	29	321-3-03
	แม่น้ำงาว	386	520	4,889-0-07
	บางวัน	776	1,029	14,069-3-22
	คุระ	668	891	8,767-3-83
	รวม	1,850	2,469	28,048-2-15
ตะกั่วทุ่ง	กระโสม	52	61	558-3-97
	กะไหล	188	237	4,504-2-51
	โคกกลอย	61	67	765-1-80
	ถ้ำ	589	782	11,366-2-67
	ท่าอยู่	16	17	286-3-28
	หล่อยูง	187	218	3,087-1-15
	คลองเคียน	29	39	316-3-75
	รวม	1,116	1,421	20,886-3-13
ทับปุด	ทับปุด	391	512	3,851-2-63
	บางเหรียง	174	209	1,928-3-58
	ถ้ำทองหลาง	274	394	2,881-1-31
	บ่อแสน	81	96	894-3-78
	โคกเจริญ	135	167	1341-0-08
	รวม	1,033	1,378	10,897-3-38
รวมทั้งจังหวัด		7,773	10,211	109,616-3-66

ที่มา : สนง.สปก.จ. พังงา

ตารางที่ 30 แสดงแผนงานจัดที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดพังงาในปี พ.ศ. 2553

ที่	อำเภอ	ตำบล	ผลที่คาดว่าจะจัดที่ดิน	
			ราย	เนื้อที่ (ไร่)
1	กะปง	รมณีย์	9	108
		เหล	8	108
2	เกาะยาว	เกาะยาวน้อย	20	200
		เกาะยาวใหญ่	5	50
3	คุระบุรี	คุระ	6	65
		บางวัน	18	215
4	ตะกั่วทุ่ง	ถ้ำ	18	108
		หล่อยุง	4	41
5	ตะกั่วป่า	คึกคัก	9	108
		บางนายสี	8	108
6	ทับปุด	ทับปุด	18	215
7	ท้ายเหมือง	นาเตย	18	215
8	เมืองพังงา	ทุ่งคาโงก	8	108
รวม	8 อำเภอ	13 ตำบล	149ราย	1,649 ไร่

ที่มา : สนง.สปก. พังงา

ทรัพยากรน้ำ

แหล่งน้ำตามธรรมชาติ

จังหวัดพังงา มีแม่น้ำ ห้วย ลำธาร คลอง 357 สาย ซึ่งในจำนวนนี้มีที่ใช้งานได้ช่วงฤดูแล้ง 337 สาย มีแหล่งน้ำที่ได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูแล้ว 180 แห่ง

แหล่งน้ำที่ใช้เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดพังงา ในปัจจุบันประกอบด้วยลำน้ำ 6 สาย ได้แก่

1. คลองพังงา มีความยาวประมาณ 45 กิโลเมตร ต้นกำเนิดมาจากเทือกเขากระทะคว่ำ ในเขตอำเภอกะปง ไหลผ่านอำเภอเมืองที่ตำบลทุ่งคาโงก ตำบลนบปริง ตำบลถ้ำน้ำผุดและไหลลงสู่อ่าวพังงาที่บ้านท้ายช้าง เดิมคลองสายนี้เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ เคยมีเรือสำเภาแล่นเข้ามาติดต่อซื้อขายถึงตัวเมืองพังงา แต่ปัจจุบันลำน้ำมีลักษณะตื้นเขินและสภาพน้ำค่อนข้างขุ่นตลอดปี

2. คลองตะกั่วป่า มีความยาวประมาณ 30 กิโลเมตร ต้นกำเนิดมาจากเทือกเขากระทะคว่ำ ในเขตอำเภอกะปง ไหลผ่านตำบลเหล ของอำเภอกะปง และตำบลต่างๆ ในอำเภอตะกั่วป่า ได้แก่ ตำบลตำตั่ว ตำบลบางไทร ตำบลโคกเคียน ตำบลตะกั่วป่า และตำบลบางนายสี และไหลลงสู่ทะเลอันดามัน คลองสายนี้ในอดีตเคยเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ เคยมีเรือแล่นเข้าไปถึงอำเภอกะปงได้ แต่ปัจจุบันมีสภาพตื้นเขิน และน้ำขุ่น เช่นเดียวกับคลองพังงา นอกจากนี้ยังทำให้เกิดน้ำท่วมในเขตอำเภอตะกั่วป่าเป็นประจำในช่วงฤดูฝนตกหนัก

3. คลองนางย่อน มีความยาวประมาณ 24 กิโลเมตร ต้นกำเนิดมาจากเทือกเขา พระหมี่ และเขาพ่อตาหลวงแก้ว ในเขตตำบลกระ อำเภอกะบุรี ใกล้แนวเขตจังหวัดระนองไหลผ่านบ้านกลางบ้านนางย่อน บ้านทุ่งนา ตำบลกระ อำเภอกะบุรี และไหลสู่ทะเลอันดามัน คลองสายนี้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่สำคัญ

4. คลองนาเตย มีความยาวประมาณ 10 กิโลเมตร มีต้นกำเนิดมาจากทิวเขาโตนไทร เขาหม่น และเขาโตนดิน ไหลผ่านบ้านคลองปริง บ้านดอนอิฐ บ้านนาเตย ตำบล นาเตย อำเภอย้ายเหมือง และไหลลงสู่ทะเลอันดามัน บริเวณบ้านท่าแดง ตำบลนาเตย อำเภอย้ายเหมือง ปัจจุบันคลองสายนี้ใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนฝ่ายคลองนาเตย

5. คลองถ้ำ มีความยาวประมาณ 13 กิโลเมตร มีต้นกำเนิดมาจากเขาสะแกเพิง เขาวังกอ ไหลผ่านบ้านถ้ำ ตำบลถ้ำ บ้านบางจีน บ้านบางหมักนอก ตำบลกระโสม อำเภอย้ายเหมือง และไหลลงสู่อ่าวพังงา ปัจจุบันคลองสายนี้เป็นแหล่งต้นน้ำของโครงการฝ่ายคลองถ้ำ ตำบลตากแดด อำเภอเมือง

6. คลองลำไทรมาศ มีความยาวประมาณ 23 กิโลเมตร มีต้นกำเนิดมาจากทิวเขา ท่าหนอนไหลผ่านบ้านนาหลวง บ้านไทรมาศ และรวมกับคลองมะรุ่ย ไหลลงสู่อ่าวพังงาในเขต ตำบลมะรุ่ย อำเภอย้ายเหมือง

คาดการณ์ว่าในอนาคตจะมีแหล่งน้ำที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง เพื่อบริการขยายตัวทางเศรษฐกิจจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ คือ คลองลำรู่ ตำบลลำแก่น อำเภอย้ายเหมือง จากนั้นรวมกับคลองทุ่งมะพร้าว ที่บ้านห้วยไผ่ ตำบลลำแก่น อำเภอย้ายเหมือง และไหลลงสู่ทะเลอันดามัน

สภาพลุ่มน้ำและการแบ่งลุ่มน้ำ

จังหวัดพังงา มีพื้นที่อยู่ในลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก 4,171 ตร.กม. ประกอบด้วยลุ่มน้ำสาขา ลุ่มน้ำครอบคลุมเขตการปกครอง 8 อำเภอ 2 เทศบาลเมือง 13 เทศบาลตำบล 39 อบต. และ 321 หมู่บ้าน สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 32 แสดงพื้นที่รับน้ำในจังหวัดพังงา

รหัสลุ่มน้ำ	ลุ่มน้ำสาขา	พื้นที่รับน้ำ (ตร.กม.)
25.03	ภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนบน (ส่วน จ.พังงา)	1,075
25.04	คลองตะกั่วป่า	836
25.05	ภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนบน (ส่วน จ.พังงา)	2,260
	รวมกลุ่มลุ่มน้ำสาขาจังหวัดพังงา	4,171

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตกจังหวัดพังงา

ข้อมูลปริมาณน้ำ

- ปริมาณน้ำฝน ปริมาณน้ำฝนในจังหวัดพังงามีค่าเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 3,119 มม. โดยมีค่าผันแปรแต่ละลุ่มน้ำสาขาระหว่าง 2,500 – 3,480 มม.
- ปริมาณน้ำท่า จังหวัดพังงามีปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยเท่ากับ 8,477 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นปริมาณน้ำท่ารายปีเฉลี่ยต่อหน่วยพื้นที่รับน้ำ (yield) เท่ากับ 75.70 ลิตร/วินาที/ตร.กม.

ตารางที่ 33 แสดงแหล่งน้ำในจังหวัดพังงา แยกรายอำเภอ

ประเภท	อำเภอ								รวม	หน่วยนับ
	เมือง	เกาะยาว	กะปง	ตะกั่วทุ่ง	ตะกั่วป่า	คุระบุรี	ทับปุด	ท้ายเหมือง		
แม่น้ำ ห้วย คลอง	58	21	62	94	69	52	60	84	500	สาย
หนอง บึง	42	19	37	68	69	31	38	56	360	แห่ง
อ่างเก็บน้ำ	40	19	21	67	50	31	38	48	314	แห่ง
ฝาย	40	18	27	71	51	34	40	49	330	แห่ง
สระ	41	19	32	70	51	37	64	48	362	แห่ง
บ่อบาดาล	97	-	55	95	129	82	79	144	681	บ่อ
บ่อน้ำตื้น	44	32	26	83	57	35	55	67	399	บ่อ
ประปาชนบท	44	18	23	75	54	35	39	54	371	แห่ง
โครงการสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	40	17	21	67	50	32	37	51	315	แห่ง

ที่มา : สำนักงานเลขาธิการลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก (จังหวัดพังงา)

แหล่งน้ำบาดาลและบ่อบาดาล

ศักยภาพแหล่งน้ำบาดาลของจังหวัดพังงา

จากการประมวลผลข้อมูลทั้งหมดพบว่าแหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพสูงสุดในพื้นที่คือแหล่ง น้ำบาดาลในชั้น ตะกอนร่วน ที่พบกระจายทั่วไปในพื้นที่จังหวัด ประกอบไปด้วยแหล่งน้ำบาดาลในชั้นตะกอน หทรายชายหาด ที่ สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ระดับความลึกตั้งแต่ 2-6 เมตร ปริมาณน้ำ 5-10 ลบม./ชม. ชั้นตะกอนน้ำพาที่สามารถ พัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ระดับความลึกตั้งแต่ 20-40 เมตร มีปริมาณน้ำระหว่าง 5-15 ลบม./ชม. รวมทั้งตะกอนเศษหิน เจริงเขาที่สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ระดับความลึกระหว่าง 10-40 เมตร ปริมาณน้ำ 10-20 ลบม./ชม. คุณภาพน้ำ บาดาลส่วนใหญ่เป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่ปริมาณเล็กน้อยในน้ำค่อนข้างสูงในเกือบทุกพื้นที่ บริเวณพื้นที่ติดกับชายฝั่ง ทะเล เช่น บริเวณ อำเภอเมือง อำเภอทับปุด อำเภอท้ายเหมือง และอำเภอตะกั่วทุ่ง จะพบว่า ปริมาณน้ำเค็มจาก ทะเลรุกเข้ามาในชั้นน้ำบาดาล จากผลวิเคราะห์ทางเคมีของบ่อบาดาลในบริเวณดังกล่าวพบว่ามีปริมาณคลอไรด์ และปริมาณความกระด้างสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพสูงสุดอีกชนิดหนึ่งก็คือ แหล่งน้ำบาดาลในชั้นหินปูนในเขตอำเภอเมือง และอำเภอทับปุด สามารถพัฒนาแหล่งน้ำได้ที่ระดับความลึก 20-50 เมตร จนถึงระดับลึก 100 เมตร ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ 5-20 ลบม./ชม. และบางบริเวณมีปริมาณน้ำมากกว่า 20 ลบม./ชม. แหล่งน้ำบาดาล ที่มีศักยภาพรองลงมา ได้แก่ แหล่งน้ำบาดาล หินตะกอนกึ่งหินแปรอายุ คาร์บอนิเฟอรัส รวมทั้งหินแปร อายุไซลูเรียน - ดีโวเนียน ความลึกของชั้นน้ำบาดาลอยู่ในเกณฑ์ 10-40 เมตร ปริมาณน้ำอยู่ในช่วง 2-10 ลบม./ชม. คุณภาพน้ำบาดาลเป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่ปริมาณเล็กน้อยในน้ำสูง แหล่งน้ำบาดาลที่มีศักยภาพต่ำได้แก่ แหล่งน้ำ บาดาลในชั้นหินตะกอนชุดโคราชตอนล่างหินตะกอนชุดลำปาง และหินแกรนิต ความลึกของชั้นน้ำบาดาลอยู่ใน ช่วง 10-35 เมตร ปริมาณน้ำส่วนใหญ่น้อยกว่า 2 ลบม./ชม. ยกเว้นบริเวณที่หินผุ หรือมีโครงสร้างทาง ธรณีวิทยาประเภทรอยแตก รอยแยก หรือรอยเลื่อน ขนาดใหญ่พาดผ่านก็จะได้ปริมาณน้ำมากขึ้น คุณภาพน้ำ บาดาลเป็นน้ำจืดคุณภาพดี แต่ปริมาณเล็กน้อยในน้ำค่อนข้างสูง

บ่อน้ำบาดาลในจังหวัดพังงาแบ่งเป็น 2 ลักษณะ

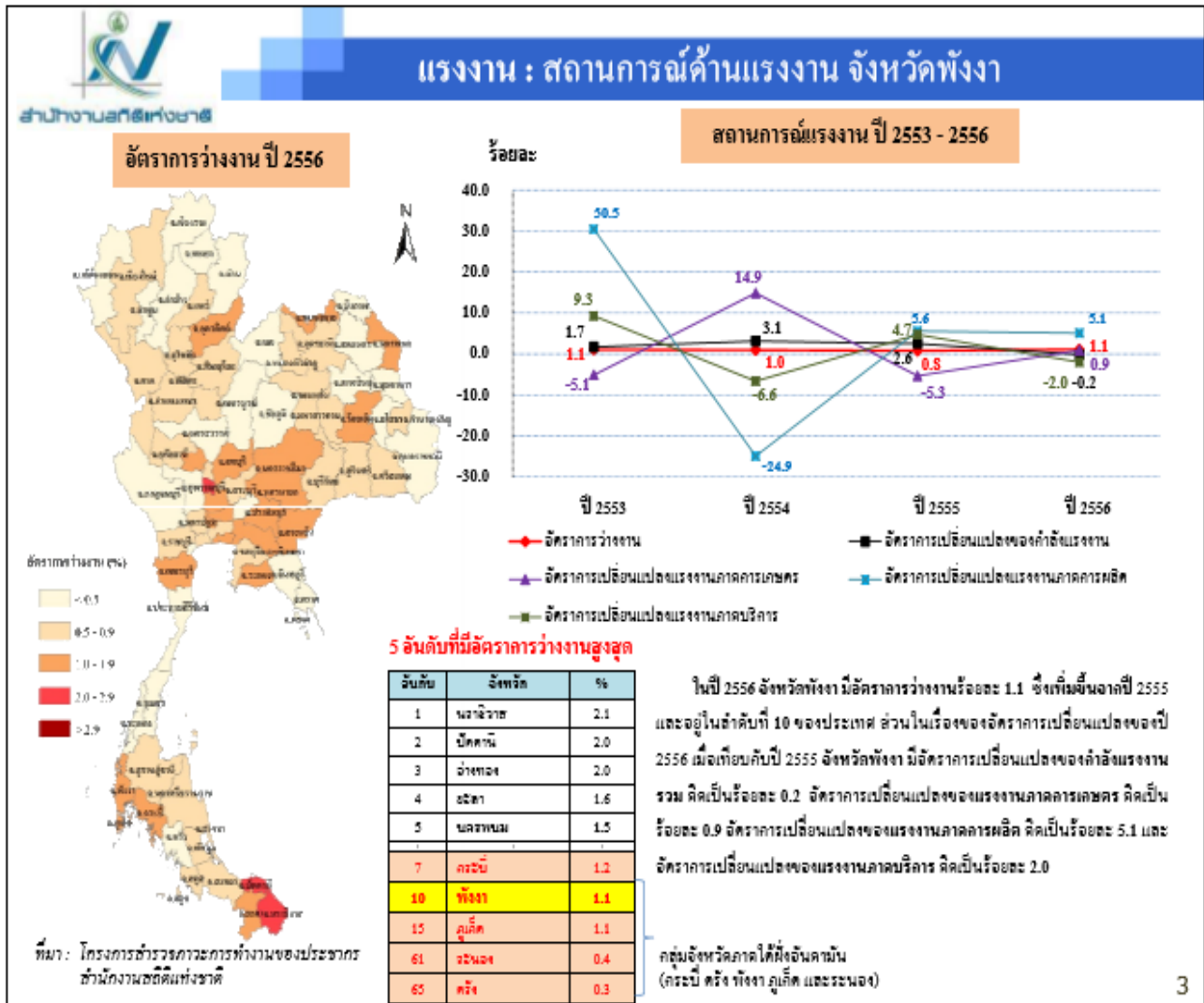
1) บ่อบาดาลที่เจาะโดยหน่วยงานราชการต่างๆ เช่น กรมทรัพยากรธรณี กรมโยธาธิการ กรมอนามัย ซึ่งบ่อบาดาลเหล่านี้เจาะเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค ของราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดารและราษฎรทั่วไป ในจังหวัดพังงา รวมประมาณ 771 บ่อ

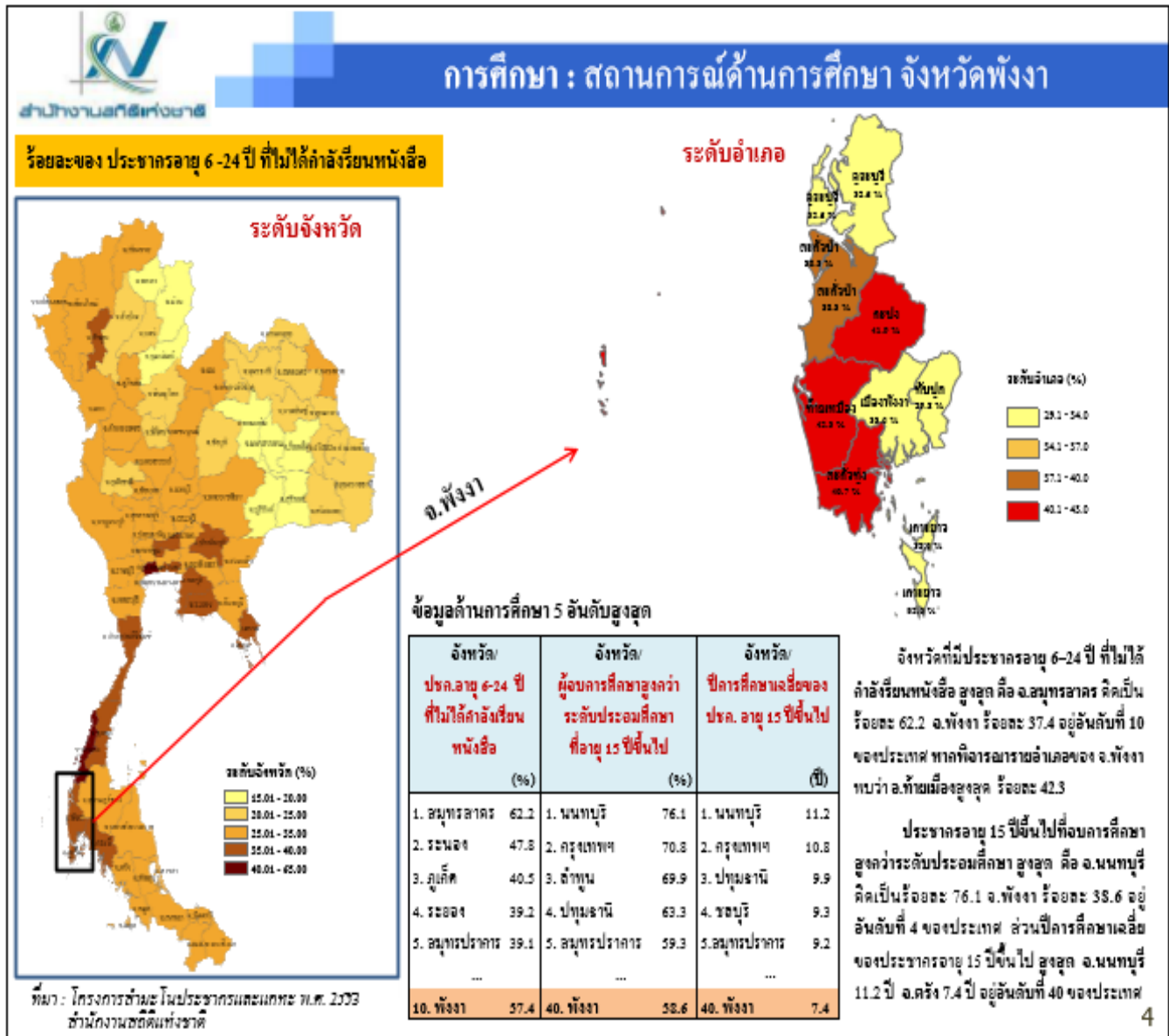
2) บ่อบาดาลของเอกชนที่ต้องดำเนินการตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 8) ลงวันที่กันยายน 2537 ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาล พ.ศ. 2520 เรื่อง กำหนดเขตน้ำบาดาลและ ความลึกของบ่อบาดาล รายละเอียดที่ได้ดำเนินการมา ดังนี้

* มีการออกใบอนุญาตใช้น้ำบาดาล จำนวน 120 บ่อ แยกตามลักษณะการใช้น้ำ

- ใช้น้ำเพื่ออุปโภค บริโภค จำนวน 16 บ่อ
- ใช้น้ำเพื่อธุรกิจ (อุตสาหกรรม) จำนวน 98 บ่อ
- ใช้น้ำเพื่อการเกษตรกรรม จำนวน 6 บ่อ

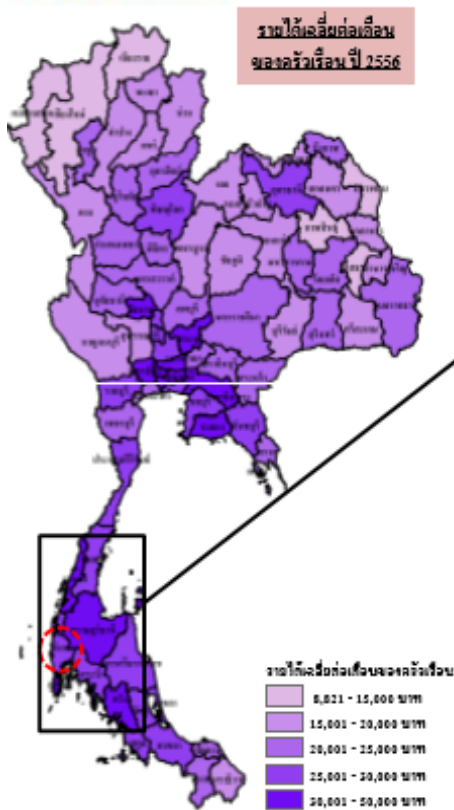
1.8 ข้อมูลเชิงสถิติที่สำคัญเชิงพื้นที่

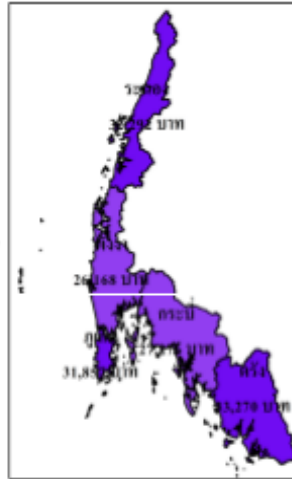

รายได้-รายจ่าย ครัวเรือน : รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จ.พังงา

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน
(กระบี่ ตรัง พังงา สุราษฎร์ธานี และระนอง)

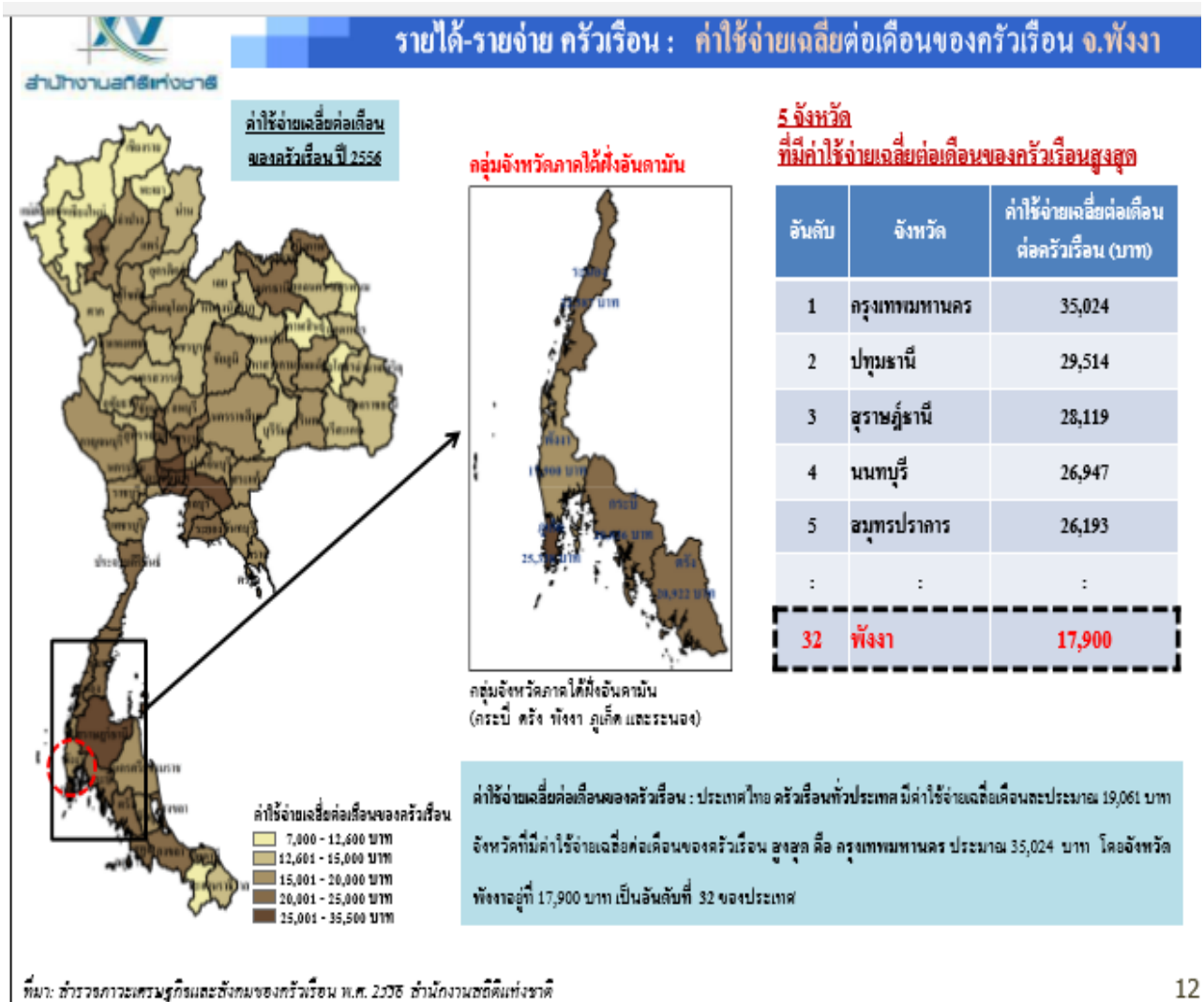
5 จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนสูงสุด

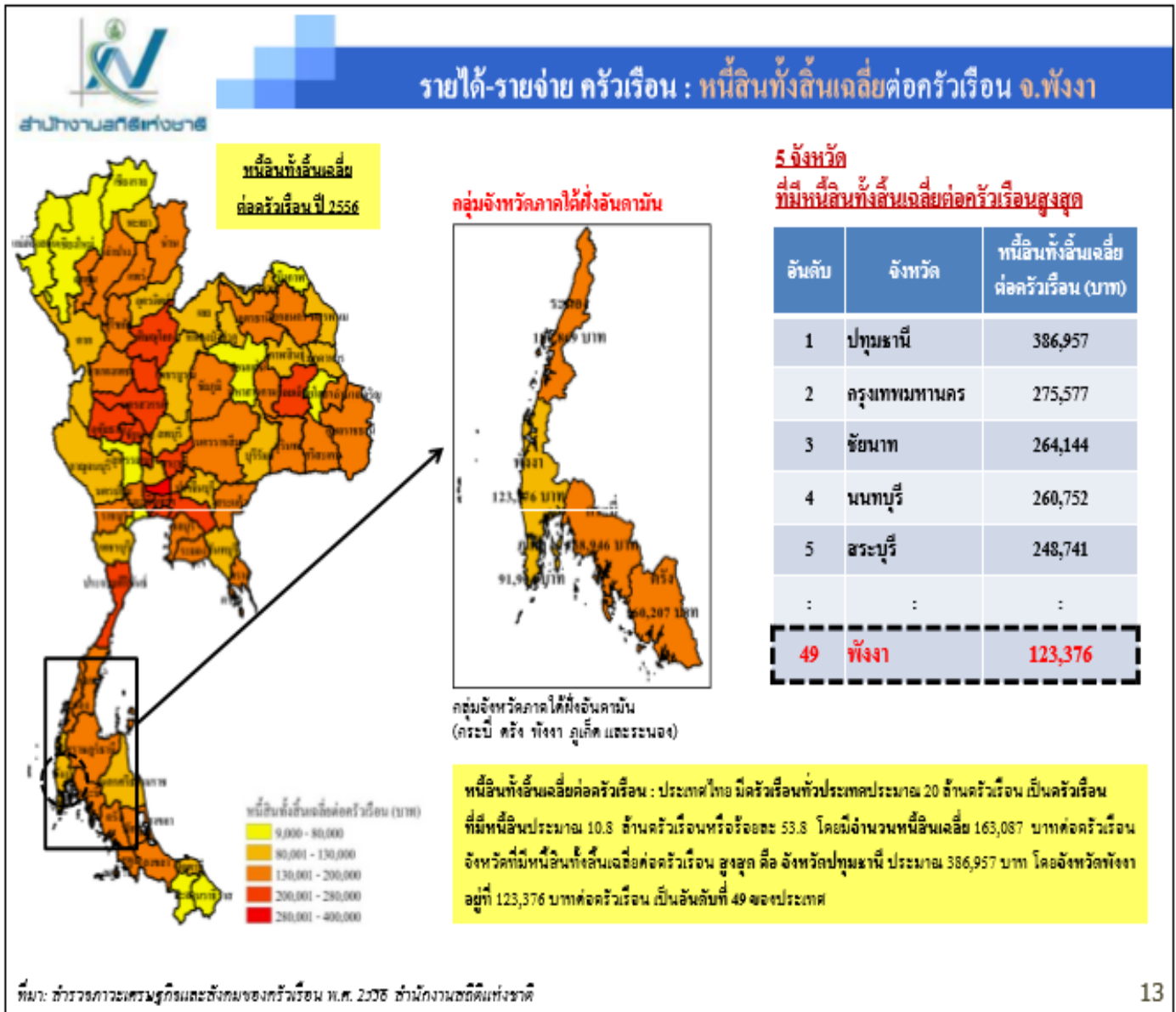
อันดับ	จังหวัด	รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน (บาท)
1	กรุงเทพมหานคร	49,191
2	สุราษฎร์ธานี	36,865
3	ฉะเชิงเทรา	34,548
4	ปทุมธานี	33,461
5	ตรัง	33,270
:	:	:
26	พังงา	26,168

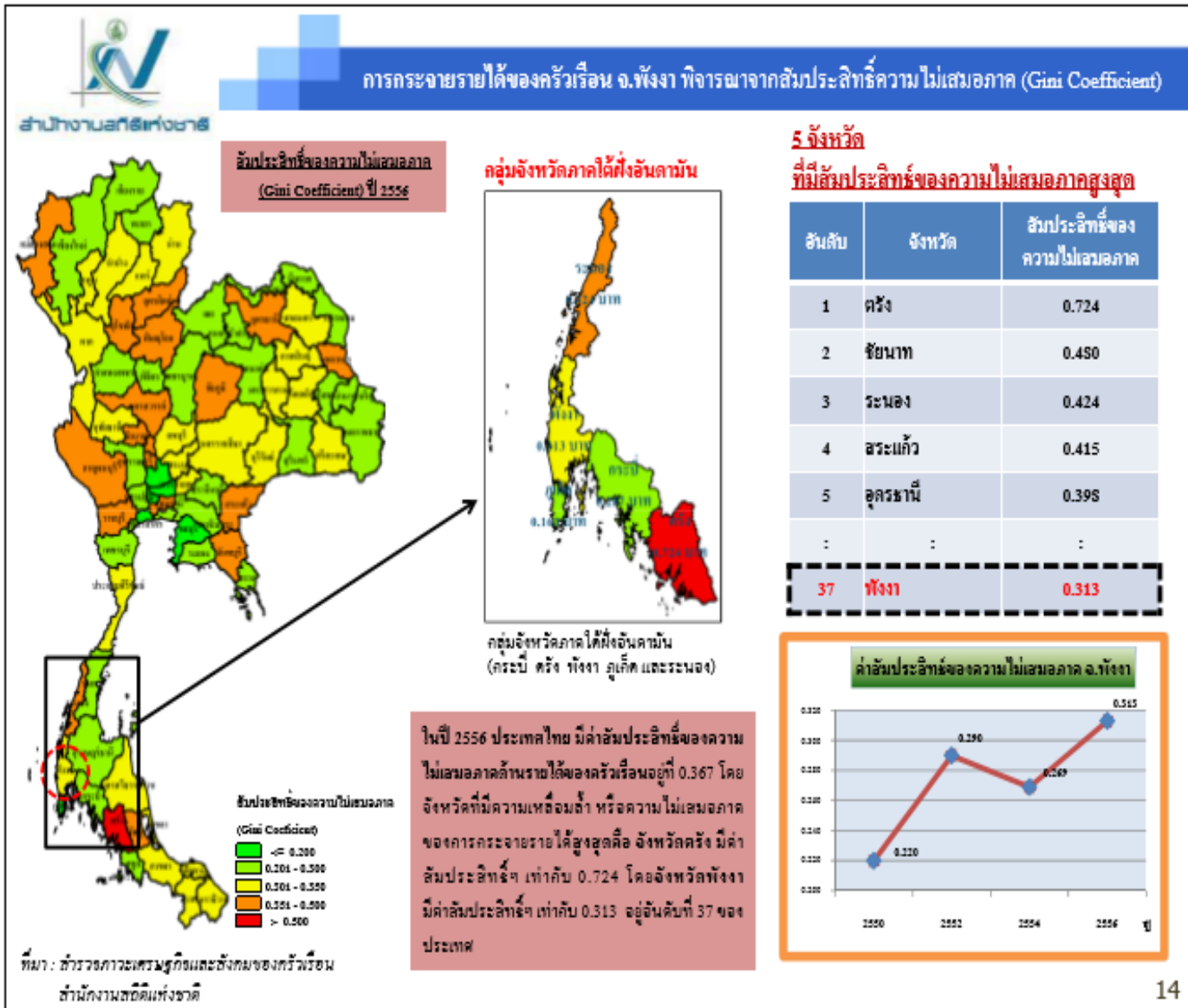
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน : ประเทศไทย ครัวเรือนทั่วประเทศ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 25,194 บาท
จังหวัดที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน สูงสุด คือ กรุงเทพมหานคร ประมาณ 49,191 บาท โดยจังหวัดพังงา
อยู่ที่ 26,168 บาท เป็นอันดับที่ 26 ของประเทศ

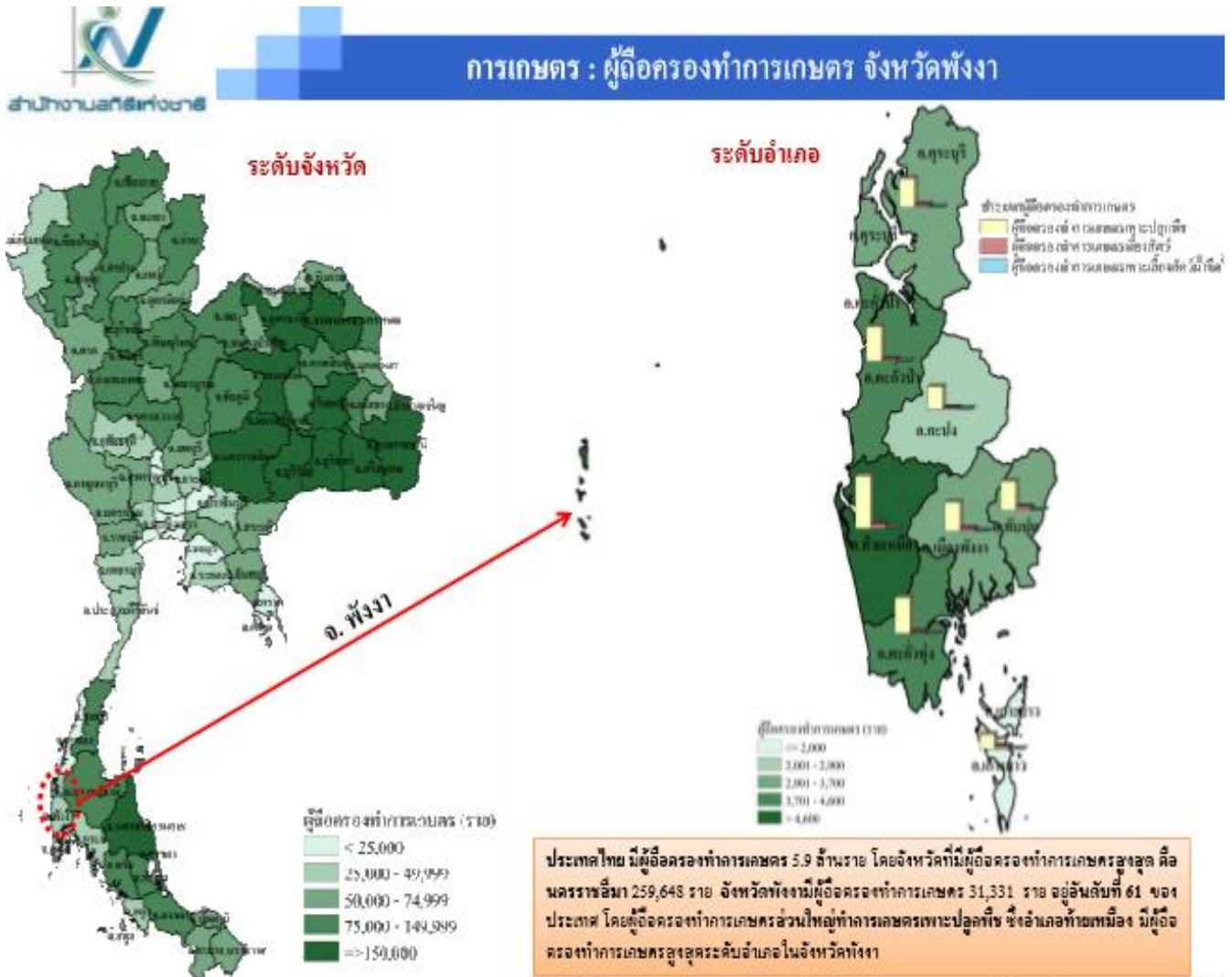
ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2556 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

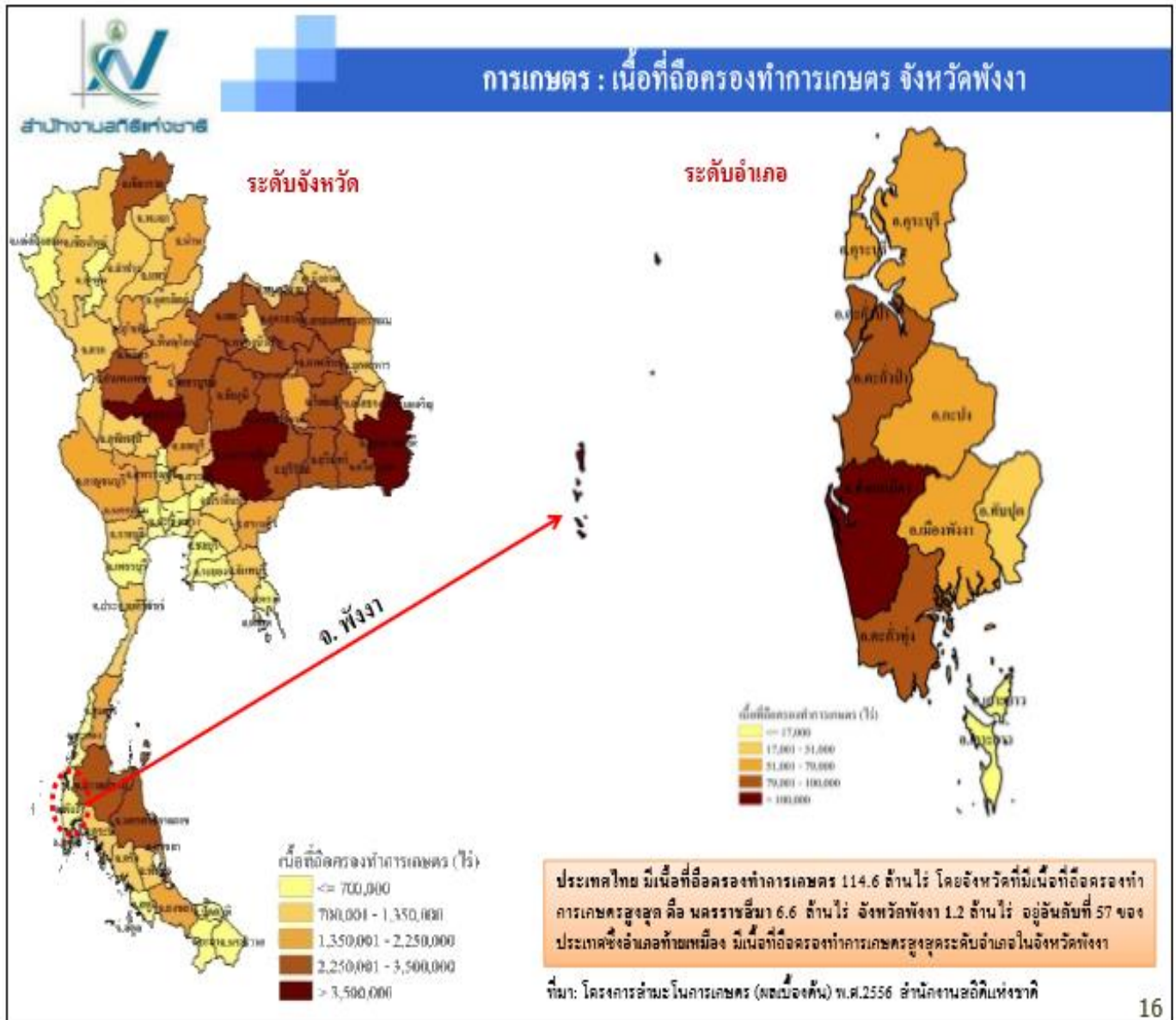
1

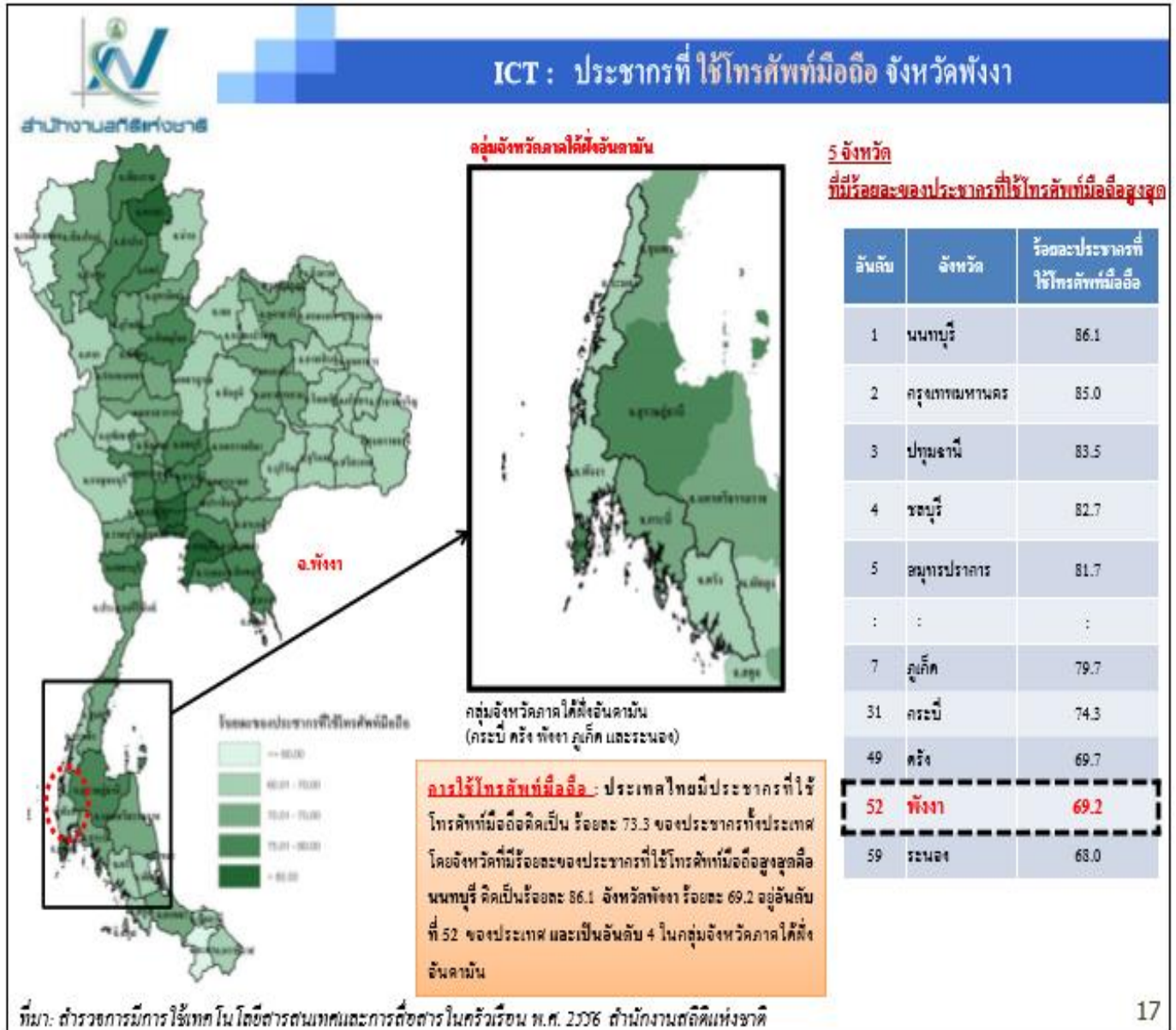

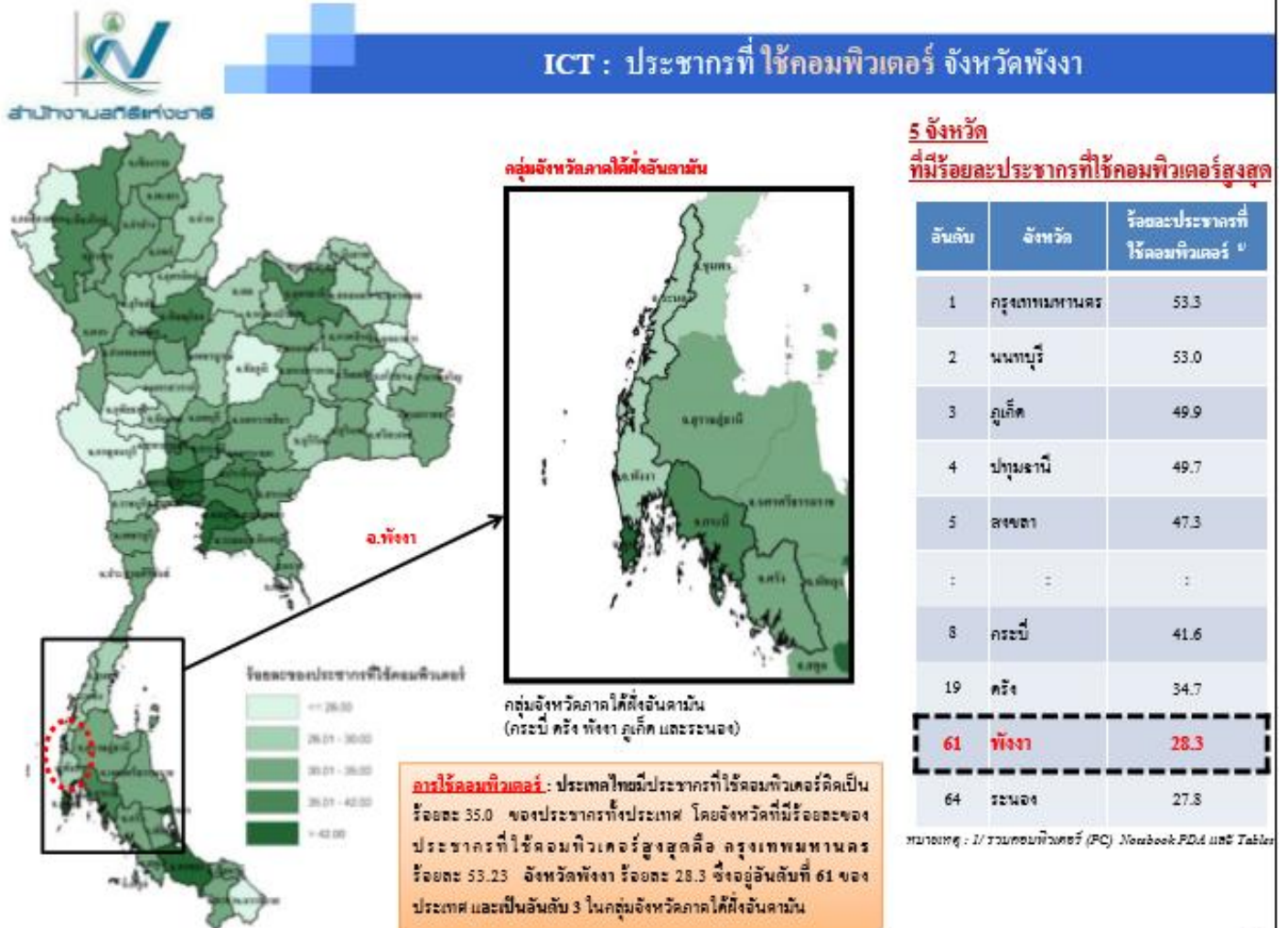

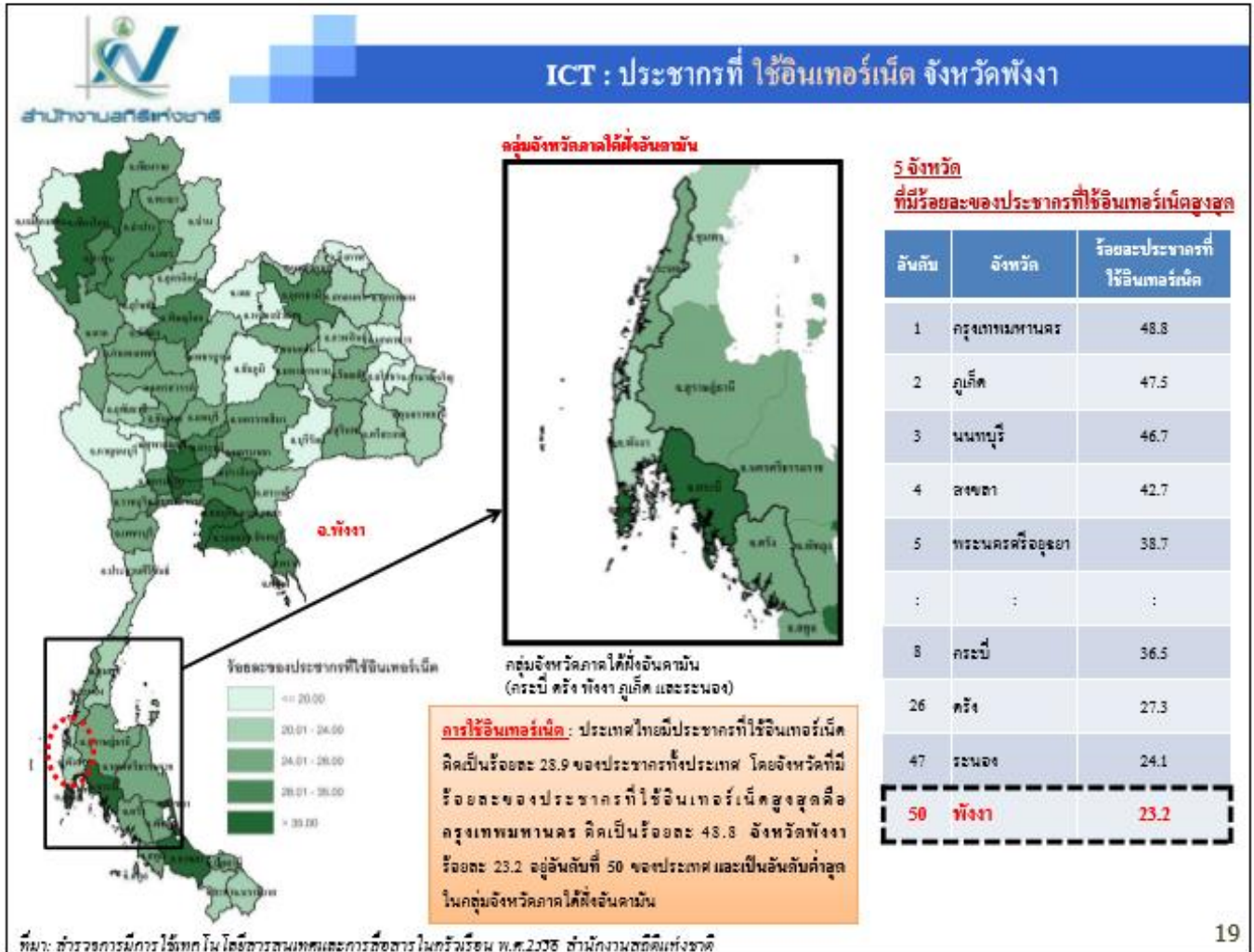

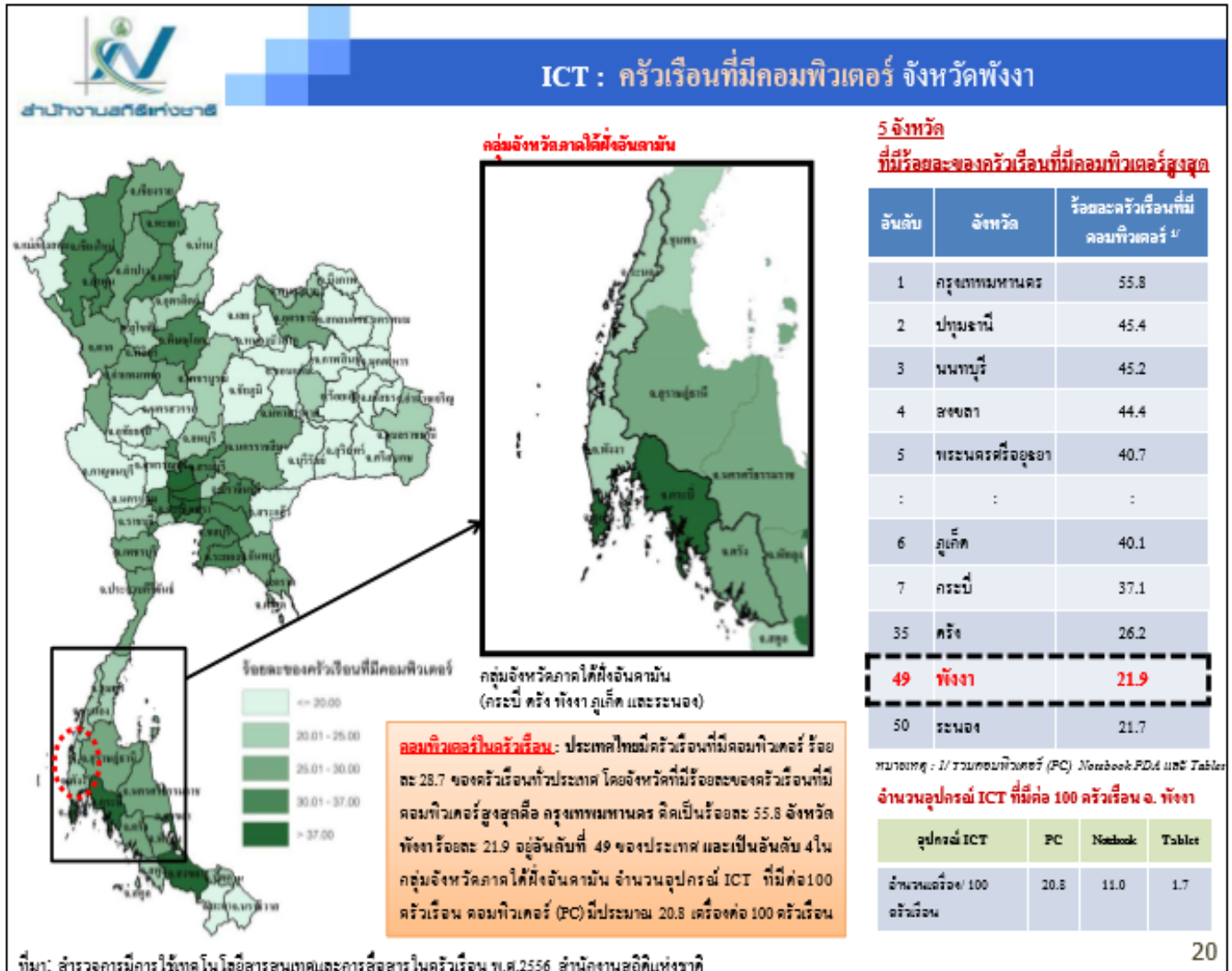

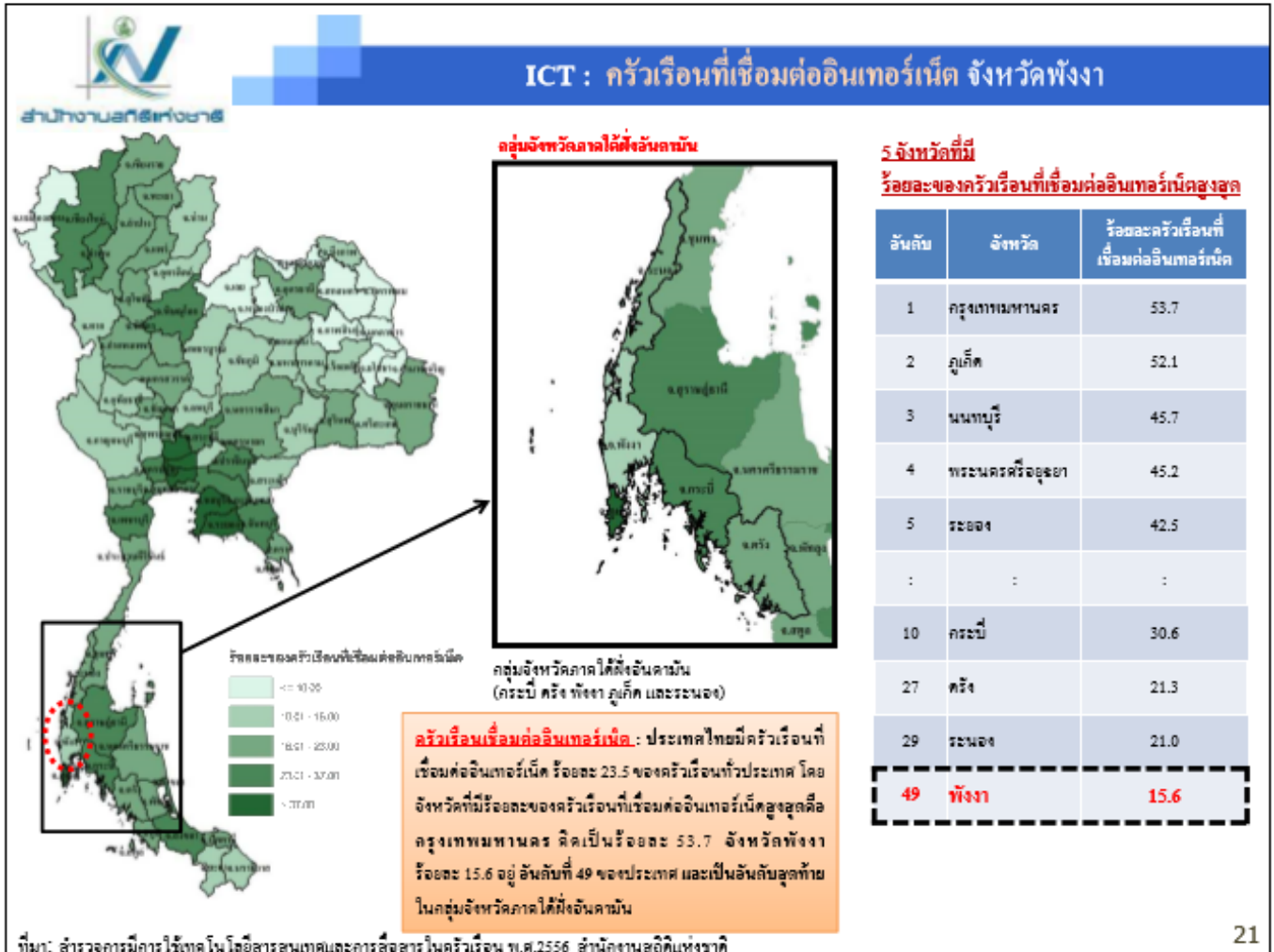

ที่มา: สำนักงานการวิจัยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ.2558 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

1.9 ข้อมูลผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาจังหวัดพังงาที่ผ่านมา

การพัฒนาจังหวัดในช่วงที่ช่วงที่ผ่านมา จังหวัดและทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคมในพื้นที่ ได้ร่วมกันผลักดัน และขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ร่วมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อบรรลุเป้าหมายในการเน้น “ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรกรรมยั่งยืน สังคมแห่งการเรียนรู้ สู่คุณภาพชีวิตที่ดี “ โดยมีจุดเน้นการพัฒนา “ World Class Destination สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล ”

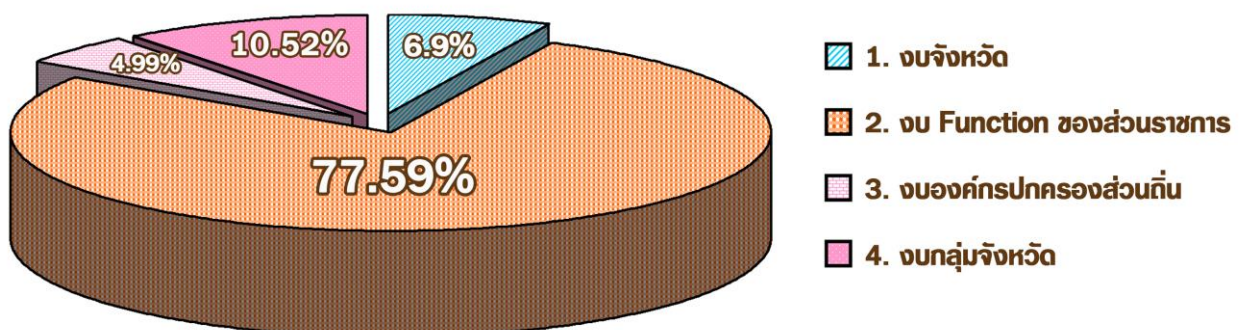
ภายใต้การบูรณาการงบประมาณ ของทุกภาคส่วน ทั้งในส่วนของงบประมาณของจังหวัด งบ Function ของส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาพื้นที่ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนา ร่วมทั้งการแก้ไขปัญหาไปพร้อมกัน

ตารางที่ 34 : จำแนกแหล่งงบประมาณในพื้นที่จังหวัดพังงา ในช่วงปี พ.ศ. 2557 -2559

แหล่งงบประมาณ	ปี พ.ศ. (ล้านบาท)			
	2559	2560	2561	รวม
1. งบจังหวัด	167.655	196.414	268.110	632.179
2. งบ Function ของส่วนราชการ	3,811.350	1,476.230	1,727.870	7,015.45
3. งบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	226.654	216.534	-	443.188
4. งบกลุ่มจังหวัด	44.615	829.299	78.169	952.083
รวม	4,250.274	2,718.477	2,074.149	9,042.900

ณ กันยายน 2559

อัตราส่วนงบประมาณ

ตารางแสดง 35 : งบประมาณโครงการภายใต้งบจังหวัด ในช่วง ปี 2559 – 2560

ผลผลิต	ประเด็นยุทธศาสตร์	ปี พ.ศ. 2559		ปี พ.ศ. 2560		ปี พ.ศ. 2561		รวม	
		งปม (ล้านบาท)	จำนวน	งปม (ล้านบาท)	จำนวน	งปม (ล้านบาท)	จำนวน	จำนวน โครงการ	งปม (ล้านบาท)
การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	1. สร้างเสริมคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครบวงจร	122,513,800	9	166,696,600	38	190,558,200	15	62	479,768,600
	2. สร้างเสริมระบบการผลิต การบริโภคการค้าการบริหารจัดการ เกษตรอย่างเป็นระบบที่ยั่งยืน	8,043,500	3	15,652,000	15	-	-	18	23,695,500
ด้านการบริหาร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	3. สร้างเสริมรายการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างมีประสิทธิภาพและสมดุล	1,195,400	-	-	4	52,547,200	3	7	53,742,600
การพัฒนาด้านสังคม	4. ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างสังคมมั่นคงน่าอยู่	27,902,000	2	6,065,000	15	22,604,700	6	23	56,571,700
ด้านการบริหารจัดการ	-	8,000,000	1	8,000,000	4	8,000,000	-	5	24,000,000
รวม		167,654,700	15	196,413,600	76	273,710,100	24	115	637,778,400

สรุปผล การพัฒนาตามประเด็นยุทธศาสตร์ของจังหวัด

◎ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : สร้างเสริมคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครบวงจร

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างเสริมระบบการผลิต การบริโภคการค้าการบริหารจัดการเกษตรอย่าง
เป็นระบบที่ยั่งยืนผลการดำเนินงานพัฒนาจังหวัดในภาพรวมของแผนพัฒนา

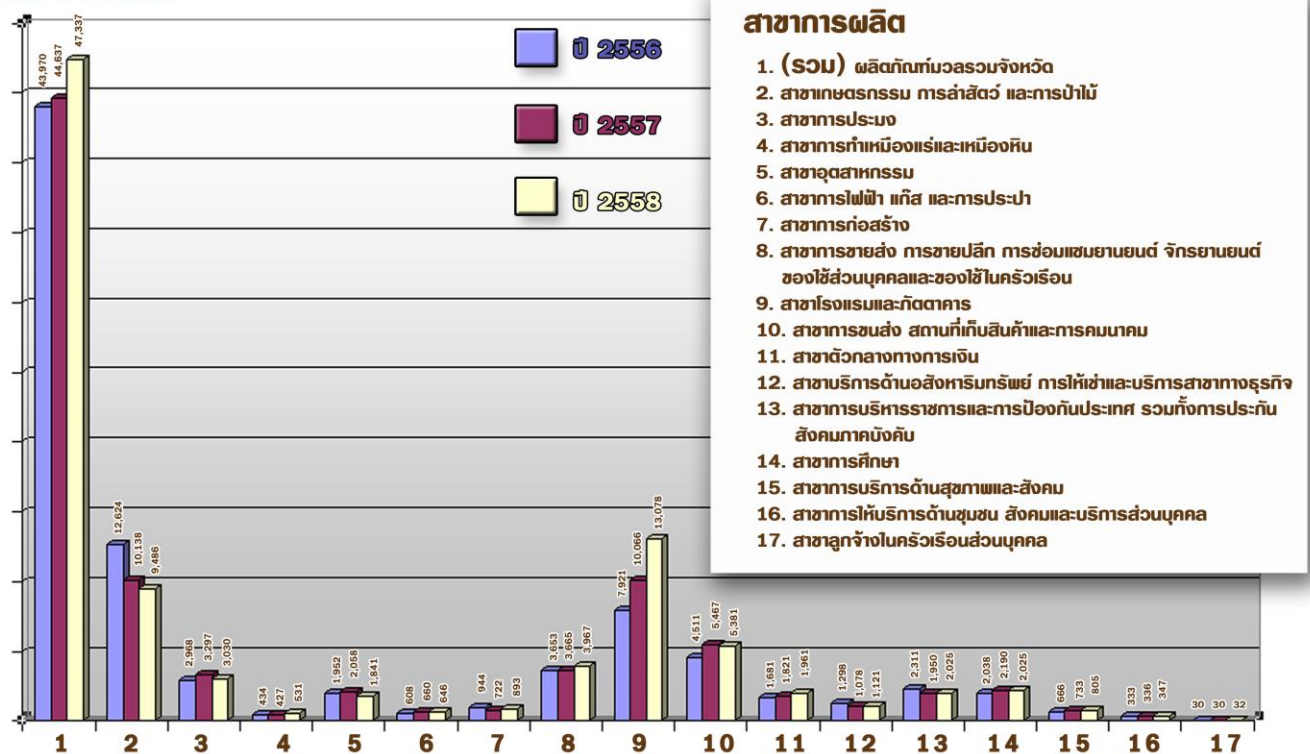
◎ พิจารณาข้อมูลสถิติ

1. เศรษฐกิจในภาพรวม

พิจารณาจาก มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม ณ ราคาประจำปี (ล้านบาท)

แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพังงา (GPP) ปี 2556 – 2558

จำนวน (ล้านบาท)

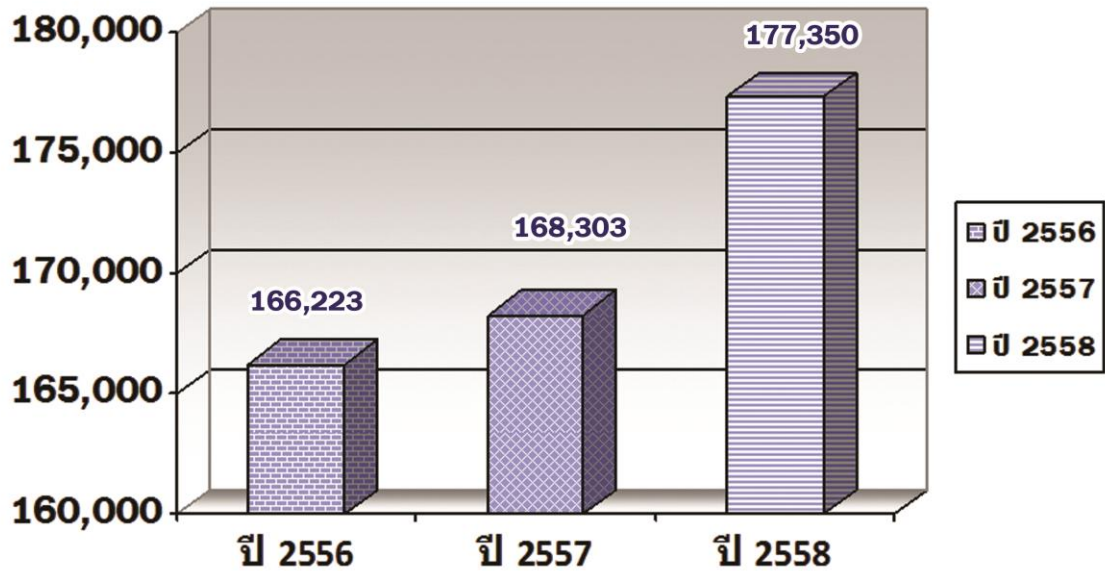

โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ในปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่า เท่ากับ 47,337 ล้านบาท ขยายต่อ
จากช่วงปี 2556 , 2557 และ มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวประชากรเท่ากับ 177,350 บาท /คน/ปี
หรือร้อยละ 5.10 เช่นกัน เป็นผลเนื่องมาจากการขยายตัวในภาคนอกการเกษตร โดยเฉพาะสาขาโรงแรม
และภัตตาคาร

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมต่อหัวประชากร(บาท)

GPP Per Capita

จำนวน (บาท)

๓) มูลค่าเศรษฐกิจในสาขาที่สำคัญใน 5 สาขา ดังนี้

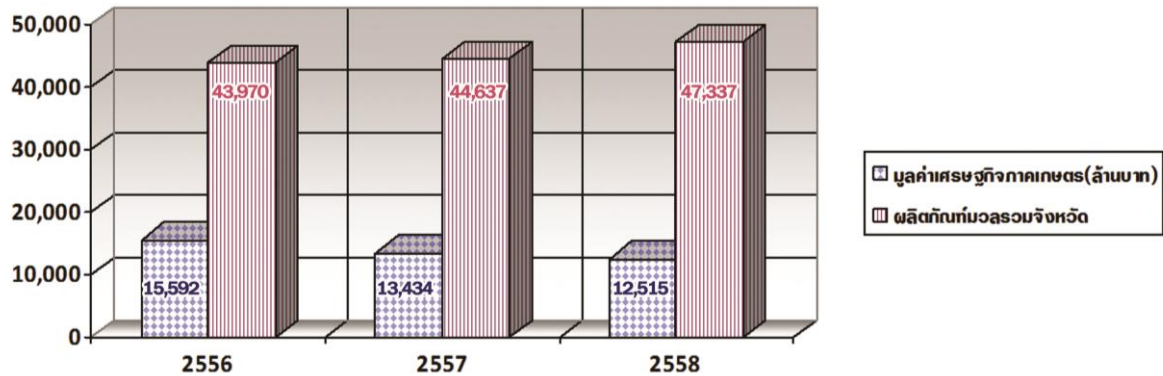
1. สาขาการโรงแรมและภัตตาคาร
2. สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้
3. สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม
4. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน
5. สาขาประมง

2) ภาคเกษตร

มูลค่าเศรษฐกิจในภาคเกษตร ในปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่าร้อยละ 26.44

เปรียบเทียบมูลค่าเศรษฐกิจภาคเกษตร(ล้านบาท) และ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

จำนวน (ล้านบาท)

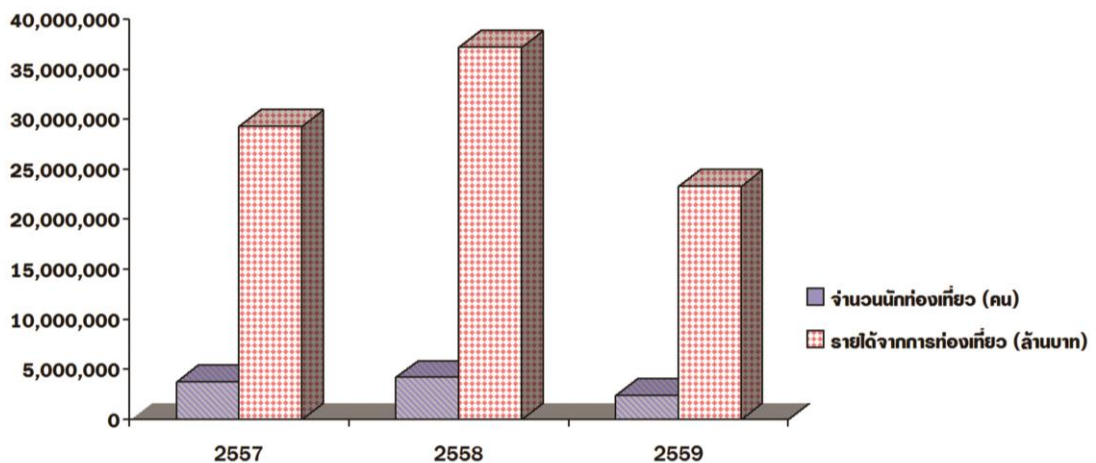
พิจารณาในแง่ของอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ พบว่าภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวติดลบอย่างต่อเนื่อง 2 ปี ติดต่อกัน โดยเฉพาะสาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ และสาขาการประมง

3) ภาคการท่องเที่ยว

๑ หากจะพิจารณาจากมูลค่าเศรษฐกิจสาขาโรงแรม และภัตตาคาร มีการเติบโต เฉลี่ยร้อยละ 27.63 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องทุกปี

๑ ในด้านรายได้จากนักท่องเที่ยว หรือรายได้จากผู้มาเยือน มีอัตราการเติบโตขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2559 มีจำนวน 4,477.266 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 6.71

๑ ด้านสถานประกอบการที่พักในปี พ.ศ. 2559 ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 33.97

หากจะพิจารณาจากตัวชี้วัดด้านแผนพัฒนาจังหวัดในช่วงปี พ.ศ. 2556 – 2559 ในภาคเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 : สร้างเสริมคุณภาพการท่องเที่ยวเชิงนิเวศครบวงจร และประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างเสริม ระบบผลิต การบริโภค การค้า การบริหารจัดการด้านการเกษตรอย่าง เป็นระบบที่ยั่งยืน มีตัวชี้วัดหลักที่สำคัญของประเด็นยุทธศาสตร์ คือร้อยละของจำนวน นักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น (ร้อยละ 12 ในปี 2560) ผลการพัฒนาในช่วงปี 2559 ส่งผลให้มีจำนวนนักท่องเที่ยว เพิ่มขึ้น 4,477,266 จากปี พ.ศ. 2558 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว 4,176,738 คน โดยผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด จะต่ำกว่าค่าเป้าหมายเพียงเล็กน้อย แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นยังคงให้ความสำคัญต่อการพัฒนา โดยเฉพาะการรักษาทุนรายได้เดิม และการสร้างงานรายได้ใหม่ของจังหวัด เพื่อดึงดูดหรือหรือเชิญชวนนักท่องเที่ยว เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น โดยเน้นการพัฒนา ดังนี้

1. ด้านการท่องเที่ยวและบริการ

- เป็นการสร้างจุดขาย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมาตรฐานสากล
- การประชาสัมพันธ์ และการกระตุ้นตลาดการท่องเที่ยวในเชิงรุก
- การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก โครงสร้างพื้นฐานที่มีมาตรฐานความปลอดภัย อาทิ สนามบิน ท่าเทียบเรือ เพื่อการท่องเที่ยวถนน สีช่องจราจร
- การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและวิถีชีวิตบนอัตลักษณ์ของชุมชน
- ความปลอดภัยทางการท่องเที่ยวมาตรฐาน

2. ภาคเกษตร

ซึ่งเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างเสริมระบบผลิต การบริโภค การค้า การบริหารจัดการด้านเกษตร อย่างเป็นเป้าหมายที่ยั่งยืน ในช่วงแผนพัฒนาจังหวัดที่ผ่านมามีจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อย ในสัดส่วน 12.19 เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณการพัฒนาด้านเศรษฐกิจทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตามจังหวัดได้ให้ความสำคัญในการ

- 1.การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการรวมกลุ่ม เพื่อการแปรรูป และการตลาดเฉพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูป เพื่อเชื่อมโยงภาคเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด
- 2.การเสริมสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ควบคู่ กับการพัฒนาสถาบันเกษตรกร เชื่อมโยงการผลิตสู่การตลาด
- 3.การเพิ่มจำนวนแปลงฟาร์มค่ามาตรฐาน GAP
- 4.การส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตเกษตรอุตสาหกรรม ประมง เพิ่มสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต ผลการพัฒนาในภาคเกษตรมีมูลค่าลดลง อย่างต่อเนื่อง 2 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558-2559 พิจารณาจาก GPP ภาคเกษตร ที่มีมูลค่า 12,515 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2558 และมูลค่า 13,434 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2556

ปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนา

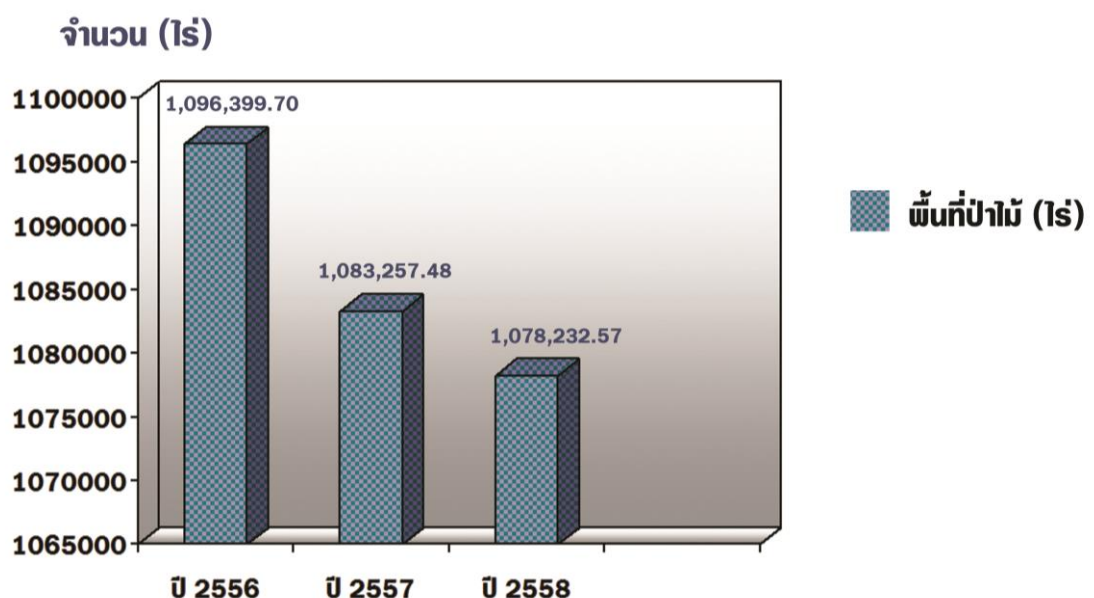
- 1.งบประมาณในการพัฒนาภาคเกษตรค่อนข้างน้อย และมีแผนงาน/โครงการด้านการเกษตรค่อนข้างน้อยเช่นกัน งบประมาณในแต่ละแผนงาน/โครงการไม่สูงมากนัก
2. ความผันผวนของราคาปาล์มน้ำมัน/ยางพารา
- 3.สภาพภูมิอากาศ จังหวัดพังงามีผลตกชุกตลอดทั้งปี ทำให้เป็นอุปสรรคต่อภาคเกษตร ส่งผลให้เกษตรกร ไม่สามารถเข้าไปเก็บเกี่ยวผลผลิตในพื้นที่ได้

๐ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ซึ่งมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 : สร้างเสริมระบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพและสมดุล มีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ จำนวนพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูป้องกันเพิ่มขึ้น

ในช่วง 4 ปี ที่ผ่านมา จังหวัดพังงา ได้รับการจัดการงบประมาณ ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 เพื่อดำเนินการในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพียง 4 โครงการ สัดส่วน 1.95 เมื่อเทียบกับสัดส่วนงบประมาณด้านเศรษฐกิจ โดยได้รับการจัดการงบประมาณในปี พ.ศ. 2558,และปี 2560 ซึ่งมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ ต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ ทั้งนี้ในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เน้นการเพิ่มพื้นที่สีเขียว/พื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่ 8 อำเภอ โดยมีโครงการที่สำคัญ ๆ เช่น โครงการชาวพังงารักษ์ธรรมชาติ ร่วมรักษาสีเขียว/พื้นที่ป่าไม้ที่ได้ดำเนินพัฒนากิจกรรมเก็บกวาดขยะในแหล่งท่องเที่ยวร่วมนำขยะใต้ท้องทะเล เพื่อคืนกลับสู่ธรรมชาติโครงการชาวพังงาฟื้นฟูป่ารักษาสีเขียว/พื้นที่ป่าไม้โดยมีกิจกรรมในพื้นที่ป่าไม้ใน 8 อำเภอ

หากพิจารณาสถิติข้อมูลด้านพื้นที่ป่าไม้ จะเห็นได้ว่าในปี 2557 และปี 2558 ลดลงอย่างต่อเนื่อง 1.20 และ0.46

และขณะเดียวกันหากพิจารณาจากตัวชี้วัด จำนวนพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู ปกป้องกันเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ผลการพัฒนาจังหวัดยังไม่ผ่านตัวชี้วัดโดยจำนวนพื้นที่ป่าที่ยึดคืนได้ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 1,177.820 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.11 เมื่อเทียบกับจำนวนพื้นที่ป่าไม้ ที่มีจำนวน 1,078,232.57 ไร่ และจำนวนพื้นที่ป่าไม้ที่ได้รับการฟื้นฟูมีเพียง 4 แปลง เนื้อที่ 90 ไร่ สำหรับตัวชี้วัด จำนวนเครือข่ายกลุ่ม/ชุมชน ที่มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 และระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระดับ 5 จังหวัดอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูลในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2559 ถึงแม้ผลการดำเนินงานที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นจังหวัดยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นทุนทรัพย์ของจังหวัด โดยยังเน้นและให้ความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานดังนี้

1. การฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่ป่าไม้/ป่าชายเลนในตำบล ชุมชน และอำเภอ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมทั้งการจัดทำแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทั้งป่าปก ป่าชายเลน

2. สร้างเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการเฝ้าระวัง

3. การแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของพื้นที่ป่าต้นน้ำ/ป่าพรุ

4. การรณรงค์ลดปริมาณขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งการส่งเสริมการใช้พลังงาน

ทดแทน

ปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนา

1.งบประมาณในการพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการจัดสรรค่อนข้างน้อย และบางปีงบประมาณไม่ได้รับการจัดสรรทำให้การดำเนินงานพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ต่อเนื่อง

2. จำนวนพื้นที่ป่าที่ลดลงของจังหวัด ถึงแม้จังหวัดจะได้ดำเนินมาตรการในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างต่อเนื่องและสามารถยึดคืนพื้นที่ป่าได้ ในปี พ.ศ. 2558 มีจำนวน 1,177.820 ไร่ รวมทั้งฟื้นฟูหรือเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ 4 แปลง เนื้อที่ 90 ไร่ แต่จำนวนพื้นที่ป่าในภาพรวมของจังหวัดยังลดลง ทั้งนี้ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อเกษตรกรรม การท่องเที่ยว การขยายตัวของชุมชน ส่งผลให้เกิดการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้ เพื่อบริหารการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนา

๑๐ ด้านสังคม

ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 4 : ยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างสังคมมั่นคงน่าอยู่และ
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 : เสริมสร้างระบบความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

จังหวัดพังงาได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2557 – 2560 เพื่อขับเคลื่อน
การดำเนินงานเพียง 15 โครงการ วงเงินงบประมาณ 45.45 ล้านบาท ในด้านการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
จังหวัดได้ดำเนินการควบคู่ขนาดกัน โดยใช้กระบวนการชุมชนแก้ปัญหาในพื้นที่

หากพิจารณาผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ร้อยละของครัวเรือนยากจนรายได้เฉลี่ย ต่อคน/ปี
ต่ำกว่า 30,000 บาท ซึ่งมีค่าเป้าหมายลดลง 30 % ต่อปี ผลการดำเนินงานจังหวัดพังงายังไม่ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัด
โดยการพัฒนาในปี พ.ศ. 2557 จังหวัดมีครัวเรือนยากจนลดลงถึง 10 ครัวเรือน หรือลดลงร้อยละ 72 และในปี
พ.ศ. 2558 กลับมีจำนวนครัวเรือนยากจนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 78.26 หรือ จำนวน 46 ครัวเรือน จากจำนวน
ครัวเรือนทั้งหมดจำนวน 103,681 ครัวเรือน โดยปัจจัยพื้นฐานของปัญหาความยากจนส่วนใหญ่เป็นปัญหาระบบ
กรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือขาดแคลนที่ทำกินอันเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพและเป็นที่อยู่อาศัยอันส่งผล
กระทบต่อการสร้างรายได้ให้กับครัวเรือนและปัจจัยอื่น ๆ เช่น การเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่ชนบท การสร้างงาน
สร้างรายได้ที่กระจุกตัวเฉพาะพื้นที่ชุมชน สำหรับตัวชี้วัดร้อยละของดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ ร้อยละ 80
ซึ่งหากพิจารณาจากระดับการสำรวจระดับความสุขเฉลี่ยของคนในครัวเรือนจากข้อมูล จปฐ ปีพ.ศ. 2559
จังหวัดพังงาเป็นจังหวัดเป็นจังหวัดที่คนในครัวเรือนอยู่แล้วมีความสุขเป็นอันดับที่ 8 ของประเทศ โดยมีค่าระดับ
ความสุขเฉลี่ย ของคนในครัวเรือน เท่ากับ 8.50 ซึ่งจังหวัดถือว่าผ่านเกณฑ์ ตัวชี้วัด ตัวนี้

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สิน ซึ่งเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ใหม่ที่จังหวัดได้เพิ่ม ในแผนพัฒนาจังหวัดในช่วงปี พ.ศ. 2560
มีตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินร้อยละ 80 หากพิจารณาผลการดำเนินงาน
จากสถิติข้อมูล การจับกุมคดีต่าง ๆ ในพื้นที่ในช่วงปี พ.ศ. 2558 พบว่าสัดส่วนคดีต่าง ๆ มีสัดส่วนประมาณ
1.12-4 ต่อคดีที่มีจับกุมของภาคใต้ ซึ่งส่งผลให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ มีความพึงพอใจ และความเชื่อมั่น
ต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประกอบกับจังหวัดพังงาเป็นจังหวัดเล็ก ประชาชนในพื้นที่มีความเป็นอยู่
อย่างสันติ เอื้ออารี ปัญหาอาชญากรรมหรือปัญหาทางด้านมั่นคงในพื้นที่จึงมีน้อย สำหรับตัวชี้วัด ร้อยละที่ลดลง
ของคดีอาชญากรรมที่จับกุมต่อประชากร ลดลงร้อยละ 30/ปี จังหวัดยังอยู่ระหว่างการรวบรวมข้อมูล

อย่างไรก็ตามการพัฒนาด้านสังคมทั้งในด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี สร้างสังคมมั่นคง น่ายุ และ การเสริมสร้างระบบความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แม้การดำเนินงานที่ผ่านมาจะบรรลุ ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดเพียงบางส่วน แต่ทั้งนี้และทั้งนั้นจังหวัดยังคงให้ความสำคัญที่ต้องดำเนินการพัฒนาควบ คู่ขนานกัน โดยเน้นการพัฒนา ดังนี้

- 1.เสริมสร้างขบวนการชุมชนเข้มแข็งในการแก้ไขปัญหาสังคม (ยาเสพติด/อาชญากรรม หรืออื่นๆ)
2. ด้านการยกระดับคุณภาพชีวิตและมาตรฐานบริการสุขภาพ การพัฒนาสถานบริการสุขภาพ ให้มีมาตรฐาน เข้าถึงและทั่วถึง
3. การพัฒนายกระดับรายได้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของครัวเรือน ความยากจน ในครัวเรือนมีรายได้เพิ่มขึ้น รวมถึงการเสริมสร้างวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
4. การพัฒนาบุคลากรด้านแรงงาน สร้างงาน สร้างรายได้ ขยายโอกาสในอาชีพ
5. การเสริมสร้างมาตรการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนักท่องเที่ยว ในพื้นที่เพื่อสร้างเชื่อมั่นในการเป็นเมืองสงบสุข น่ายุ น่ายุ เช่น การตั้งจุดตรวจจุดสกัดในทุกพื้นที่ การจัดชุด มวลชนสัมพันธ์ในชุมชน เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน
6. จัดระบบการบริหารจัดการด้านศึกษาสู่การเรียนรู้ตลอดชีพ โดยเน้นการพัฒนาและยกระดับ ด้านคุณภาพ

ปัจจัยที่สำคัญต่อการพัฒนา

1. ความผันแปรของครัวเรือนยากจน กล่าวคือ จังหวัดมีครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ความยากจน ซึ่งเป็นครัวเรือนยากจนที่ไม่สามารถพัฒนาได้ เนื่องจากขรา พิกัด ต้องให้การสงเคราะห์อย่างเดียว ซึ่งทำให้ครัวเรือน ยากจนยังไม่หมดไปจากพื้นที่จังหวัด
2. ผู้ว่างงานทั้งในภาคเกษตรกรรมและแรงงานในภาคการท่องเที่ยวและบริการ ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่พึ่งจบการศึกษายังไม่พร้อมต่อการทำงาน และเลือกงานหรืออาชีพตำแหน่งงานว่างให้ตรงตามความต้องการ ซึ่งยังเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมอาชีพเพื่อลดปัญหาการว่างงานในพื้นที่
3. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรเพื่อพัฒนาด้านสังคมและคุณภาพชีวิตรวมถึงความมั่นคงในพื้นที่ มีน้อย บางแผนงาน/โครงการเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องแต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียงปีเดียว